ldest predicatores. adgentes dilectus. Inquo mihi benecon
placui.

† lampas enliquido. lauit qd tempore tanto.

prefulgorus stulus i. dictus plucidus. prefulgora nubes. plucida nubes. prefulgex ingenii. i. acuti
fre. quippe. pualde. siue p trans. ponit. Sicut eni adecore decorus. abhonore honorus. ita a fulgore. fulgorus.
Est aut mobile p ria gra. Vnde hic ponit prefulgore nubes.

Add 21215 91 (90507)
The British Library
BL
CMS. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
INS. 1 2 6 7 8

London BL. Add. 21215, fol. 91r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

domo dī. ubi reuera fructus felicis ista
us arboris adoleuit. Sed ideo fructus
ille mirabilis puenit. quia iste spera
uit in misericordia dī; Ami christus
eni sperabit in multitudine diuitia
rū suarū. Hoc aūt contra illud po
nitur. ut appareat. qui fructus spe sic
rare in diuinitate. & qualis meritus
spē in dno nhabere. Quod scema dr
simthiasmos. id est collectio. quando
res diuerse. in contrariū sibimet com
parant. Et ne putaretur ista confiden
tia ad tēpus fuisse suscepta. subiunxit
quoq; in seculū scti. Que res ideo re
petita cognoscit. ut spē omnino fixam
habuisse in illa eternitate iudicetur.

CONFITEBOR TIBI DNE IN SECVLVM
QVIA FECISTI. ET EXPECTABO NOM
TVVM. QVO BONVM EST ANTE CON
SPECTVM SCORVM TVORVM.

Dum bona sue confessionis saluberrim
predicator. enumerat. queadmodū nos facere
debeamus ostendit. Hic enī datū ē con
fiteri. ut ibi mereamur absolui. Adie
cit. quia fecisti. Vbi intelligendū est
figurā elyr pfin. misericordiā. in qua
superius se speraſſe testatus ē; Seqt.
Et expectabo nomen tuū quo bonū est.
Nomen eius expectat. qui se in iudicio
dni saluatoris p misericordiā eius cre
dit ee saluandū. Quod iure dicitur
bonū. ubi & spes salutis. & totius uite
palma suscipitur. Addit ū ē q̄q. An
te conspectū scōr tuor. quando iam
gaudiū generale iustor ē. et concordi
th dū uocabulū tale in se estimat ee coplendū.
exultatione laus dni sine fine canabit.

CONCLVSIO.

Post illas quinquagesimi psalmi felices
lacrimas. & expiatione beatissima perca
tor qualetus pphetа inaduersariū dni
diuinitatis amore prupit. deuotissime
hostē regis sui prosequitur. qui peccator
fuerat aduersitate liberatus. Sed quia
uis diuersis locis inueniat & laus.
& uituperatio que prima addemons
tratiuū genus. misto tam psalmo. pul
cherrime utrasq; partes coplexus est.
A principio siquidē. usq; adillud ubi aut
preualuit inuantate sua. partē uitu
perationis exsequit. Inde uero que se
cuntur usq; adfinē. laudatiue quali
tatis forma monstratur. Sic p fectio de
monstratiui generis. utrisq; lateribus
constat impleta. Meminisse. qq. nos conue
nit. secundū hunc ee psalmū. qui ani
christi pphetauit aduentū. mirabili
sibi dispositione comunctū. Nā sicut
phelia & enoch duobus ē uiris scissimis
in fine scti destruendus. ita et phos qe
minos psalmos. ne occultus terreat.
antichristus indicatur. Vnde conue
nienter post quinquagesimū hic psal
mus ē positus. quo filius iniquitatis de
quo loquit. terminū remissionis ex
cedens. nullā uenia habere cognoscit.

EXPLICIT PSALMVS QVINQVA
GESIMVS PRIMVS. // INCIPIT
QVINQVAGESIMVS SECVNDVS.
IN FINEM PRO AMALECH. INTEL
LECTVS DAVID.

Cum psalmus iste magna ex parte

p 2 p 42

London BL. 21216,

Add. 21216

4r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

MALA INIMICIS MEIS IN VE
RITATE TUA DISPERDE ILLOS.

Cum se miseratione dñi ab inimicorū persecutione ꝓpheta cognoscer& fuisse liberatū. hanc hostiam bone uoluntatis ꝓbatur offerre. ut pro inimicis suis rogatur omnimodis supplicare. quod diuina pietas consueuit libenter accipere. Orat ergo ut mala uoluntas re amoueatur ab inimicis eius. Vnde eos nouerat ingrauandos. Sequitur enī. in ueritate tua disperde illos. Mali cū aduersitatē uenium. apristina intentione disperiunt. & nisi ali quis aprēpositu iniquitatis discessert. locū in bonis actibus non habebit. d Dispereat. saul ne persequatur innoxium. VOLUNTARIE SACRIFICABO TIBI. ET CONFITEBOR NOMINI TUO DNE QUO BONUM EST.

Voluntarie sacrificat dño. quip inimicissuis studio pietatis exorat. Nā quipetit inimicorum uindictā. quise ulciscī desiderat calamitatibus alienis. uel quippter alia mundi desideria supplicat. uoluntarie non sacrificat dño. quia non eius amore rogat. sed potentiam ipsius rerū aliquarū necessitate deprecatur. Sacrificare aut uoluntarie dño ē puritatē bone uoluntatis offerre. & propt hoc tantū illū colere. timere. uel amare. qđ dicit est. quod creator. Quod rerū omnium prius ꝓbatur esse dispositor.

Sacrificat etiā uoluntarie dō. qui inter angustias passionū iugiter gratias agunt sicut ursicius iob fecisse memoratur. Sequitur. ET CONFITEBOR NOMINI TUO DNE QUO BONUM EST.

Congrue nimis ꝙ superiora respondit. ut inculpatus uirtute saluus fieret saltus. et per nomine hostiā confessionis offerret. Confiteri enī hic laudare significat. quemadmodū istud sicut sepe dximus omnium siue ē est addidit quo bonum est. Illum enim uelle laudare. inestimabile bonum est. Vnde et mens sicā reficit. et mundi istius aduersitatis effugatur. QUONIAM EX OMNI TRIBULATIONE ERIPUISTI ME. ET SUPER INIMICOS MEOS RESPEXIT OCULUS TUUS:-

Sicut in prima parte infinē reddidit causas orationis. ita nunc subiicit rationem confessionis suę. ut quamuis ille uoluntarię sacrificasse domino uideret. Dī tamen cōcesserit. que ꝓfutura cognouit. Ex omnibus quippe tribulationibus uirtute dñi ꝓpheta seretestatur ereptū. quod utiq; in mundo isto accedere non potest. nisi eis q in dñi dilectione ꝓsistunt. Super inimicos aut eius ziipheos respexit oculus dñi. quando eos cogitationes nefarias minime complere

h Disperant ergo cyphei. ne ꝓdam celatū.

Am London BL. Add. 21216, f. 7v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Add. 21216
7v

ualeat · & iucundis odoribꝫ sit refer
ta · suauiora tam̃ cuersi ei pti · offr
dona uirtutũ · Quod aũt dicit adducent ·
adipsos respicit offerendos · quia p̃ ad
uentũ dñi peccatũ sacrificia cessauer.
ET ADORABĀNT EVM OMNES
REGES · OMNES GENTES SERVIENT
VENIT ADQVARTVM̃ EL
mbrũ ubi adorandũ dñm̃ acunc
tis gentib; dicit · Beneficia ipsius subt
exponit; p̃ omnis reges · cunctas nos
uolut intelligere nationes · quia nulla
gens ẽ · que imparte pti suppriũ n̄ ado
ra & auctorẽ; Et ideo ne tantũ de regibus
aduertes dictũ · Addidit · Omnes
gentes seruient ei · Scilicꝫ · que p̃
uniuersũ mundũ & linguis diuidunt
& partib; · Sic donatu pfidia nosce
ee cuncta · que localẽ putant ectam ·
quã p̃ totũ orbẽ cstat esse difusam ·
Et tntuere quia dixit regES
adorabunt · qui putant adorari · gen
tes aũt seruire · que terrenos domi
nos habere nosciunt · QVIA LI
BERAVIT PAVPEREM APOTE
NTE · ET INOPEM CVI NONE
RAT ADIVTOR ·
CAVSAM REDDIT · QVARE
dño xpo abuniuersis gentib; ser
uat · Qua pauperẽ · id fidelẽ ptm
apotente diabolo liberauit · quẽ
sup calũniator ẽ dixit · hunc alo
loco forte nominat · sicut ẽ illud euan
gelu · Nemo intrat indomũ fortis ·
ut uasa ei diripiat · nisi prius alli
gauerit forte · Que uocabula ma
lucia ei significat · n̄ honorẽ · nefan
dã · astutiã · n̄ laudabilẽ principatũ ·
Sequit · Et inopẽ cui n̄ erat adiutor ·
Et hic subaudiendũ ẽ · ac̃ munu libe
rauit · inopẽ uo dixim̃ plus ẽe
quã pauperẽ · qui opẽ n̄ habẽ · unde
nec sua p̃ualet facultate
subsistere; Hos ergo liberauit
dñs xp̃s · dũ ueniens in hunc mun
dũ · diaboli iustissime p̃sta astutiã ·
& inopie humane · spiritalis affluentie
gratis dona cessit; Merito ergo
subiunxit · cui uñerat adiutor; Quia
humanũ genus a diabolo cultu
rã execranda se superstitione cule
rat · & qđ ab eis adiuuari poterat
qui uel sensũ pecco dũ n̄ habebant;
PARCET PAVPERI ET INOPI · ET ANI
MAS PAVPERVM SALVOS FACIET ·
CVM DICIT PARCET · GENERALI
ter oms homines peccatores ostendit; Illis enim parcit · qui nullo
reatu detinent; Parcꝫ ergo &
electis suis qui lucꝫ sca cuersatio
ne resplendeant · aliqua sibi tamen
egent dimittit; Sed ne putaret
usq; ad hoc tantũ dñm parcere ·
ut a tormentis debitis pauperes liberaret ·
Addidit; Animas pauperũ saluas faciet ·
Vtquib; dimittit peccata eis & pmia
futura cedat; Ipsi enim salui fiunt
qui regnũ dei possidebunt; Vnde
nec istud potest cgruere salomoni ·
ut animas saluas faceret · qđ soli
diuinitati certũ ẽ cuenire;
EXVSVRIS ET INIQVITATE LI

London BL. Add. 21216, f. 78v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Add
21216
78.

affectam. Et quidquid postremo
contra catholicā fidē creditur
pollutis sensib⁹ fornicat.

MIHI AUT ADHERERE DŌ BONŪ
EST PONERE IN DŌ BONŪ
EST SPEM MEAM UT AD NUN
TIEM OMNES PREDICATIONES TUAS
IN PORTIS FILIE SION.

Ecce declarat ē sensus illequem
dixim⁹. quilicet prava se cogi
tatione polluerit. tamen a cultu
ra dni nō recessit. Dicit enim bo
nū sibi ee adherere dnō. Hic Is-
ēnī diuinitate adheret. quise
illi uera fide. atq; operū pbi
tate coniungit. nā sic impios
dicit elongatos. ita se dnō adhe
rere pfitetur ut illis ētraria
faciendo. dispare uicissitudinē
remunerationis inueniat. Seq
Ponere in dnō dō spē meā. Expo
nit uerbū qđ supius dix. Ille
ēnī adheret dō quispē suā ponit
in dnō. quia nihil potē ee beatus
quā illi oma cōmittere. qnouit
suis cultorib⁹ ē grue pfuturā
prestare. Addit. Ut adnuntiē
omnes laudes tuas in portis filie
sion. Sion frequenter dixim⁹ mon
tē ee hierusolimis ēstitutū. qui
lingua nta speculatio ītpatat. Istius
fidē ergo ē tēplationis filiū catholicā
ee ēstat ecclam. ubi re uera lau
des dnō reddit. q pura mente
credidit. In portis ipsū ingres
sū ma nute xpiatis intelligi.

quando aduera fidē p cipiendā
populus noue regenerationis addu
citur. CO H. EXPOSIO.

Quā mirabilit asaph iste cuius
nomen indicat synagogā &
pterritos errores respuit. et futura
bone credulitatis assumpsit. De
liberauit enim sapienter. elegit
eximie. ut non in merito post
illam superioris psalmi deca
uentu dni salutē ferant p mis
sionem. septuagesimi secundi
psalmi enumerus conuenisse
uideatur. quando utraq; uera cogi
tationum partes. uelut iusta
libra discernens. equali totum
moderatione pensauit. Com
pleta est his admonitionibus
instructio xpiani. ut nec cog
tationibus prauis delinquat.
quise dnō commendare festi
nat. Et resta dnē nenos talibus
inuidere faciat. quos tua ue
ritate condemnas. Sed ecce ce
mur quos odis horres. et amemus
certe quos diligis. quia tecū
habere neq; unte portionem
nisi qui uo luntates tuas mente
deuotissima subsecuntur.

EXPLICIT PSALMUS. LXXII.

INCIPIT PSALMUS. LXXIII.
INTELLECTUS ASAPH

Intellectus significat inspectionem
diuinā quam psalmus iste studio
pietatis omnimodis intuetur.
Asaph sicut sepe iā dictum est

London BL. Add. 21216. f. 86v

Add.
21216
86v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

humane postulat subuenire. quia
ñ inuanũ filios hominũ ab ipso ^ asserit
eẽ plasmatos: Sexta rogat dñm ut p
missiones suas impleat. quas dauid
seruo suo fecisse declarat. Et memor
sit qualia seruu eius ab impijs obpbria
.88. sustinebat. / MISERICORDIAS TV
AS DNE IHV ETERNV CANTABO IN
GENERATIONE ET PGENIE ANNV
TIABO VERITATEM TVAM IN ORE MEO;
Jure robustus dr quia tã firma dictu
rũ ẽ. Jste enĩ & han dñm ẽ miseri
cordias cantaturus. que & eterna
sẽ pstabilitate ẽ sistitur. Et pp & ius
sẽ celebrande pconijs. Fecit enim
mirabile in humano genere pcatẽ.
Ut qđ perierat requireret. & uul ne
rata saluaret. Jn generatione uero
& p genie qđ addidit. duos significat
populos: iudaicũ scilicet & gentiũ.
quib; se ueritatẽ pnunciaturũ eẽ
testat. quia dicit inferius. Seq. &
ueritatẽ tuã in ore meo. Reuera
ut quia sensu pceperat ore loque
retur. Et bene dictũ ẽ in ore meo.
q̃a qđ ex ore p gredit. cito, dq labit,
qđ uõ in ore uersat. diutina deuo
tione celebrat. QVÕ DIXISTI IN
ETERNV MISERICORDIA EDI
FICABIT IN CELIS PREPARABI
TVR VERITAS TVA.
Jpsa ẽ ueritas. quia ut scisse pnun
ciaturũ eẽ prędixerat; & merito illã
ẽ fidenter pdicabat. qñ do eã dñs ab
solute pmiserat. Hjenĩ potest falli.
quise quite uã ueritatis. Sed unde
am quid significat. in æternũ in
sericordia edificabit. Sẽ enĩ ęth
ficationes que ẽ surgere nequeunt,
nisi eis fuerit pmissa destructio.
Vt idolorũ cultores. ut pessimarũ con
suetudinũ se quaces; Jsti enĩ nisi ama
lis suis fuerint destructi. in bonũ ne
que unt edificari; Sicẽ dictũ ẽ hie
remie. Ecce posuite ut edifices &
destruas; Jsta uõ miseri cordia ñ des
truit. sẽ sẽp iugeat. sẽp augeatur.
Seq. incelis pparabit ueritas tua.
Celos sicẽ sepe diximus significat
apłos. quoz predicationib; acctũ est.
ut in cul careat gentib; religio xpi
ana. Veritatẽ hec omã usq; ad hia
psalma mectis sub distinctionibus q
que trahenda sẽ. quatorũ ad illud
respicit. qđ aut. quo dixisti. Que figu
ra dicit apobinõ. id ad cõmunẽ ẽndo
superiora ad inferiora respondent.
DISPOSVI TESTAMENTVM ELECTIS
MEIS. IVRAVI DAVID SERVO MEO.
Nunc uerba dñi refert. que supe
riũ eũ dixisse memoratur. Nam
quia usq; omib; denunciasse uidetur.
electis tam suis tamẽ ista disposuit.
qui ei dono ipsius credere maluerẽ.
ne se ad pmissionẽ talẽ & illi tene
rent. q̃d dauid semine sedescendere
carnaliter pferebant; addidit.
Jurauit dauid seruo meo; diuinũ
sacramentũ pmissionis nostre eẽ se
curitas. Qua soluse iuste defini
tiue pmittit. cui subiacere implere
qđ dixerit. Humana enĩ fragilitas.

London BL. Add. 21216, f. 145v

Add. 21216

145v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

ee picauerim.

Conuenienſ uidetur afflicti magiſ et gementiſ pauperiſ. ſicut et titu lus ipſe continet. introducere in hac relatione pſonam. Quia multa ſunt que illi immaculate ſce incarnati oni nequeunt euenire. Primu. qd anxiuſ nuſquā fuiſſe legit dnſ xpc. Anxiu eſt enī. qui in graui diſcrimi ne eſtimatu. nullā partē quā ſeq debeat. nouit eligere. Deinde. qd in textu pſalmi habeat. obliti ſu manducare panē meu. Et illud. Quia cinerē ſic panē manducabā. et potū meu cū fletu tēperabā. A facie ire et indignationiſ tue. qa eleuanſ elisiſti me. Et alia que cū labore maximo unidicant. ſi ipſe dno conſentiam aptari. Sed quo grauī uulneratu et duriſ calami tatib. plenu. orationē fundere e uenerabat aſſidua. anxii pauperiſ pſona egruent apposita e. cui uo ce nec uerecundia ulla coprime ret. nec indigentie neceſſitas ab ſtineret. Nam cū dicit. cora dno. tale orationē uult intelligi. que de ſacculiſ animę ante pedeſ regioſ. quaſi aurei metalli copia decora ſun dat. Vix eni reppereſ ſic quida dic. ut oranti cuiquā ñ aliquid inane. et aliene cogitationiſ incurrat obſtaculu. et intentionē qua in dm mens dirigit. declinet ac frangat. Et ideo certam magnu atq; ſaluberrimu e. orationi cepte iugiter imminere. et cū di adiutoria obſiſtere unua cū ſuggeſti onib. inimici. quatenus fixa ſep ad dm mens. ſtabili intentione extendat. ut merito poſſit dicere qd ait apoſt. Certamen bonu certaui. curſu e cu mau. fidē ſeruaui. Taleſ ſunt pauperes xpi. q non ſolu p ſuiſ ma liſ. uerū etiam p totiuſ mundi cala mitatib. intercedere cōpbantur. Egent in hoc ſeculo. ſed locupleteſ do. ruiſ uacui. ſ. uirtutib. pleni. Deſpecti hominib. ſ. acceptabileſ xpō. Nam iſte q ſe p̃mu lamentabili afflic tione diſcruciat. tanta gla pphetie m ſubſequentib. refulget. ut eum denter poſſit agnoſci quo ibi mu nere coronet. quando iam hic ſpe tanta reficitur. Et nota. quia du ubiq; in titulis nomina ſint po ſita. hic paup ſine nomine intro ducit ad loquendu. Scilicet. ut comune datu. omiſ ſibi pauperes xpi cognoſcerent attribuiſſe. Animo preterea condendu e. hunc pſalmu quartu ee. ex his q notam orationē. quauiſ p eminentiam quint ee uideat. Sciendu e

2

Lib mnſij
Amorb & S. Bene

COPYRIGHT
THE BRITISH LIBRARY

Add. 21217

fol. 2r

Abb. 1

populis unam facit getam·

IN FINE PSALMVS DAVID·

Titulus iste psalmi p̄cedentiū uerbor expositione iam notꝫ̄ est· et ideo referendus est ad regem supnū· quō oīs sermones ipsius tendunt ad xp̄m·

Ipse enī in hoc psalmo locuturus est iniquitatē iude· uel populi iudaici· et passionis sue sacramenta p̄dicens·

DIVISIO PSALMI··

Per totū quidem textū· sicut dictū est loquit dns xp̄c· Prima pars est iudeos· increpat· qui mala pbonis creatori suo reddere maluerunt· Secunda· iude traditoris et pfidi populi narrat iniquitas· et que illis erunt ptanta detestatione uentura p̄dicuntur·

Tertia· p̄catur· pid quod homo est· ut liberatus periculo passionis· ceto resurrectionis gloriā consequat·

SCHE

PERIS QVIA OS PEC· 108·

DS LAVDEM MEAM NE TACVERIS ET DOLOSI SVPER me APERTVM EST· LOCVTI SVNT AD VERSVM ME LINGVA DOLOSA·

Dns saluator petit pid quod formā serui est dignatus assumere· ut laudem eius resurrectionis fileri non faciat pater· quise cundum carnis humilitatē iudeos erat conuicia dura passurus

Hoc est enī laudem meā netaceas· idest netacere facias·

Est enim decora diuersitas· ut quō inimici mendacia loquebant· contra eos toto orbe ueritatis· testimonia canerent· Sic enī illos p gloriā sue resurrectionis cunctis desiderat ut reatū pprie puersitatis agnoscant· et celerius recurrant· ad remedia confessionis· ne inetnū debeant perire contumaces·

Que figura dicit sinchrisis· Idest collatio· quę fit quando cōparatione quadā· iustiorē causam nrām quā aduersarii demonstramus·

Sed ista laus certa erat· quia deueritate manabat· Sermo aut ille falsissim cognoscebat ee· quideo dolosi et pfidi pbabat exire· Hā quēadmodū potest dici uerū· quod ipsi ueritati docet aduersū· Ap tū itaq: os· contumelias designat quas pulit audeis· Sed hic singulare numerū ideo ponit· quia sicut sepe dictū est· populū utroq: modo appellari fas est· Nam licet nomine unius audiat· Intellectu tam plurimi ee noscunt·· SEQVIT·

Locuti sunt aduersū me lingua dolosa· Locuti sunt igit lingua dolosa· quando scām dni simplicitatē uerbis captiosissimis appetebant dicentes· Licet tributū dari cesari· Et illud· Magister scim quia ueraxes· Hec enī uerba· subdola cogitatione p̄ferebant· DEDERVNT ME·

ET SERMONIB; ODII CIRCV ET EXPVGNAVERVNT ME gratis·

London BL. Add. 21217. f. 42r

Add. 21217

42

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

nequā extinguetur. sifideliū animæ
abeorū potestate tollatur. Occide
dnē reges fortes. ut liberes seruos hu
miles. Eripe tibi deuotos. ne ille
nefandissimus eos sibi faciat subiectos.

SEON REGEMAMORREORVM.
QVO INSCTM.

Ista quidem in superiore psalmo iam
uidentur exposita quæ nonpigebit
repetere. quando ea scā auctoritas
absolutē nrām probatur tetigisse. Seon
quidē interpretatus ē tēptatio colorum
alter uero arbor infructuosa. Amor
reus exacerbatio. quæ omnia uiden
tur addiabolū ptinere. Ipse ē enim
arbor infructuosa. ipse exacerbatio.
Sed hæc immob dns occidit. quando
nos admissorum suorū scitate pdux
erit. Et hoc REGIS BASAN. QVO.

Og interpretatur coa ceruantē. basan
confusio. Qui enī coarcerat peccata
nra absolute diabolus est. Ipse &iā
recte dicit confusio. qm & sequaces
suos confundit. & ipse dedecorū iudi
cio confusus abscedit. Verū hæc &
talia dni uirtute infecta iacent.
quando nos eripere dignatur. TATE. QVO INSCTM.

Et dedit terram eorum hereditatem
Locū tertiæ narrationis ingredit.
& quāuis historia dehebreis dicere
uideatur. tamen hoc & adxpianū po
pulū aptissime refertur. quo beati
tudo illa quæ illis fuerat pollicita.
expulsis illis. qui sua iniquitate cecide
runt. scis ac fidelib; xpianis promis
se hereditatis præmia conferuntur.
Memineremus autē qdem in hac quoq;
diuisione per quinq; uersus duodeci
ma species diffinitionis permaneat.
quā insecunda parte iā diximus.

HEREDITATEM ISRAHEL SER
VO SVO. QVO INSCTO.

Cum dicit seruo suo. illos sequestrat
qui dni uisionib; inquisitionibus restiterunt. qua significati
one et deuota plebs iudeorum. et
populus includitur xpianus.

QVIA IN HVMILITATE NOSTRA
MEMOR FVIT NRI DNS
QVO INSCTM OMIA EIVS:-

humilitas ppria pertinet ad tempo
ra xpiana. quæ tunc latius desi
derari cepit. quando eam inse
dns saluator ostendit. Ipse enim
monstrauit et humilitatis uiam.
et patientiæ disciplinā. Quappr
ille humilitatis seruorum suorū
memor ē. qui et præceptor eius esse
dinoscitur. Memor fuit. significa
cat scæ incarnationis archanū.
quando aduentu suo credentes
liberare dignatus est.

ET REDEMIT NOS DEO SAHV
IHIMICORVM NOSTRORVM.
QVO INSCTM OMIA EIVS:-

Si ad historiam adtendas nullū
pretiū egyptus dedit. quando
hebreos de manib; eorū libera
re dignatus est. Sed quia in
potestate diaboli uel ministro
rum eius tenebamur obnoxii.

London BL. Add. 21217

Add. 21217

150

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

de dñi c̄ tēplatione gaudebunt ÷÷

HOMO VANITATI SIMILIS FACTVS EST. DIES EIVS SICVT VMBRA PRAETEREVNT ÷÷÷

Exponit definitiue qđ superius breuit dix̄. Quid ē hom̄. id uanitati similis fact̄. n̄ plasmat̄. Adam enī quando creat̄ ē. uerax. siplex. purus. immortalis fuit. Sed p̄ quā femina suggerente peccauit. factus ē uanitati similis. quo & mutabilis. & mortalis effectus ē. Vanū enī illud dicim̄. qđ de sua substantia cadens. in auras tenues euanescit. ut fum̄. & ūbra. cuius rei ipse cōparationē dedit dicens. dies ei sicut ūbra p̄tereunt. Merito quando ūbra uidet̄ quidē. sed firmitatē n̄ hab& p̄manendi. Hā discedente corpore p qđ fit. ipsa q̄q; uanescit. ac dispereit. Talis ergo ē post peccatū adę hominū uita. nisi beneficio dñi fuerit c̄fessione reparata ÷

D NE INCLINA CAELOS TVOS ET DESCENDE. TANGE MONTES ET FVMIGABVNT ÷÷÷

Erupit in aptā ppheticā de dño xp̄o illā sententiā paulo latius aperiens. quā superius breuit dixit. id qđ innotuisti ei. Tunc unq; aspectu innotuit homī. quando in humilitate sc̄ę incarnationis. apparuit. q̄ua cū in forma dei maneret. ęr q; dō patri coętānus atq; ęqualis. exinaniuit se ipsū formā serui accipiens. Vnde merito dr̄. inclina ęlos & descende. q̄m ista fieri nisi inclusa diuinę potestatis n̄ poterant. Inclinatio enī ęlox fuit. quando ad hominē liberandū. honor supnox. uirtutesq; descendit. Montes hic supbos homines debent accipere. diabolica inq̄tate pleni. quos dñs tenuit. quando eis cōpunctionē pię cuersationis attribuit. Fumiga uer& ait. dū crebris suspiriis c̄tinuisq; gemitib; sua peccata plorauer&. Crassus enī fum̄ ore uomit̄. cū se in planctū ultalē mortalis corporis cōpago cōmouerit.

C ORVSCA CORVSCATIONES TVAS ET DISSIPABIS EOS. ē MITTE SAGITTAS TVAS ET CONTVRBABIS EOS ÷÷

Ecce cū xp̄i dr̄ bellū. & quē admodū diabolica tyba fuerit superata narrat. Sed quāuis coruscationib; & sagittis dicat ee pūgnātū. petra tam̄ hoc fecit q ē dñs xp̄c. Venit a ētrario in fronte diaboli. quo sēp mandatis eī adūstus ē. Confracta ē frons illa duriss̄a inuerecunda importuna. quę ante aduentū dñi uerita resistebat inuicta. Hoc reuera xp̄i dicendū ē bellū. quia illud dauid figuratū fuit p̄liū. imaginē portans istius ueritatis impletę. Dicit enī coruscationes tuas. & dissipabis eos. Q đ argumētū dr̄ ac iugatis. Coruscauit enī coruscationes suas. quando tenebrosis peccatorib; ppheta rū p̄dicationib; lum suę ueritatis infudit. Dissipauit ait. dissipsit significat. ut q ante fuerat idolox cultoris dedit. sub inde ad ęcclę catholicę septa c̄fugeret. Seq̄t. Emitte sagittas tuas & c̄turbabis eos. Sagittas. aplos significat. q̄ ueritate p̄dicationū

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

f 73v
Add 21217

cms.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
ins.
BL
The British Library
1 2 3 4
8

Triũphalis quidẽ psalmus audiẽ. sed uideam quo ptineat ista uictoria. quę specialiter adsimilitudinẽ ecclesię ẽ stat eẽ pfecta. Nã luce istiũ semiurũ multa dñs religionis suę sacramẽta monstrauerit. Hoc tamen eundem adpugnas eccl̃e declarandas. quas spũ alit̃ patit̃ pbat̃ effectũ. ut pastorali petra superbus caderet: cũse uiriũ suarũ psumptione iactaret: Quą ppt̃ exemplar istud totius fidei gr̃audũ huiusmodi debem̃ accipere. Goliath addiabolũ ptineat cũ ministris. Dauid ad unuersũ respiciat xp̃ianũ. qui inimicũ suũ tribulatẽ petrę nosset̃ soliditate superasse. Illud q̃q magnopere ẽtuendũ ẽ. q̃d post tot psalmos longissimã seriẽ. hic mundanarũ rerũ quasi quidã terminus uidetur appositus; Neq; enim post hunc aliquid aut de eccl̃e psecutoribus aut deamarturum dine sc̃ti. aut depassionib. martyrũ. aut detribulatione pententiũ aut delamentatione fideliũ aut de anti christi abominanda elatione narratur. Sed reliqui septẽ in magnũ misteriũ diuinis pconis aptati. celesti letitia uident̃ eẽ plenissimi. Nunc ad laudes dñi repulsis nubibus peccatorũ. serenissimentib, accedamus. EXPLICIT EST CXLIII. INCIP̃ CXLIIII. LAUDATIO IPSI DAUID.

Quod xp̃m dñm significare & nominis ipsius interp̃tatione docuim. & p diuersum carnis exparente sic appellatũ eẽ monstratũ ẽ; Sed dũ hoc nobis constare uideatur. illud magis diligenter arbitror pserutandũ. cur hic titulus singulariter contineat laudatio ipsi dauid. cũ omnibus psalmis eius gloria p̃dicetur; Sed hic ideo distinctior clariorq; posita ẽ. quia cõpletis omnibus quibus humana ignorantia fuerat instruenda. nunc adsola p̃cipitur dñi uocare p̃conia que laudes quadã distinctione. suisq; uirtutib, in his cum psalmis sequentib, mirabiliter explicant̃. quoz pprietates insius conclusionibus sic̃ factũ est. & in p̃cedentibus aperiunt̃; Nec uacat q̃d hic septenario numero laudes dñi concludunt̃. q̃d p ententiũ confessio tali calculo prenotatur. q̃d ipse spũs scs septenaria uirtute p̃dicatus ẽ; Illud forsitan indicans sacramentũ. quando moysi dñs p̃cepit. ut in tabernaculo suo septẽ lucernas apponeret ppetuo lumine lucentes Sed cum nihil inscripturis diuinis pbet̃ otiosũ. maxime hebrei alfabeti ordinẽ. & hic non incassũ arbitror p uersuũ capita custodiri. quẽ in duobus generib, hominũ. in uicesimo quarto psalmo diximus accipiendũ; Nam cum totis litteris explicatur. iustos designat. quib. nulla uirtus p gr̃am dñi deesse monstrat̃; Cũ uero H

London BL. Add. 21217, f. 175v

Add.
21217

175v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Persona tribus est. in quo singul una potestas
Abstulit his species operū bonitate creatas.
Qui fabricatoris non inspexere decorē.
Errantes q. putant quis fecerit oma facta.
Fama cieri populos admisti ea signa salutis
Cuncta supperare lacus. ecpestib; egros
Iniectas deferre suis; quos urbs inulla
Parte loca tenet. qua sacra tenet uestigia pectus
O mihi sicut sus sa cum dior ora mouere &c.
Centenos q. daret uox ferrea linguaq; dicria
Haec in laude sonos. quantū species ior erit.
Ambitus eloquii. uarius aperire figuris
Singula. nec modicis includere grandia uerbis.
Quae fuerit rerū facies. cū tempore paruo
Morborū cecidere greges. & fluctu adomnes
Ingruns saluus. quam corpore fusa sereno
Lumina umbra creat. dubia q. amoeta renouat
Texere capiti. sed num deprendere usu
Auctore potuere bono. quibrar dudum tus.
Occultat quā prestat opem. resq. ante parat
Quā spes ulla fore. fortuna q. promauit

London BL. Add 18363 f11v Add. 18363, fol. 11v

Car ceris. ut desint nascenta sarcula messi;
clus aduenies tenebrosa uoluminaoctis
ulit. ecsubito micuer aurea sereno.
rumpens q. dies alieno tempore. sanctos
d conplum facit re uiros; sed cardine fixo.
rrita signato custo dia pmanec antro.
ans q; suis foribs. uallante crepidine carcer
lausus. apostolicis uestigia pandit apta
essibus. & uigile illudit ianua fallax:
numquā neglecta fides. cui subiacet illud
Quodnatura negat. ypreus quā legibus uti
nsuetis omnis. quocienscumque iubebit ipse uicissim
p esse. quodinsolitū fieri mirata pingre;
iquis adhuc flagitiis meditatur pectore thomā.
Hic modo cunctā pectat. quicquid penetrarit aquar
l aqua clausa chri. muris sicorpore postam
cadeat. quē uirgo parit. quē uiscera matris
ntegra conceptum. humanā quę rogo carnē

London BL. Add 18363, f13 Add. 18363, fol. 13a

Quodmeliora nidi populosuit ferculamarcus
Quamfusae dapes pmembra·lateq· pertum
Nutriat ingenii uerbipinguedosuperu:
Nam quid corporeae prosunt alimenta saguae
Si mentem animae cuius ieiuna pasci
Si emp abore dece. mensamutrendam adillam
Si berbus uerbis adquamcomua recumbit.
Quuestus candore nitet. ne fulcra bta
Deserat abstractus. quisquis deformis adillam
Si loquio sordente uenit, ferat esca salutem
Si regrediens depane poli· gulapectoris ipsum
Ambiat· atq; animu pleno gustare palato
Si ntem q; sedulae homo, neutior esset
Si ausa relicta tamen· clarissima candamunus
Si cultum· enumeriu tenuit ptiola sup num·

hinc exulis viii diaconi; electus a bapostolis
signis· emicat stephanus; prodigiis·

Omnis hinc heresis formam sumsit· nomen
Nomnis heresis habet· de quo prenuntiat dns

purgat nallante ſ fretu; amen exulat uſ.
Et tredit u ceſſante pe ri; nonergo ſalua
Suffecit unda lauare ſ. nu ſit ſuie fell e colūba
Quigenerat ur aquis; ſimon hic bapt aſmat ſundam
Contigerat. ſed cor uulnerat. ſua uiua requirens.
Quā numquam meruere dñi. quilimine tēpli
Vendentes arcere ſolēt; meliora ſequamur.
Petrus ad ſtat uocat. quiſiluus eſſe columbe
Dicit ore dei. merito que hac mate creatus.
Ecclesiā ſublimat opus; demune re pr. lis
Omen habā; genet rix. qd ſpſ eligit almus
Alas innocue dignatus imagine cernu;

Angelus alloquitur plenum uirtute philippum.
Nuptialem cele rare uiam quaſi pauo queritur
Aethiopum pgebat equis. quibus ille ſinuola
Regina ſeruabat opes. uolat axe citato
Gaudia ſuſcipere ſanctum uq; morabitur ipſo

London BL. Add 18363 f 17 Add. 18363. fol. 17r

Ubi petrus a morte resuscitauit

Te qq laude potens celestib; uincta signis
C armanib; roppe canimus. quasi de tabitha
M ansuras fundebat opes. & semper egenis
M unere mater erat; qua utte tempore clauso.
P onit. immediola. e primis plus lona ferebat.
P ost funus uictus asinum; fiducia pecunie
t uocat; ille gerens diuum pignus a nomine.
V numquid precibus uacet. et tua requirus
P restamus adest. lugentia tecta petenti.
S tant uiue pensiculique greges. et brachia monstrat
f ecunda sonorata sui. quas dolor ad ipsis
T extulerat. dederatque manus. equalia fruenti
I mplorat. fomenta dolor; nonnulla manebat
A ffectum precibus aquas. necabere frequenter
N ostrum ta precibus quicquod bona facta merentur.
O fficius uoluere loqui uocisque repulsam
I egere fuat. lacrime neubiera cordis

Mortalisq; sibi studiū ꝓponat origo.
Vtcredentis amor rerū cornelius speculet̃ honorē.
Et fert exemplū meritis quū ꝑ bura undis,
Iamq; capax fidei cornelius incluce uoto
Adp̃cū tres ire iubēq; confessio trina
Sic uenit̃ generantis aquæ numerūq; ꝓpriū.
Europe atq; asie libieq; tenebatur orbis.
Ardua ꝓgreditur centurio ꝑ cū adire.
Iam medio torrente die locus instruit ar?
Despiciensq; solū ꝑ cū celestia semꝑ
Non terrena sequi; sexte quoq; circulus hore
Decrevit actū quā xps uenit in orbē.
Largiri saluantis opē; numerusq; dierū
Tulit exemplū quo condidit antea mundū
Quē nect̃ hāc cadē uenies actē redēptor.
Peccati dicione ꝑmi; sic denuq; sexta
Fessus & illa geri fessus decalle magister
Cū puteī sup ora sedet; ꝓcul̃ puella
Hauriat aquā; requiē sacrū ubiq;.

London BL. Add. 18363, f. 23r

[Bergmann : allemand.]

cf. Augsberg?

III

händen geschrieben worden, die
auch von den Texten, die
sammengehören und mit ihn
(die Nachahmung der Fula
lich mißlungen oder nich
etwa E, F und X). Daher
land die einzigen Buchsta
Wahrscheinlichkeit einer

Aus der Essener Schule

dings noch zwei weitere
gestattet worden sind, d

London. BL. Add. 19723. fol. 2r

page tenet.

Immortale nihil mundi co[n]
Non orbis non regna hominum n[ec] celsa potestas
Non mare non tellus nonigneꝰ sydera celi
Iam statuit genitor rerum inuocabile [quo]d
Quo cunctꝫ torrens rapiat flamma vltima mu[n]di
Sed tam innumeros hominꝫ sublimia facta
Et tuitus honos in tempora longa frequen[s]
Accumulant quorꝫ fama laudesq; poetar[um]
Hos celsi cantus sinyrnæ defonte fluentis
Illos mantuadæ celebrat dulcisono maroꝫ
Nec minor ipsorꝫ discurrit gloria natum
Quæ manet æterna similis dꝫ secla volabunt
Et uertigo poli terras æq; æquora circum
Ethera sydereꝫ iusso moderamine voluet
Quodsi tam longam meruerunt carmina famam
Quæ uel eorum gestis hominum mendacia nectunt
Nobis certa fides æterne insecula laudis
Immortale decus tribuet merces in qua rependet
Iam mihi carmen erit xpi uocalia gesta
Dirumpam populis falsi sine crimine donum
Nec metus ut mundi rapiat incendia secum
Hoc opus hoc enim forsan me subtrahet igni
Tunc cum flammiuoma descendet nube coruscans
Iudex altithroni genitoris gloria xps
Ergo age scificus adsit mihi carminis [a]uctor
Sps & puro mentem riget amne canentis
Dulcis iordanis ut xpo digne loquamur

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Ecce syllaba

prim mus Cau

6

C um primum caeli laudem terrq; salutem
O mnia quemuatum spondent oracula xp̄m
V idisse templo sollemnes ferre palumbes
I sque ubi cunato defessus corpore templum
I am grauor penetrat monuit quod spūs auctor
E cce simul paruum gremio genetricis ih̄m
A d templum sensit uenisse trementibus ulnis
A ccepit puerum laetusq; haec dicta profatur
N unc nunc me famulum dns nunc liber& aetas
C orporis eum clus finemque Inponere uerbis
D ignetur cum pace suus ensplendida nostros
L ux oculos tua circumfusa radiusque reniderit
Q uam cunctus hominum lustrasq; gentibus addet
I srahelitarum cumulatae gloria plebis
Q uid tantam mariae stupuerunt pectora matris
H ic puer adcasum populi datur iste renasci
H uius aduentu; ꝓcurrens debita loetro
A tque animam matris ferro fulgente machera
Q uo parent tecti tenebrosa uolumina cordis
H aec ait insimeone ds. mox ecce prophetae
E nimam seo complet spiramine mentem
A nna fuit natu grauior quam mflore iuuentq;
D istinxit uiduam mors immatura mariti
C asta d templo sed templo semp ꝓ coniuge uita
E xcultus di cessere quenumine nulla
C ognouit xp̄m & simuli sermone locuta est
I nde ubi sollemnem puer pnomine legem
C om pleuit genetrix & ioseph romina mirant

C oncedet nouitus dona uouenda sacra

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Dona dabant ; totam mox horrida somnia noctem
Sollicitant · facinumq iubent uitare tyrannum ·
Denq herodis diuersis callibus aulam
Diffugiunt · patriamq magi redire latenter ·
Ipsum etiam puerum monitis celestibus actus
Aegyptum cum matre simul transportat ioseph ·
Atq ferus herodes sibimet succedere credit
Quem callens astris quaesissetq cura magorum
Quorum praecauto discessu sollicitatus
Horribilem iussit bethleem per compta caedem
Infantes cunctos · teneramq sub ubere plebem
Uelli ferro · pallo sub crimine culpae ;
Haec etiam ceditur olim prescripta manebat
Quam bonus hieremias diuino numine ussus
Complorat soboles misero profunere matres
Horrendus grauiter caelum pulsare querelis ·
Ast ubi sopitus furor est & seua tyranni
Infantum horribili ferratus facinora cruore ·
Extinxisse putat cunctos quos primus & alter
Annus loliferi miseros oppresserat aeui
Mirandus rursus deuincto membra sopore
Purgatur monitis mariam puerumq ioseph
Aegipto patriam uectare · ubi nazara felix
Olim predictam puero dedit addere nomen ;
Ipse & alterius quondam prenuntia uatis
Uox infracta dō · ueni & ueni & mea proles ·
Aegipto exultanter ris lumenq salusq ·
Crescebat rapidis annorum gressibus infans

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Ardorem excludūnt eternā Infecta bibendi
Dulcia, puenient nostri cui pocula fontis
Largior inde fluet natalis gratia fluctus
Sed sibi quisque suum nostre sitis capit unde
Iam uetus uenat tecum mox urbe maritus
Coniugio sese mulier negat ee remotā
Tum sic prosequitur mentis prospector ihs
Femina ueridicis loqueris bene coniuge uerbis
Nam tu conubus nexa es iam quinq uirorum
Nunc aliena supra lamarum uincula tollis
Ium mulier. sanctū te certum est esse pphetam
Sed nostri istius ueneranda mon tis in arce
Preceptum nobis quondam liquere parentes
At uos insolimis orandum dicitis oris
Talia dicenti mox talia reddit ihc
Enadent tempus montis cum uertice uestri
Omnibus & solimis aberit ueneratio longe
Sed nunc certa salus iudeis largge aboris
Et nunc Instantis cursus iam temporis urgue
Cum ueri sem genitorem errore remoto
Cultores nitis armati legibus orent
Spūs his ac plena fides erit. & pat altus
Italia quirit cultorem pectora terris
Ilabe bine. sermus qt̄ ep̄i nuntius orbis
Aduentu p̄ prio natalia secula pandet
Et nunc peccatū largus miserator ihs
Sed lumen terris ep̄m uenisse fatetur
Et iam bis septi pedibus stupuere magistrū

London BL. Add. 19723. fol. 19r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Et sibi defunctam funus miserabile natam
Implorat lacrimas certamq; uenire salutem
Defunctis etiam poscebat munera xpi
Haud mora consurgens gradibu seruator ihs
Progressi mulier sequitur uestigia seruas
Quam languore graui bis sex laberibus annus
Carpebat fluxus macerans sine fine cruoris
Viribus absumptis & toto corpore fessam
Pectoris hæc tacitam uoluebat credula mente
Archana secumq; fide iam certa tenebat
Ne tutum fesso fugeret quod corpore tabes
Extremam xpi posset stringere uestem
Hæ ubi per populum sinu pendentia pepli
Fila manu trepida tractauit primus ille
Et causas morbi & credentia pectora cernens
Concessit celere tali cum uoce salutem
Accipe qd meruit fidei constantia munus
Et mox restricto uiguerunt sanguine uenæ
Postquam puentum est ubi funera uirginis ingens
Plangentis populi fremitus clangorq; tubarum
Vltima suprema celebrabrant funera pompa
Abscedant inquit tectis hæc tristia uestris
Namq; puella iacet placido demersa sopore
Defunctam retur flentium quā nescia plebes
Talia dicentem ridentium turba requirit
Quod mox abreptam dicit dormire puellā
Sed xpc loci uictor utrecq; repertor
Frigentis dextram dignatus prendere dextra

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Unicus hic meus est natus mea summa uoluptas
Hunus iustitiam iusto comprendere corde
Discipuli pauido presserunt corpore terram
Nec prius eprono uultus sustollere casu
Audebant seo xpi nisi dextera tactu
Demulcens blandis firmasset pectora uerbis
Surge ac abiectum fortes calcate timorem
Nec cuiquā presens pandatur unio uerbi
Nisi prius hue hominis soboles speciosa reportet
Inlucem referens mortis desede tropea
Aromatis hunusce ex pertes reddere cunctos
Consurgunt solumqi uident & uoce requirunt Melcrm
Cur scripturis ueterum scrutarum facto certet
Helyam primum celi desede reuerti
Inferras xpiqi debine consurgere lucem
Xpe adhaec uenę certo subtempore iustus
Helias reddens mox omnia debita sęclo
Sed siquis credit iam uenene ante renascens kiberte
Ignorum uelum rabies quem caeca furoris
Demersit loco mox seruor altera cędes
En hominis nato crucibus Lanatibi instat
Haec in populum repetit nomen reliqui Melcrm
Ecce sed fletus gemibus fletuqi solutus
Uir senior precibus xpm ueneratus adorat
Dauidis soboles hominum lumenque salusque
Teprecor horribilem nati de corpore morbum
Pro turbes reddasqi seni solamina unę depellas
Nam cursus lunę natum mihi dęmonis arte

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Inferiora dehinc simox comma subiit
Ad postrema audax transibit strata thoroꝝ
Proxima tum solimi consendit culmina montis
O pdigi; lucent quae glauci comantis oliuę
Hinc lectas iussit sectantiꝝ discipuloꝝ
O buna castelli monstrans habitacula xpc
Inde asinā patrem fetu comitante reptā
Duc̄ere uel siquis causā disquirere uellet
Cuius sua tam subito quoquā iumenta trahant ionas
Ducere tunc operam dnm sibi sumere uelle
Discipuli celeri complent precepta paratu.
Adducunt mollig; super uelamina uestis
Insternunt placidum pullū pbentq; sedendum
Hinc uetus quondā fluxit uox nuncia uatis
Ecce uenit placidus tibi rex quę tergia sedentem
Prematis gestat asinę pulligi sequentis
Tum populi stratas prexunt uestib; omnes
Quaque ter est xpo subnexa fronde coronat
Proxima tunc alii spoliant palmęa uirore
Conclamantq; omnes dauidis origine erecto
O sanna excelsis sit gloria laetis trophęis
Sic adeo ingredtur solimoꝝ moenia xpc
Ingresso occurrit primo sublimine templi
Cruribi atq; oculis ceptam debile mulgus
Quos ubi tam subito gressu; usu; ingentes
Cuncta sacerdotū cognouit factio. mirat
Et pueros templi complentes tecta clamore
O sanna egregia dauidis stirpe creato
Ipsum personabant cuncti. quę causa clamoris

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Inlubem tamq̃ collae pegrudia plebem
Xpe adhae legisseq̃ inquit seppta tenere
Credtur: Infantum q̃ dicit abore uenire
Lactantum & lingues lusti consurgere laudē ;
Hae ait. Ingratq̃ linquens cū cunbus urbem
Albaniamq; p&it. prodiensq; inmargine copit
Spate. tendentum diffusa umbracula ficum
Illic fotae. cibi peromptans corda uoluptas
Arboris aspectat ramos. sednulla facultas
Pomorum: sterili frondis conexuerat umbra
Ille xpsait. nonsit tibi fructibus unquam
Copia pmendis. tunc pronus aput arbor
Discipuli celerem miruntur inarbore motē
Ad xpm. stupidis assistens. talia fatur.
Hunc ligni status nro stupuistis bonore
Edisse adulescentes ducere fucos
Ad uocis uerbis. neprumq; nec prumq; monebo
Amq; fides sicera animi consistit in aere.
Nec dubius nutans uentis. promobunda iacebit
Arbor sistatus. uobis substantia cedit
Nec tamq̃ status. sedmontis celsa revelli
Credentum uerbo poterunt. undisq; fundi
Cumsilvis pariter. saxisq; fretisq; recondi
Equecumq; fides robusta probare poterit.
Credentum semper digna uirtute tenebit
Hae ubi dicta dedit. tēpli se moenib; infert
Confestim pceres populi. miracula rerum
Collecta inquirunt. uirtus qua tanta dedisset
Illis xpsait. quaerentib; oīa uobis

London BL.. Add. 19723, fol. 40v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

D enior his tellus elementa grauidq; grandia traxit
Et pressa ē grauitate sua circum fluus humor.
Ultima possidet solidum q' coercuit orbem.
Sic ubi dispositam quisquis fuit ille deorū.
Congeriem secuit sectamq; inmembra redegit.

principio terrā ne non aequalis ab omni
parte foret magni speciē glomeraunt moribus.
Tū freta diffudit rapidis q; tumescere uentis
Iussit & ambitae circūdare littora terrae
Addidit & fontes & stagna immensa lacusq;
Flumina q; obliqui cingunt declidia ripis.
Quae diuersa locis partim sorbentur abipsa.
Inmare p uenunt partim & partim q; recepta.
Ubertis aquae propriis littora pulsant.
Iussit & extendi campos subsidere ualles.
Et simul arentes siluas lapidosos surgere montes.
Atq; duae dextra caelum totidēq; sinistra
Parte secant zonae quinta est ardentior illis.
Sic omnis inclusū numero distinxit eodē.
Cura dei totidēq; plagis tellure pmunit.
Quarumque media est non est habitabilis aestu.
Nix tegit alta duas totidē inter utramq; locauit
Temperiemq; dedit mixta cum frigore flāma.
Imminet his aer qui quanto est pondere terrae.
Pondere aquae leuior tanto est onerosior igne.
Illic & nebulas illic consistere nubes
Iussit & humanas motura tonitrua mentes.
Et secum flammas facientes frigora uentos.
His quoq; non passim mundi fabricator habendū.
Aera permisit uix nunc obsistitur illis.

MVSEVM BRITANNICVM

London BL. Harley 2610. f.1v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Chatelain, Paléographie Pl. XCVII

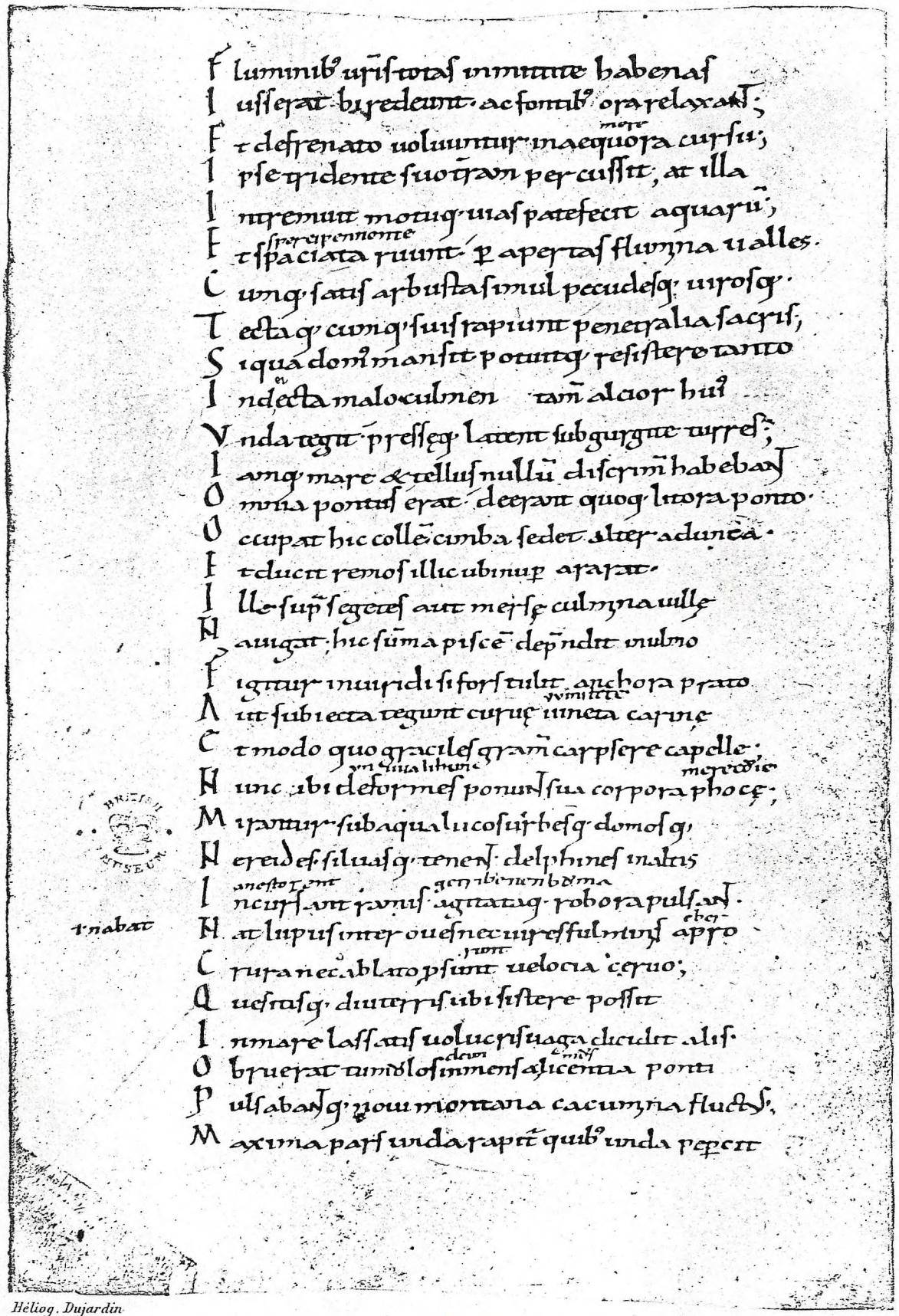

Héliog. Dujardin

London, BL.

OVIDE. *Metam.* — *Harleianus 2610 (s. X)*

fol. 5v

aus Augsbg

Chatelain, Paléographie Pl. XCVII 1°

Flumini bus ipse totas immittit habenas
Ille sequat bigas redeuntibus ac fontibus ora relaxat;
Effrenato uoluuntur in aequora cursu;
Ipse quidente suo tridenti percussit, at illa
Intremuit motuq; uias patefecit aquarum;
Exspatiata ruunt per apertas flumina ualles.
Cum q; satus arbusta simul pecudesq; uirosq;
Tecta q; cum q; suis rapuit penetralia sacris;
Si quá domum mansit potuitq; resistere tanto
Indecta malo culmen tamen altior huic
Undarum tegit impressaq; latent subgurgite tecta;
Iam mare & tellus nullum discrimen habebant
Omnia ponitur erat deerat quoq; litora ponto.
Occupat hic collem cumba sedet alter aduncis
Eductit remos illic ubi nuper arauit.
Ille super segetes aut mersae culmina uillae
Nauigat hic summa piscem deprendit in ulmo
Figuntur in uiridi si forte tulerit ancora prato
Aut subiecta tegunt curuae uimina carinae
Et modo quo graciles grauem cepere capellae:
Nunc ubi delphines positis sua corpora phocae;
Mirantur sub aqua lucos urbesq; domosq;
Nereidesq; siluasq; tenent delphines in altis
Nec sustinet ultra
Impetus aequoreus agitataq; uolnera pulsat.
At lupus inter oues fulmen nec uim pedibusq;
Perdidit impetus equo;
Ripa nec ablato spumis uelocia cursu;
Quae natat & liquidis modo subsidebat in undis
Vndarum dominus grauior nec in aequore remis
Aptior & puppi nec certo limite curuus
Incola pontique sui patriaeq; nouae
Piscis ad infectas considit in arbore ramos
Et frustra capto quaerit sua flumina remo
Inque suis quondam stagnis modo piscibus horam
Figit aper lentaq; tenet cratalia rete
Pressaq; dulcedine somni
Mollia cum duris sternuntur membra cubilis
Sumque loci fluctus habet & sine fine quietem
Ponitur oceanique domus spatiosa recessu
Cum medio de fonte leues erexit Nereides
Non illis opus est motae considere terrae
Delphinum q; agilis per aperta natatibus undas
Curuatis subit aequor equis rectorque profundi
Ducitur & frenos spumis mandentibus spargit
Et sonat icta sua percussis aequora palma
Multa uiri uarias mentes animosque figuras
Corpora per uasta uidit mirantia mole
Inque locis sparsas ingenti nomine gentes
Hic Perseus sublimis equis Arethusa sedebat
Arma dabant alis Aquilonigenae genitores
Dum super Haemi uerticem Phoebeis ales equis
Constitit & uacuo librauit in aere pennas
Hic duo diuersis uenantes montibus ursi
Et uox territa fugit
Hic positis anguibus pinnis interque uolucres
Inque feris bellator equus
Hic formosus olor fortisque in pectore taurus
Et quae uicturis genitalia semina dantur
Nec tamen elabi nec uim tentare resistendo
Dum fugit in partes adsuetum rapta per orbem
Haud aliter quam cum primum de nube remissus
Impetus ille soli uisus tendentibus arcum
Pulsabatque nouum montana cacumina fluctus
Maxima pars undis rapitur quibus unda repugnet

BIBLIOTECA MUSEUM

Héliog. Dujardin

Nascendi spacium · quidam imperfecta reliq;

Non exacta satis rudibusq; simillima signis
Que tamen exilis aliquo parfumida suco
Et terrena fuit uersa in uicorporis usum ·
Et solidum et flecti q; nequit mutatur in ossa ·
Que modo uena fuit sub eodem nomine mansit ;
Ing; breui spacio superex. numine sacra
Missa uiri manibus faciem traxere uirorum ·
Et femineo reparata in corpora tactu ·
Inde genus durum sumus experiensq; laborum ·
Et quocumq; iuuat monstrat natura parentes ;
Getera diuersis tellus animalia formis ·
Sponte sua peperit postq; diluuia ferus humor ab igne ·
Et caluit solis et cum feruentibus humidaq; paludes ·
Innumeris aestu fecundaq; semina rerum
Uiuaci nutrita solo · ceu matris in aluo ·
Creuerunt · faciemq; aliquam coepere morando ;
Sicubi decreuit madidos septem fluus agros
Nilus et antiquo sua flumina reddidit aluco ·
Aetherio q; recens exarsit sidere limus ·
Plurima cultores uersis animalia glebis
Inuenium et in his quedam imperfecta suisq; membra
Truncaq; inducto humano rigent et eodem in corpore saepe
Altera pars uiuit pars altera tellus ·
Quippe ubi temperiem sumpsere umor q; calor q;
Concipiunt · et ab his oriuntur cuncta duobus ·
Cum q; sit ignis aquae pugnax uapor umidus omnis
Res creat · et discors concordia fetibus apta est ·
Ergo ubi diluuio tellus lutulenta recenti
Solibus aetherii aluoq; recanduit aestu ·
Edidit innumeras species partim q; figuras ·

Post cathasmum factum dedit
terra phitonem serpentem
speciem ignotam mortalibus ·
et apollo sagittas inimicas
in cornua abolere nomen uetustum
instituit ludos et certamina
quae in his ludis ostenderit ·
Inde etiam apollo pythius e
nuncupatus est ludi pythii ·

cms. BL ins. The British Library 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

London BL.

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Harl 2610
7v

Q uē neq; pastores neq; past̄e monte capelle
C orrigerat aliud sue pectus quē nulla uoluer̄s
N ec fera turbarat nec lapsus a barbore ramus;
G ramen erat circa q̄ puri humor alebat
S ubq; sole locū passurae pascere nullo.
H ic puer & studio uenandi lassus & estu
P rocubuit facieq; loci fonteq; secretus.
D umq; suum sedare cupit sitis altera cerua.
D umq; bibit uisae correptus imagine formae.
S pē sine corpore amat corpus putat esse q̄dunde.
A t stupet ipse sibi nutuq; immotus eodē.
H ret ut eparios formatū marmore signū
S pectat humi positus geminū sua lumina sidus.
I ndignas bacco dignas & apolline crines.
I mpubesq; genas & eburnea colla decusq.
O ris & incultu miscet̄ candore rubore.
C uncta quē mirat quibus est mirabilis ipse;
S e cupit imprudens & q̄ probat ipse pbat̄.
D ū q; petit petit̄ pariterq; accendit & ardet.
I nrita fallaci quotiens dedit oscula fonti.
I n medius quotiens uisus captantia collū
B rachia mersit aquis nec se deprensa tenuit.
Q uid uideat nescit sed quid uidet̄ uritur.
A q; oculos idē q̄ decipit incitat error.
C redule q̄ frustra simulacra fugacia capt̄as.
Q uod petis est nusquā q̄ dum̄ auertere pōes.
I sta repercussae q̄ cernis imaginis umbre.
N il habet ista sui tecū uenitq; manetq;.
T ecū discedet secū discedere possit.
N on ullū tereris nullū cura quieuit
A bstrahere inde potest lecto pacta suisq; inherba

Hand. 2610
34r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

l onga meae ſupeſant primoq; exſtinguor meuũ
H ec mihi morſ grauiſ eſt· poſtmodo morte doloreſ
H ic qui diligitur uellẽ dumur mor eſſet
N unc duo c̃ cor deſ anima morientiſ una
D ũr & ad faciẽ redit male ſanuſ eandũ
E t lacrimaſ turbant aquaſ obſcuraq; moto
R dduta forma lacu ẽ ● quã nudiſſe abire·
Q uo refugiſ ſre ● ma ne nec me crudeliſ amantẽ
● ● ● ● ● ● ●
D iſſere ● damaute· liceat qd tangere n̄ ẽ·
O ſbicere & mi ● fero p̄ bere alimẽta furori;
D ũ q; dolẽ ſummo· ueſtẽ reduũ abore
H uda q; marmoreuſ peuſſit pectora palmiſ
P ectora traxerunt tenuẽ p̄cuſa rubore·
H onalit quã pomaſolent quã candidula parte
P arte rubent aut ut uariuſ ſolẽ una racemuſ
D ucere purpureũ n̄ dũ matura colorẽ
Q uę ſimul aſbeſcẽ liquit facta rurſuſ munda;
H ulit ulteriuſ ſed ut mta beſcere flauae
l gne leui cere matuu
S olẽ epeme ſolent ſic atenuataſ amore
l iquitur & tedo paula tũ carpitur igne
E t neq; iã color ẽ mixto candore rubori
H ec ũgr & ure ſed quę modo uſa placebant
H ec corpuſ remanẽ quondã q̄ tamauer & echo
Q uę tam ut uidit quã uſ trata memorq;
l ndoluit quocienſq; puer miſerabiliſ ebeu
D ũerat hec reſonuſ uerabat uocib; ebeu
C ũ q; ſuoſ manibuſ peuſſerat illẽ laceſtoſ
H ec quoq; red debat ſonitũ plangoriſ eundẽ
H uma nax

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

prestamib. q. ingenuis ee difficile Sophocl. qq. uerbor. agmine atq; mundanone sermonis
beatos iudic. o. Verum tamen ne ut sint uagi palamq; nec certis ppriis; sedib. ac domicilis
philosophorum more. instituta ciuilis prudentie nec consuetudo quide assequi ualeant:
nec demonstrare ceteris eiusmodi mio ee debeant officia pacata. & ne bellis fidesprue
ri adsapiemia ppli. Sup e g solu urbe eruditionis ingeniu nutrit cura. e. philosophieq.
naturalis studio fingitans. Timeus iste exloeris que urb. male flos e. nobilitate di
uicus. rerum gestarum gla. facile pnceps ideiq. ad hoc tempus arce optineat amoris sapi
entie Critiam ii ut pote cue scimus in studiis humanitans omib. ad pme u
gere. De Hermocrate Porro natura educatione facta & accomodata reb. his
de quib. agimus explicandis dubitare nullu puto. Ideoq; ubemib. nob hestino die facile
parim Queq. michi usa sum de publicis differenda ee imperiore su exercitus. illud
cogitans reliquas partes instituti operis anullo comodius posse explicari. Demq; im
plero competenti officio finitoq; sermone contendi uob qq mutuu fieri. vosq; im
peratu munus recepistis. & ad su ut uideris paratus ad desponsa dape Critias Hermocr.
nos qq omis ut pollicui e modo Timeus in uneru nob ate munus pturib. ex
sequaris. pferri cu nulla excusandi ratio competat. Haq; & pro die mo[dern]u conuenty
soluto. cu ad hospicu redieremus. quo susceptis Critia sumus & ibide postea
de ipsa re habuimus tractatu. n quide ocios. Hic g nob ex historia uetere narra
tione recensum. qua uelut o Critia repetas. ut cu cognouerit Socrates. estimet sine
finita util ad imperate remunerationis effectu. Sic fieri conuenit. si tercio consor
ti muneris timeo n alu uideatur Critias. audi o Socrati omia quide pple
na fidei uerumq; re ut enuo septe sapientu primarius solo recensebat Que aut
mei & consortis in nomine ericie fuisse anuit admodu familiare. Quo referente
puer ego accepi res gestas huius urbis memorabiles diuturnitate interitu; homi
nu a o nullatas euanuisse. Inter quas una pter ceteras illustre. cui comemora
tio fiet quo ta penes te gra collocare qua debita dee cui hodierna popa e instau
ratus ueneratio. Harrabat g grandis natu. ut qui ad nonagesimu ia ppinquare
annu. me te agente annos. x. publicis ceremoniis celebri die orta causa come
morationis & solonis usius cantilena. Erat eni sollepne familie nre festus dieb.
nos pueros ad certam memoria pposius inuitare pmus pueritib. Multis g car
minib. ta ueteru qua nouor. poetaru memoria pnunciatis. inter que salonis ali
quanto pluribus ut que nouitas comendare ad gram memini quenda fine quod
ita iudicare. seu quia uelle ericia pmereri dixisse. plane salone uideri sibi inso
lu prudentia ceteris laude dignus si ecia carminib. pstitisse. Igit senex ualde eni me
mini letatus eximie qd si n pfunctorie s. debita opera poetica fuisse exercitus
in quit salomia minander. t sermone que ab egypto reuersus instituerat implesse.
aquo quide sedit[ion]ibus ceteraq; intemperie ciuilis dissensionis impediente de
scu n opinor. minore hesiodo t omere futuru fuisse. & ille quis na iste fuit ocy
cia fermo e t quadere instituit. Critias De maximo in quit eximie
nutritus. & famosissimo triuio que gessit hec cuncta. cui extincta e memoria ta
morte eor. qui gesserunt. qui impendio temporis. Die queso ocricia inquit. qd
illud opus & quatenus actu. & aquib. coperta salo tuus recensebat Critias Ist

ms. BL 1 The British Library 2 3 4
Harley 2610 42 8451427

~~ui confessoribus tuis Martino~~ Cene
dicto · Amando · Cum omnibus scis.
Oa propitius pacem in diebus nris · ut ope
misericordie tue adiuti · & a peccato
simus semp liberi · & ab omni perturba
tione securi · Per dnm nrm ihm xpm fi
lium tuum qui tecum uiuit & regnat
ds in unitate spūs scī ·
Per omnia secula seculorum · Amen ·
Pax dni sit semper uobiscum · Et cum
spū tuo ·
Agnus di qui tollis peccata mundi mi
serere nobis · Agnus di · Agnus di ·

Hec sacrosca commixtio corporis et
sanguinis dni nri ihū xpi fiat omib;
nob sumentib; salus mentis et corporis
et ad eternam uitā capessenda pparatio
salutaris

London BL. Harley 2908, f. 14v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

Domine ihu xpe qui dixisti aplis tuis.
pacē meā do uobis. pacem relinquo uobis.
ne respicias peccata mea. sed fidē ecclesie
tue eamq. secm uoluntatē tuā pacificare.
adunare & regere dignare. Qui Adhuc
habere uinculū pacis & caritatis ut apti
simus sacro scis mysterijs. Accipiens panē
panē celestē accipiā. & nomen dni inuo
perceptio corporis & sanguinis dni nri
ihu xpi quā ego indignus & peccator
sumere psumo. n̄ mihi proueniat in iudi
ciū & condempnationē. sed p tua pietate
psit in adiutamentū mentis & corporis
inuitā eternā. Ad cōmun. Corpus & sangui
dni nri ihu xpi custodiat te in uitā eternā.
Placeat tibi sca trinitas obsequiū seruitutis
meq. & psta ut sacrificiū qd oculis tue maies
tatis indignus obtulj sit tibi placens mihi
omibus p quibus illud obtulj sit te mi
pprtiabile

Calicē salutar
accipiā & nom
dni inuocabo

Sanguis dni
ihu xpi custod
me in uitā e

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755
Add. 17

Lect. I. Machabeorv.

In diebus illis Vir fortissimus iuda col
latione facta. xii. milia dragmas ar
genti misit ierosolimis. offerre ea pro
peccatis mortuorum iuste & religio
de resurrectione cogitans. Nisi enim eos
qui ceciderat resurrecturos speraret
superfluum uideretur & uanum orare pro
mortuis. Sed quia considerabat quod hi qui
cum pietate dormitionem acceperant op
timum haberent repositum gratum. sanc
ta & saluberrima est cogitatio. pro defunctis exora
re ut a peccatis soluerentur. Sce lectio
In illo tpre. Dixit ihc turbis iudeo
Amen amen dico uob. nisi manducaue
ritis carnem filii hominis. & biberitis
eius sanguinem. non habebitis uitam in uob
Qui manducat meam carnem & bibit

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

mendauerunt orationes· & qui no bis su
as largitus sunt elymosinas· seu omnium
fidelium utriusq· sexus defunctorū ora
tio proficiat supplicantū· ut eas & a pecca
tis exuas· & tuę redemptionis facias esse par
ticipes· ℣·

Fidelium ds omnium ēditor & redemptor· animab;
famulorū famularumq; tuarum· remissionē
cunctorū tribue peccatorū· ut indulgentiā quā
semp optauerunt· pius supplicationibus ēsequant· ℣
Hostias qs dne quas tibi ꝓ animab; famulorū
famularūq; tuarū offerimus· ꝓpitiatus intende·
& quib; fidei xpianę meritū ēculisti· dones & ꝑmiū· ℣
Multiplica qs dne sup animas famulorū famularūq;
tuarū miam tuā· & quib; donasti baptismi sacra
mentū· da eis eternorū plenitudinē gaudiorū·

Seq̄ sū ev scām luca· In illo t. Ingress⁹ ihc ꝑ ābulabat iericho. Et ecce vir nōie zac
erat princeps publicanorū & ipe diues· & quebat videre ihm· & non pot
a statura pusill⁹ erat· Et ꝓcurrens ascēdit i arborē sycomorū· vt videret il
ea· inde erat trāsiturus· Et cū venisset ad locū· suspiciens ihc vidit illū· & d
ad eū· Zachee festinans descende· ea hodie domo tua oportet me ma
& festinans descend· excep illo gaudens· Et cū vidēt oēs murmurabāt dicēt
dicēs ad hoīem peccatorē diuertisse· Stans aut Zache· dix ad dnm· Ecce
dimidiū bonorū meorū dne do pauperib· & si qd alicui defraudaui reddo qua
dix ihc ad eū· ea hodie salus huic domui facta e· eo qd et ipe filius abrē
ven enim filius hominis quere· & salvū facē qd perat·

Harley 2908 f. 211r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

festa repetentes sacerdotalis exordii
hostiā tibi laudis offerimus supplices
exorantes ut cuius ministerii uice
tibi seruimus immerriti suffragiis ei⁹
reddamur accepti ℣ INFRA ACT.
HANC igitur obl̄m quā tibi offero ego
tuus famulus & sacerdos ob diem inq⁹
me dignatus es in ministerio sacro con
stituere sacerdotem obsecro dne pla
catus suscipias unde maiestatē tuā
supplex exoro ut qd̄ in me largiri
dignatus es ꝑpitius custodire dig
neris Quā oblat. POST COMMVN
REpleantur consolationib⁹ tuis dne qs
tuorū corda fidelium partiq; & de
eccl̄e pfule & de suorū uotorū ple
nitudine grārum tibi referant ac
tionem ℣

a ℣ dilecta et benedicta et arcida ꝑpz. lau-
à ne remur. ℣
exurge d. fiat m
sacr. idu. dñs.

London, BL Harley 2908, f. 212r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

subiectionem scē sedi crisopolitane
ecte eiusq; rectoribus inp̄sentia
domni hugonis archiep̄i. sicuti
antecessores mei canonice obedier̄. +

Ego alduinus castricarnonis nunc ordi
nanda abbatissa subiectionē debitam
& reuerentiā ā scis patrib; constituta scdm
p̄cepta scī benedicti scē sedi uesontionensis
ecte inp̄sencia domni hugonis archiep̄i ꝑpe
me exhibitura ꝓmitto. & manu ꝓpria sup̄
scm altare confirmo.

Ego gauceranus scē beluensis ecclesie nunc
ordinandus ep̄s subiectionē & reuerentiā & obedientiā
a scis patribus constituta scdm p̄cepta canonū scē
sedi crisopolitane ecclesie rectoribusq; eius in p̄sentia
domni archiepi hugonis ꝑpetuo me exhibiturū
ꝓmitto. & sup scm altare ꝓpria manu firmo.

Ego berengari scē basilensis ecctae nunc 3
ordinandus ep̄s. subiectionē. reuerentiā. &
obedientiā a scis patrib; constituta. scdm p̄cepta
canonū scē sedi uesontionensis ecctae. rectoribus; q
ei inp̄sentiaw domni archiepi. hugonis ꝑpetuo
me exhibiturū ꝓmitto. sup scm altare
ꝓpria manu firmo. dctum. anno dnicarn
dn̄i. millesimo. lxx. indict. xc.

Ego burcardus scē lausannensis eccle nunc
ordinandus ep̄s subiectionem & reuerentiā
& obedientiam a scis patribus constitutam.
scdm p̄cepta canonum. scē sedi crisopolitane eccle
rectoribus q eius inp̄sentia domni archiepiscopi
H. ugonis ꝑpetuo me exhibiturum ꝓmitto. & sup
scm altare. ꝑ ꝑpa manu firmo. Ego eufemia ne
fauerma consis ordinanda abbatissa subiectionē
& reuerentiā a scis patrib; cōstituta & obedien
tia scdm p̄cepta scī benedicti scē sedi crisopo
litane ecclē in p̄sentia domni hugonis archiepi
ꝑpetuo me exhibitura ꝓmitto & ꝑ ꝑpa manu
firmo.

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

Ego Burchardus basiliensis eccl̃e epf̃: subiectionem. pistic̃a q: oboedientia ꝓ pon deo. ꝓmitto. manuq: ꝓpa firmo. rectoribꝫ; sc̃e matris uesontiensis eccl̃e. abhinc seruare. sicut decet.

Ego halaida castri carnionis nunc ordinata abb̃ subiectionẽ debitã & reuerentiã aseis patrib; constitutã sedis ꝓceptũ sci benedicti sc̃e sedi uesontionensis ecclie in psentia domni hugonis archiepi ꝓpetuo me exbiturã ꝓmitto. & manu ꝓpria supra sc̃m altare confirmo.

Ego lãbertꝰ sc̃e lausennensis eccl̃e iam ordinatꝰ epf̃: subiectionẽ. & reuerentiã & obedientiã. aseis patrib̃ constitutã sedis ꝓcepti cyrographũ. sc̃e sedi uesontionensis eccl̃e. rectoribꝫ eiꝰ in psentia dñi hugonis tertii archiepi ꝓpetuo me exbiturũ ꝓmitto & supscr̃m altare manu ꝓpria firmo

In nomine dñi sũmi ordo quomodo in sc̃a romana ecclia ꝙ

Dum infans lector ordinat; traditus a parentibus magistro sacris apicibus fuerit edoctus atque clericus iam legitima ætate adultus. & ad legendum prudenter instructus. si patrẽ habet. & ꝑ se ipsum & ipsũ ualet. suggerat de eo ad domnũ apostolicũ sic. Et si patrẽ non habuerit. ꝓpinqui aut amicus eius intercedant ꝓ ipso. Domine. filiũ habeo. aut parentẽ. uel ẽ filius amicus meus. aut fuit iam imbutus lectionẽ sc̃a. & arbitror qd condigne in conspectu uestro ad legendum. Si iubet sctitas uã. supplico. ut in sc̃a ecclia ex permisso uro effectualiter lector. Tunc si domno apostolico bene conplacuerit. dicat; Ueniat. & audiamus eũ in ecclia legen

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

Londo. BL. Add. 18400 fol. 105r

os sumus fauſtinus et fauſtus.
ſed et abuncio cum narrare
coepiſti. ſtatim inſuſpitionē
incidimus. ne forte ad nos pa
nerent quę dicebantur. Rur
ſus tamen conſiderantes mul
ta ſimilia accidere muta
hominum. reticuimus. luc&
cor nr̄m ſpe aliqua pulſa
retur. aſpiciebam ergo ad
finē ſermonis. ut ſi ad integ
grum de nobis eſſe conſtaret.
tū fateremur. Et cū hęc dixiſ
ſent. lacrimantes ingredie
bantur. ad matrē. quā cum
repperiſſent quieſcentem.
et conflecti uellent. prohibu
it petrus dicens. Sinite me
prius preparari animos ma
tris. & ita uos offerre ei. ne
forte multo et ſubito gau
dio mente excidat. et ſen
ſus eius turbetur. maxime
quia nunc & iā ſomno ſtup&
occupata. Igitur ubi mat̄
exſurrexit e ſomno. alloqui
tā petrus coepit dicens.
Scire te uolo mulier religio
nis nr̄ę obſeruantiā. nos unū
dn̄m colimus qui fecit mun
dū. cuius et legem ſeruam.
quę mandat inprimis ipſū
colendum. et nomen eius
ueneranda. Parentes honō
randos. pudicitiā uſtitiāq;
ſeruandā. Sed et illud ob
ſeruamus. mensā cū gentā
libus non habere cōmunē.
niſi cū credidērint et recep
ta ueritate baptizata fue
rint. ac trina quadā beati
nominis inuocatione con
ſecrata. et tunc cū eis cibū
ſumimus. Alioquin & iam ſi
pater aut mater ſint. aut
uxor. aut filius aut frr̄. non
poſſumus cū eis mensā habe
re cōmunē. Qua ergo re
ligionis cauſa precipuę hoc
facimus. non tibi iniuriosū
uidebitur. qd̄ nō poteſt filius
tuus unā tecū ſumere cibū.

COPYRIGHT
THE BRITISH LIBRARY

Add. 18400
f. 105r

tideo purificatione indiget bap
tismi. intexeat abeo ipsi immundus
qui interioris anime ipsius infe
cit affectus. et quid est deterius.
nec quid intrinsecus lateat indi
catur agens intrine publicatus
fugetur. Amant aut isti ipsi in
mundi inherere corporib; ho
minu. ut ipseq; ministerio cupi
ditates suas expleant. et ad ea
que ipsi desiderant inclinantes.
anime motus. suos eos parere
libidinib; cogant. ut efficiantur
exanimegro uasa demoniu. ex quib;
unus e simon hic. qui tali quoda
morbo cprehensus. nec sanari po
test iam. quia uoluntate & ppositio egrotat. Nec extra uoluntate
eius habitat in eo demon. et ideo
si eu quis fugare uelit. et expel
lere abeo. cum sit inseparabilis. et
ut ita dica anima iam eius ef
fectus uidebitur magis necare
eu. et homicidii crimen incurre
re. Nemo ergo urm contriste
tur. ac unio nro separatus. tem
pore eni aliquo obseruare de
bet unusquisq; sane quanto
ipse uoluerit. Paruo eni tempo
re sequestratur. qui cito uolue
rit baptizari. Multo aut qui
tardius. unusquisq; ergo in sua
habet potestate breue aut
longu penitentie sue tempus
exigere. Credo in uobis e quan
do uelitis ad nram conuenire
msam. et ni in uobis quib; pmissu
non est. sumere cu aliquo cibu.
nisi prius fuerit baptizatus.
Clos ergo magis nos phibetis aut ro
conuiuio. sed purificandu mo
ras habeatis. et tardius bapti
zemini. Hic dicitis cubenedixis
set cibum sumpsit. et post hec
cugratias egisset do ingres
sus quieuit. Similit autem
et nos omnes. erat enim et
iam nox.

finit liber secundus.

Incipit liber tertius. A

Add. 18400
f. 51v

cf. Paris BN. lat. 3878,
fo. 100v

Alle Zimmer sind ausgestattet m
Minibar, Radio und Farb-TV

Zim

EINZELZIMMER
DOPPELZIMMER

Kategorie C - SUITE :

Alle Suiten bestehen aus zwei R
Selbstwahltelefon Minibar Rad

mihi redonauit dñs p dñm meū
petrū. Hęc cū ego dixissem. cunc
ta eius p&rus p ordinē cępit ex
ponere. et ait. Cū uenissemus
antharadū et ego uos p̄cedere
iussissē; p fectus uob eadē die cle
mens cū incidisset sermonis oc
casio. genus suū mihi exposuit
ac familiā. et qđ parentibus ei⁹
esset orbatus. duosq; habuisset
priores se gemnos fr̄s; et sicut
mihi inquit pater enarrauit.
somniū uidit aliquando mater.
quo iussa ē cū geminis suis exur
be roma p fici sci. ne subito et
parter et parter interirent.
ūq; hoc somniū patri indicasset.
qui tenero filios diligeret af
fectu. nequid forte mali pate
rentur. uxorē parti ac filios.
nauī cū omib; necessarius impo
sitos emittit athenas erudien
dos. Post hęc misit semel et ite
rum qui requirent. nusquā
illius ne uestigiū quidē reppe
rit. Ipse adultimū pater ad
inquirendū p fici scitur. et usq;
ad p̄sens nesciꝫ ipse quidē usquā
ē. Hęc cū mihi clemens enarra
set. accessit ad nos quida rogan
tes ut ad insulā aradū quę uicini
erat accederemus. uidendi grā
columnas ut reas muręs magni
tudinis. ad quem uentum est
ad locū. cętera omia interiora
aedis ingressi. mihi animus nes
cio obquā causā ingredi ultra
non dedit. Sed cū illos foris op
perior. mulierē hanc conside
rare cępi. qua parte membro
rum esset debilis. ut nil labora
re manuū metū quereret.
sed mendicitatis pudorē fugi
ret. requiro ergo abea causas.
l lla nobili se ortā genere. et
nobili se nihilominus uiro in
matrimonio fuisse iunctam
fatetur. Cuius fr̄. inquit inli
cito inme amore inflāmatus.
fraternū thorū polluere cu
piebat. qđ ego aborrens. et
rursū detestato scelere uiro

Add. 18402 fol. 104r

etnihil certi intellegunt · cū aliquis
occurrerit extrinsecus rerū · tunc adea
que acciderint aptant etiā somni
uisū · hīa ē · etmathesis · anne quā al
quid certi nihil pnuntiat · Postea ū
quā aliquid acciderit rei iā gestæ
colligunt causas · Deniq; frequenter
cū errauerint · et alit̄ res acciderit ·
semetipsos increpant dicentes · quia
illa fuit stella que me impediuit
que occurrit · etiā uidimus ignoran

Scire ante effectū rei nullo posse
& hoc ē qđ ignorantes astrologi inue
nerē sibi ut climatherasc dicerent ·
Rei scire & incertę pfugia · sic hesterno plenissime ostendim̄ · Ad hęc · si
quid tibi dicendū uidetur dicito · Et
pat̄ nihil uerius inquit fili his quę
pscripta es · Cumq; hęc loqueremur
int̄ nos nuntiatum est quida plurimū
stare populū foris · qui audiendi gr̄a
conuenerunt · Et p&rus iussit eis in

tes· quia error eoꝝ ñexartis impriꝰ
demia· Sed extorius cauſe mẽuenien
tia deſcendit· Ignorant enī quę ſint
quę facere ẽcupiſcamus· ñ tam̃ indul
geam̃ ẽcupiſcentiꝰ· nos aũt quimꝫſ
teriu hui clidieim̃ rationẽ· ſcim̃ &cau
ſã· quia libratẽ habentes arbitrii·
Intẽdũ ẽcupiſcentiꝰ obſiſtim̃ intẽdũ
cedim̃· &ideo humanorũ geſtorũ incer
tus ẽ extus· quia in libtate pendet
arbitrii· Nã ẽcupiſcentiã quidẽ quã
operat maligna uir tus potest indica
re mathematicus· ſ· riẽcupiſcentię
hui actus t extus impleri poſſit
nec ne· quia in arbitrii libtate poſita ẽ·
grediendi copiã dari· erat enī locus
oportunus &amplus· Cũq; ingreſſi
fuiſſent aũt adnos p&ruſ· Siquis
uult urñ faciat adpptm ſermonẽ·
&de idolatria diſſerat· Cui ego cle
mens reſpdi; mutet benignitas
tua· &erga oñs lenitas ac patien
cia indulget nob· ut audeamus lo
quitẽ corã &rogare quę uolumus·
&ideo ut dni morũ tuorũ mansuẽtu
do muttat oñs· &adhortatur ſalutta
ris doctrinę pcepta ſuſcipere· Hoc
ego uſq; adpſens apud nullũ alĩ u
di· niſi apud te ſolũ· apud quẽ neq;
inuidia ulla ẽ· neq; indignatio· aut

The British Library
cms. ins.
London. BL. Add. 18409. fol. 140v

aut & ipsi sine cuiusquā suspicione · multos fortis uiros
eduxerant · & ego expfectura reatina cōplures delectos
adolescentes quorū opera utor assidue in re · p · p̄sidio cū
gladiis miseram · Interim tertia fere uigilia exacta · cū iam
pontem muluium magno comitatu legati allobroges ingredi
inciperent unaq uoluntiv · fit in eos impetus · ducunt & abi
lis gladii & anīs · R es p̄toribus erat nota solis · ignorabat
ac̄teris · Tum interuentu pomptini atq · flacci · pugna quae
erat cōmissa sedatur · Litterae quae cumq · erant ineo comita
tu · integris signis p̄torib · traduntur · ipsi comp̄hensi ad me cum
iam deluc̄escere & deducuntur · Atq · horū omniū sceleru imp
bissumoru · machinatorem cimbru gabiniū statim ad me nihil
dum suspicante uocau · Deinde item accersitus est · l · flacciius ·
& post eū cethegus · Tardissume autē lentulus uenit · credo
qd in litteris dandis praet consuetudinē pxima nocte ui
gilarat · Cum sūmis & clarissumis hui ciuitatis uiris qui audi
ta re frequentes ad me mane conuenerant · Litteras a me priu a
perīri · quā ad senatū deferri placeret · Ne si nihil eet inuentum
temere · a me tantus tumultus iniectus ciuitati uideret · Negaui me
eē facturū · ut de periculo publico · non ad consiliū publicū rē integrā
deferrē · Itemq; quib; quę erant ad me delata · reperta nec eēnt · tamē ego
nō arbitrabar utrum is rei p · periculis ee mihi nimiā diligentiā p
timescendā · Senatū frequentē celerē ut uidistis cogi · atq · in
tercta statī admonitu allobrogū · c · sulpicium p̄torē fortē uirū

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Harley 2716
12v

deficiant · dii ipsi immortales cogant abhis preclarissimis uir
tutibus tot et tanta uitia superari · Quae cum ita sint · q. quiē
uos quemadmodum iam antea dixi · uestra tecta uigilis custodiis
q; defendite · Mihi ut urbi sine uestro motu ac sine ullo
tumultu satis esset praesidi consultum atq; prouisum est.
Coloni omnes municipesq; uestri certiores ame facti · de hac
nocturna excursione catilinae · facile urbes suas finesq; de
fendent · Gladiatores quam sibi ille manum fortissimā
certissimamq; fore putauit · quamquam animo meliore
sunt · quam pars patriciorum · potestate tamen nostra con
tinebuntur; Q. metellus quem ego hoc prospiciens magnum
gallicum picenumq; premisi · aut opprimet hominē · aut ei
omnis motus conatusq; phibebit · Reliquis aū de rēb; cōstitu
endis · maturandis · agundis · iā ad senatū refertē · quē uo
cari uidetis · Illunc illos qui in urbe remanserē · atq; adeo
qui cōtra urbis salutē · omniūq; urm · in urbe a catilina
relicti s · quāq; sunt hostes · tamē quia sunt ciues monitos ēi
am atq; ēiā uolo · Mea lenitas adhuc si cui solutior uisa ē ·
hoc expectauit ut id quod latebat erumperet · Quod re-
liquū ē iam nō possum obliuisci · meā hanc cē patriā · me
horū cē cōsulem · mihi aut cū his uiuendū · aut phis cē mo
riendū · nullus ē portis custos · nullus insidiator uiae · Si
qui exire uolunt consulere sibi possē · Qui ů se in urbe cō
mouerit · cuī ego nō modo fa— ctū sed ne inceptū ullum

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Harley 2716

11v

eaq; magis ꝙ si sunt ad rẽ milirarẽ apti et cupidi bellorũ
gerendorũ. uere aũt si uolumꝰ iudicare. multꝫ res extrẽ
urbanę maiores. clariores q; quã bellicę. Quãuis enim
themistocles iure laudẽtur. et sit eius nomen quã solonis
illustrius. citeurq; salamis clarissimę testis uictoriae.
quę ante ponatur cõsilio soloni ꝙ deuicat. ea quo primũ cõstitut
areopagitas. nõminus pclarũ hoc quã illud iudicandũ ẽ.
Illud enim semel pfuit. hoc semp pderit ciuitati. hoc cõsilio
leges athenienſiũ. hoc maiorũ instituta seruantur. et
themistocles quidẽ nihil dixerit inquo ipse areopagũ
adiuuerit. at ille uere se adiuuit tũ a bello diũ themistoclem. Est enim
bellũ gestũ consilio senatus ei quia solone erat cõstitutus.
Licꝫ eadẽ de pausania lysandroq; dicere. quorũ rebus
gestis quãquã imperiũ lacędemoniis putat. tamen ne
minima quidẽ ex parte lygurgi legib; et disciplina con
ferendi sunt. quin &iã ob has ipsas causas et parentiores
habuer̃ exercitus &fortiores. Mihi quidẽ neq; pueris nobis. C.
M. scaurus. C. mario. neq; cũ uersarem in re. p. q. catulus.
cn. pompeio ceders uidebat. Parum eni sunt foris arma
nisi ẽ consiliũ domi. nec plus affricanus singularis et
uir &imperator. in excidenda numantia rei. p. pfuit.
quã eodẽ tempore. p. nasica priuatus. cum. t. gracchũ
interemit. quãquã hęc quidẽ res nõ solũ exdomestica ẽ
ratione. attingit &iã bellicã qm ui manuq; cõfecta ẽ.

Areopagũ aũ. ille. ꝙ. aũ
uere ille. a. ꝙ. ceds. s.
t. s. alio. a. capeni. s. in
areopagite. q. illo. s.

London BL. Harley 2716. fol. 41r

Hart 2716
41r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

constitutū · qđ maxime adamauit · Itaq; ante implicat aliquo certo
genere · cursuq; uiuendi quā potuerit · qđ optimū eēt iudicare · Nā
qđ herculē, ꝓdiguſ dicē · ut ē ap xenophontē cū primū pubeſce
ret · qđ temp' á natura ad deligendū quā quiſq; uiā uiuendi
ſit ingreſſurus · datū ē exiſſe inſolitudinē atq; ibi ſedentē · diu
ſecū multūq; dubitaſſe cū duas cerneret uiaſ · unā uoluptatiſ ·
alterā uirtutiſ utrā ingredi meliuſ eēt · Hoc herculi iouiſſa
tu edito potuit fortaſſe contingere · nōb ñ idē qui uiritamur ·
quoſcūq; uiſū ē atq; adeorū ſtudia inſtituta qui impellimur ·
plerūq; aū parentū ꝑceptiſ imbuti adeorū conſuetudinē mo
remq; deducim · Alii multitudiniſ iudicio ferunt · quarq; mai
ori parti pulcherrima uident · ea maxime exoptant · Nonnul
li tam ſiue felicitate quadā · ſiue bonitate naturæ · ſiue pa
rentū diſciplina · rectā uitæ ſecuti ſt uiā · Illud aū maxime
rarū genuſ ē eorū · qui aut excellenti ingenii magnitudine ·
aut ꝑclara eruditione atq; doctrina · aut utraq; re ornati ·
ſpaciū etiā deliberandi habuerunt · quē potiſſimū uitæ cur
ſū ſequi uellent inqua deliberatione ad ſuā cuiuſq; naturā ·
C onſiliū ē omē reuocandū · Nā cū inomnib; quæ agunt ea
eo quomodo quiſq; natuſ ē ut ſupdictū ē qđdeceat exqui
rim · Tū intota uita conſtituenda multo ē ei rei cura maior
adhibenda · ut conſtare inꝑpetuitate uitæ poſſim nōbmeip
ſiſ · nec inullo officio claudicare · Ad hanc aūt rationē qm
maximā uim natura habet fortuna, ꝓximā · utrīq; om

Hart 2716
492

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

integritas. ac fides. Bellū subito excarsit. quod qui erant in africa
ante audiēt geri quam parari. Quo audito partim cupiditate in
consideratā. partim cęco quodā timore. primo saltus. post etiam stu
dii sui querebant aliquem ducē. Cum ligarius domū spectans.
ad suos redire cupiens. nullo se implicari negotio passus ē. Interī
p. accius varus q̄ prior affricā obtinuerat uticā uēn. Adeū statim
con cursum ē. atq; ille, mediocri cupiditate arripuit imperium. si
illud imperiū ēe potuit. quod apriuato clamore multitudinis im
perite nullo publico consilio deferebat. hīc ligarius qui omne tale
negotiū cupiebat effugere. paulum ad uentui uari conquieuit. Adhuc
e. cęsar. a. ligarius omī culpa uacat. domo ē egressus. non modo
nullū adbellū. s; ne adminimā quidē suspicionē belli legatus impa
ce, p fectus inpuincia pacatissima ita se gessit. ut a pacem ēe ex
pediret; Ad fecto certe animū tuū non debet offendere; Num igitur
remansio multā minus hī, p fecto uoluntatē habuit non turpē.
Remansio. necessitatem etiā honestā. Ergo haec duo, tempora ca
rent crimine. Vnū cum ē legatus p fect. alterū & flagitatus a puincia
p posito affrice ē. Tertiū temp; quod post aduentū uarii in affricā
refutat. Quod si ē criminosū. necessitatis crim est n uoluntatis. An
ille si potuisset ullomodo euadere uticae quā romae. p. accio.
quā cum concordissimis fribus. cū alienis ēe. quā cum suis maluisset.
cū ipsa legatio plena desiderii ac sollicitudinis fuisset, ppē inere
dibilē quendā frm amorem. Hic equo animo ēe potuit. belli disci
dio distractus affribus. Nullū igitur habes cęsar adhuc in q.

Harl. 2716
76

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

sumpserat. Tantum licentiae dabat gloria. Sed quid ego alios. Ad me ipsum iam reuertar. Primum habui sodales. Sodalitates autem. me quaestore. constitutae sunt. sacris. ideis. magnae matris (inida mone) (i. bérceýneh) acceptis. Epulabar igitur cum sodalibus omnino modice. Sed erat quidam feruor aetatis. qua progrediente. omnia fiunt indies mitiora. Neq; enim ipsorum conuiuiorū delectationem. uoluptatibus corporis. magis quam coetu amicorum. et sermonibus metiebar.

MVSEVM BRITANNICVM

The British Library
BL
cms. ins.
L980506 ALL 9147 rath

Harl. 2716
77v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

faciunt · cū aliqua de causā quempiā diligunt ·
aut honoris · si cuius uirtutē suspiciunt · quemq; dig
nū fortuna quā amplissima putant · aut cui fidem
habent · et bene rebus suis consulere arbitrantur:
aut cuius opes metuunt · aut contra aquibus aliqd
exspectant · ut cumreges populares ue homines ·
largitiones aliquas proponunt · aut postremo ꝑtio
ac mercede ducuntur · Quę sordidissima ē illa
quidem ratio & inquinatissima · et ius qui ea tenen
tur · & illis qui adeam confugere conantur · Male
enim se res habet · cumqđ uirtute effici debet ·
id temptatur pecunia · Sed qm̄ nonnumquam
hoc subsidium necessarium est · quem admodū
sit utendum eo dicemus · si prius his de rebus que
uirtuti propiores sunt · dixerimus · atq; etiam subi
ciunt se homines imperio alterius & potestati · de
causis pluribus · Ducuntur enī aut benꝫ uiolentia ·
aut beneficiorum magnitudine · aut dignitatis
præstantia · aut spe sibi id utile futurum · aut
metu neqū parere cogantur · aut spe largitionis
promissisq; capti · aut postremo ut sepe in nostra
re · p · uidemus mercede conducti · omnium autem
rerum nec aptius est quicquam ad opes tuendas
quā diligi · nec alienius · quā timeri · præclare enim

Tunc ꝫ dilectio ꝓpria ꝑ · et dilectio
ciuē dē comodū · et timore i
comodū ·

Harley
London BL. 2716. f. 61r

Harl 2716
61^

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

utilitatis certe nihil habebit. habes a patre munus. M.
fili. mea quidem sententia magnum. sed perinde erit
ut acceperis. Quamquam & hi tibi tres libri inter
cratippi commentarios. tamquam hospites erunt
recipiendi. sed ut ipse uenissem atheni. quod quidē
esset factum. nisi me e medio cursu clara uoce patria
reuocasset. aliquando me quoq; audire es. sic quoniā
his uoluminibus adire proficta uox est mea tribues
his temporis quantū potueris. poteris autem quan
tum uoles. cum uero intellexero te hoc scientiae gene
re gaudere. tum & presens tecum propediem ut spero.
& dum abero. absens loquar. Vale igitur. mi cicero. ti
biq; persuade esse te quidem mihi carissimum. sed
multo fore cariorem. si talibus monumentis pre
ceptisq; lactabere.

ARCHI TYLLII CICE
RONIS LIBER TER
TIVS FINIT.

Harl 2716

74r

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Chatelain. Paléographie Pl. XL b. 2°

CICERON. Offic. — *Harleianus 2716 (saec. X)*

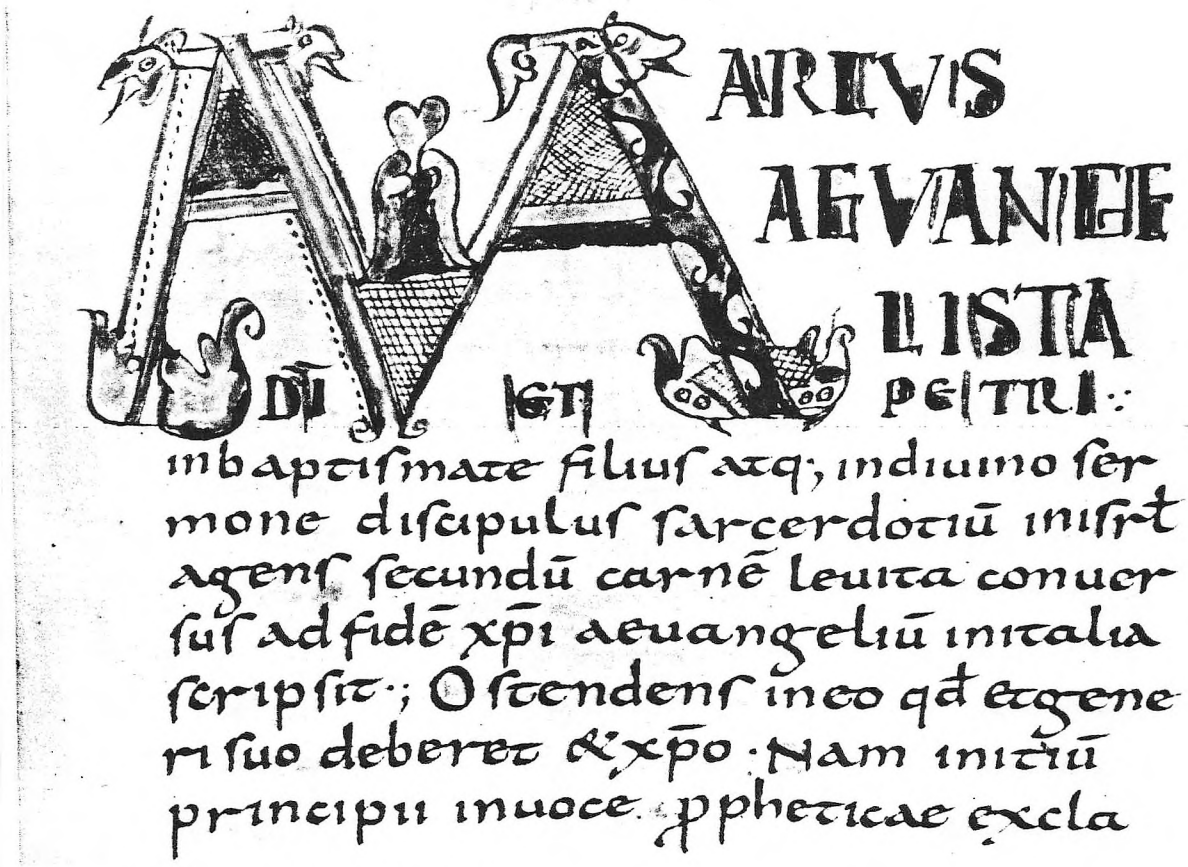

imbaptismate filius atq; indiuino ser
mone discipulus sacerdotiū inisrt
agens secundū carnē leuita conuer
sus ad fidē xpi aeuangeliū initalia
scripsit·; Ostendens ineo qđ etgene
ri suo deberet &xpo·Nam initiū
principii inuoce pphetice excla

17 **Royal 1 A.XVIII** fol.66. France? before 939.

phariseū comparatione fructuus·Vade&clama siuelege sermones istos contra
aquilonem &dices·Reuertere auersatrix isrl dicitdns·&non auertā faciem
firmabo faciem meam auobis siuesupuos·quiasū siuemisericors ego dicitdns
&non irascar inppetuum·Uerumtamen scito iniquitatē tuam quiaindm
dm prcuaricata es·siue impie egista &dispersista siuecessudistuuastuas ali
enis subomīligno frondoso·&non audista uoce meā dicitdns·Verbum
hebraicū carath &uocasiueclama &lege intellegitur·Undeaquila &symmachus
clamita lxx &theodotio lege interpretatsunt·Adaquilonemautē &contrababylo
nem atq·assyrios sermodirigitur·Addecem &adduas trib;·&earūreuersiopdicat·
Et non auertā inquit faciem meam auobis siue nonfirmabo faciem meam contra
uos·Utnequaquā uos austeritatis iudicis·seduultumisericordię suscipiam·Scs enī

19

18 **Add.22820** fol.31. Cluny, France. betw. 948 and 994.

ment[1]. A la fin de ce volume (fol. 327 v°), on lit : « Hic liber descriptus est jussu domni Maioli abbatis ab Herimanno, sacerdote licet indigno et monachorum omnium ultimo, et prelibati patris voto oblatus Sancto Petro Cluniensi coenobio. Orat scriptor quatinus quicumque eum manibus susceperit legendum, veniam illi a Domino imploret per caminum ».

Les planches ci-jointes, exécutées d'après des clichés photographiques que M. Delisle devait à l'obligeance de sir G. F. Warner, conservateur des manuscrits du British Museum, et qui ont été communiquées, en son nom, au Congrès du Millénaire de Cluny, reproduisent des fragments de deux pages de ce vénérable manuscrit : une initiale ornée (fol. 9) et la souscription du copiste Herimann, mentionnant le don qu'avait fait du volume saint Maïeul à son abbaye (fol. 327 v°).

H. O.

1. *Catalogue of additions to the manuscripts in the British Museum, in the years 1854-1860* (1875), p. 739. Cf. L. Delisle, *Inventaire du fonds de Cluni*, introduction, p. XIX.

exemplaire du commentaire de S. Ambroise sur l'évangile de S. Luc, offert à Saint-Pierre de Cluny par l'abbé Maïeul, mort en 994, et dont on savait le zèle pour l'enrichissement de la bibliothèque de son monastère[1]. A la page 308 du manuscrit 1.438 des nouvelles acquisitions du fonds latin de la Bibliothèque nationale, on lit, en grandes capitales rouges, la mention : « Liber oblatus ad altare Sancti Petri Cluniensis coenobii ex voto domni atque reverentissimi Maioli abbatis. Si quis illum a jam dicto loco abstraxerit, seu furtim abstulerit, sit anathema maranatha, et dicat omnis populus : Fiat, fiat, fiat. Amen, amen, amen[2] ».

Il faut rapprocher de ce volume de S. Ambroise un ouvrage de Raban Maur, transcrit également par les soins de saint Maïeul et offert à son abbaye. C'est un commentaire sur le prophète Jérémie, qui avait figuré en 1859 à l'une des ventes de manuscrits faites en Angleterre par le trop fameux Libri[3] ; acquis pour le British Museum, il porte aujourd'hui le n° 22 820 dans le fonds additionnel des manuscrits de ce grand établisse-

1. Voir abbé Lebeuf, *Recueil de divers écrits... pour l'histoire de France* (1738), t. II, p. 39 : « Saint Mayeul, abbé de Cluny, avoit à la main un livre de l'Écriture sainte dans ses voyages, même étant à cheval. Il fit transcrire beaucoup d'ouvrages de S. Augustin par Warnier, son disciple, et même de ceux de Raban par un autre moine nommé Herimann ». Cf. *Histoire littéraire de la France* (1742), t. VI, p. 501.

2. L. Delisle, *Inventaire du fonds de Cluni*, p. 44. — Un autre manuscrit de l'ancienne bibliothèque de Cluny a été récemment découvert par M. le Dr W. Peterson en Angleterre, dans la bibliothèque de lord Leicester à Holkham (Norfolk). C'est un texte des discours de Cicéron, du IXe siècle, dont la description a été donnée en 1901, par M. le Dr W. Peterson, dans les *Anecdota Oxoniensia* (Classical series, part IX) ; il y en a aussi un fac-similé dans la *Paléographie des classiques latins* de M. Ém. Chatelain (pl. 27).

3. *Catalogue of the extraordinary collection of splendid manuscripts* (London, 1859, 8°), p. 191, n° 851, avec fac-similé, pl. XVI.

7 568974

7 568974

Aus: | Zahl der Bände

Leihfrist:

Bibliographischer Nachweis
NUC-pre 1

ISBN

Signatur

Benutzer/Institut
Adresse

Prof. Hoffmann
Seminar f. mittlere
U. neuere Geschichte
Ptz d. Gö 7 5
Gö

Adresse auch umseitig

Nur stark umrandete Felder mit **Schreibmaschine** ausfüllen

Bücher: Name, Vornamen des Verf., Titel, Aufl., Ersch.-ort und -jahr, ggf. Serie und Band

Zeitschriften: Titel (ungekürzt), Band, Jahr, Ort

Millénaire de Cluny, 1910, 1, 127-129
Congrès d'histoire et d'archéologie tenu a Cluny les 10, 11, 12 sept. 1910. Vol. 1-2. Macon 1910. 8°

Aufl.:

Benutzer wünscht unberechnete Kopie

Bei Aufsätzen: Verf., Titel, Seitenangabe

Dieser Abschnitt muß bis zur Rücksendung im Buch bleiben.

Andere/neuere Ausgabe/Auflage/Übersetzung/Reprint erwünscht – Nicht Gewünschtes streichen!

Niedersächsische
Staats- und Univ.-Bibliothek
Postf. 2932 · 3400 Göttingen

Zahl d. Bände

Unterschrift des Bestellers:

Niedersächsische
Staats- und Univ.-Bibliothek
Postf. 2932 · 3400 Göttingen

Bestelldatum u. Unterschrift d. Sachbearb.
27. Okt. 1993

I

MANUSCRIT DE RABAN MAUR

OFFERT PAR SAINT MAÏEUL A L'ABBAYE DE CLUNY

Le regretté maître Léopold Delisle, au début du volume qu'il a consacré, en 1884, à la description des manuscrits subsistant de l'antique abbaye de Cluny, rappelait que « l'importance de sa bibliothèque répondait à la place que ce célèbre monastère a longtemps occupée dans le monde chrétien et à l'influence qu'il a exercée sur la civilisation du moyen âge ». Deux siècles après la fondation de l'abbaye, la bibliothèque ne comptait pas moins, en effet, de 570 volumes, lorsqu'un catalogue en fut rédigé, sans doute du temps de l'abbé Hugues III (1158-1161)[1].

S'il est impossible de déterminer et de préciser la part qui revient dans la formation de la bibliothèque aux premiers abbés, les Aimard, les Maïeul, les Odilon, les Hugues et les Pierre le Vénérable, les rares mentions que nous ont conservées sur leur origine quelques-uns des volumes de cette riche et nombreuse collection sont d'autant plus précieuses. Déjà M. Delisle avait reconnu parmi les manuscrits de la Bibliothèque nationale un

1. Signalé au début du XVIIIe siècle par D. Martène et D. Durand dans leur *Voyage littéraire* (1710), t. I, partie 1, p. 228, ce catalogue a été publié par M. L. Delisle dans le *Cabinet des manuscrits* (1874), t. II, p. 459-481, et réimprimé en appendice à l'*Inventaire du fonds de Cluni* (1884), p. 337-373.

H. Omont, in: Bibliothèque de Cluny 1 (1910)

MANUSCRIT DE RABAN-MAUR

Fragment du folio 9.

MANUSCRIT DE RABAN-MAUR

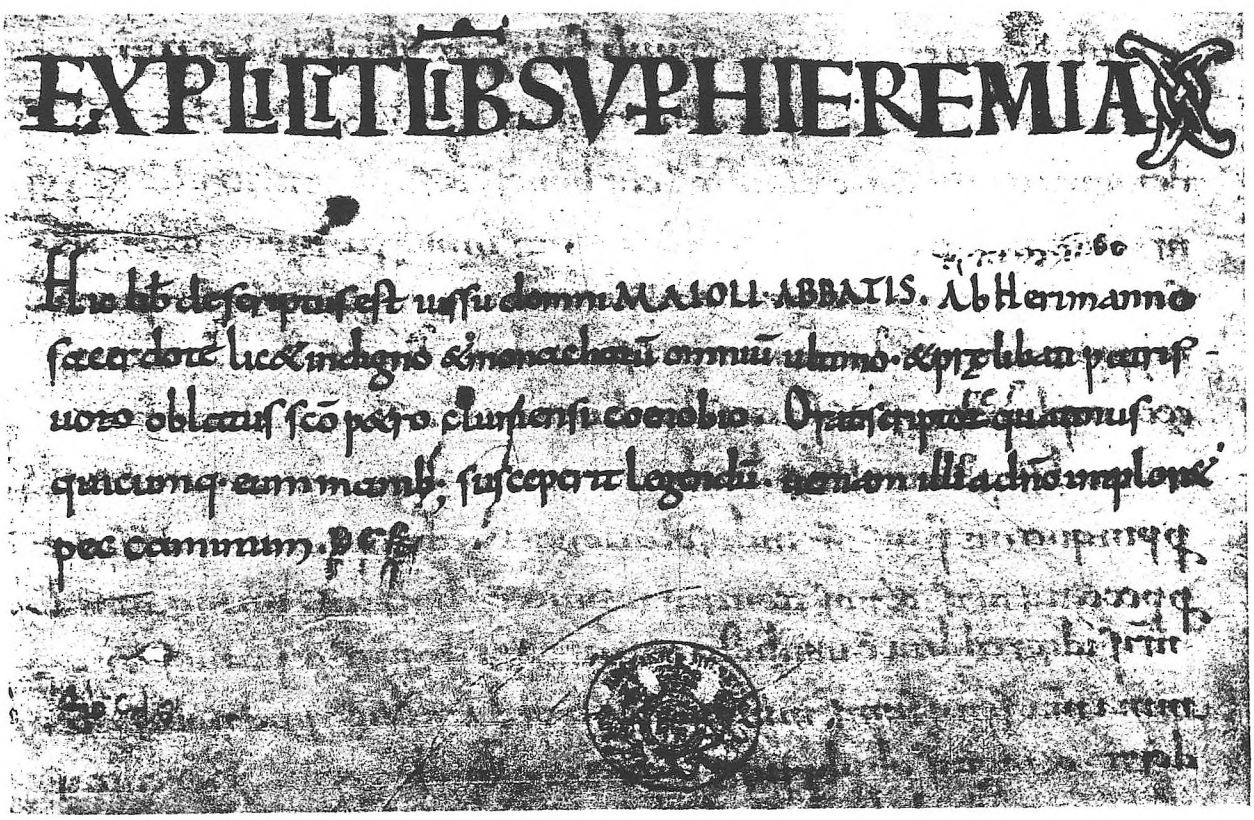

Fragment du folio 327 v°.

London BL. Add. 22820

Phototypie Berthaud, Paris.

berentur singula. Curam scribendi com
muni consensu uni ipsius monasterii
fratri commisimus. qui ministra oboedi
entia nihil aliud scripsit quam quod
uidimus aut a fidelibus audiuimus.
Iam per eum quam plura facta sunt in
externis et longe positis gentibus. quae
solo auditu ab idoneis comperimus.
Scripsimus hec ad utilitatem legentium
ut in omni terra nobiscum gauderent.
congaudentes, transcriberent. & septima
decima kl aprilis in ppetuum diem
festum haberent. Scripta sunt autem
imperante Heinrico tertio. Herimanno
metropolis nostre archi epo. coenobii
ipsius in quo requiescit abbate Werin
bolbo, Ne uero suppresso dictantis
nomine causetur muta pagina. titu
letur obsecundantis nobis fratris nri

2

mina diligenti cura reficitur. Nulla eam deincepſ recuperandi ſpeſ maioribuſ ei erat. Et pater eiuſdem ad palatium pmi Ottonis pro re publica deſcendebat. cum honeſto pli batiuiri utens domicilio. intermorandum fi liam agnoſcit cauſa, ſpecie, et colloquio, Exoritur ingens utrinque tripudium. ma gnificatur ſupne clementie beneficium. que merentes piis conſolationib attollit. ne abundantior triſtitia eiuſmodi abſor bere poſſit. Statim conferitur ſcdm aplm. caſti cubi lis et immaculati thori legi timum coniugiu datur apatre filia eide pti familias in matrimoniu. congeritur dos. cenſs. familia & patrimoniu. ſicque cum lae titia pficitur ome bonum. LECTIO. II.

Poſt dies felicis ſoboliſ futura puerpera. diſpenſatione diuina fit grauida. Incede bant ambo maritus & coniunx inmanda

Hiſmaorib; pretitulata Tiergvidis exorit. et felicib; adulta ſucceſſib; legitimis ſponſalibus & dote domno hugoni contraditur et iungitur.

3

in eum se nescire. neminem id sibi posse obicere
et exuero diffinire. satius sibi de reliquo ꝑsu
lari abstinere. quam tot malis urgeri & nun
quam requiem habere. Adhec augustus de thro
no prumpit. & in amplexus ipsius exoscu
lando reuerent incumbit. se reum deprauatu
iniquorum consilio confitens. & commissi ue
niam supplicit expetens. Non erat iste labor
in HERIBERTO sicut nec in Martino difficilis.
et euangelico more excorde indulget omib
offensis. Tum trino federantur osculo. sub tri
nitatis testimonio. aduersariis suis erubescen
tibus. et pprona fuga delitescentibus. Deinde
uiri di suo iuxta se componuntur solio. uti
liter summa tractantes sup statu & imperii
negotio. Eadem nocte expletus matutinorum
uigiliis. uiua di hostia solus pnoctabat in
psalmorum & orationum excubiis. cum impator
clerico uno comite oratorii ostium pulsat.

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

suis colligi facit · quae in proxima sci
tricesima eis uberrime distribuerent ·
p quas si quae ei supessent maculę tergę
rentur · Regredi ad fres deliberauerat ·
nauim p rhenū reditur intrauerat · cum
ppe sextam inuitant eū domestici ad pran
dium · quod parari n abnuit forte ex in
dustria cum statim suū sciret ad dm tran
itum · Occupabant illi in apponendorum
explendis · ipse cū fratrib; quib; comitabat
accingitur quę di sunt agendis · ut ante
dictam sextam cibos sibi ministrari pec
catum duceret · & ut beatę terrę princeps
in tempore suo panem comederet · Sexta
iure incipit · eam finetenū pficit · ut ipsa
res in se consonaret quod p meridiem ab
alto axe sol deficit · finita sexta p se
circumstantib; filius capitulū imponit
xpe resurgens ex mortuis iā n moritur ·

London, Brit. L. 7.
Add. 26788, f. 53r

suis colligi facit · quae in proxima sci
tricesima eis uberrime distribuerent ·
p quas si quae ei supessent macule terge
rentur · Regredi ad fres deliberauerat ·
nauim p rhenū reditur intrauerat · cum
ppe sextam inuitant eū domestici ad pran
dium · quod parari n abnuit forte ex in
dustria cum statim suū sciret ad dm tran
itum · Occupabant illi in apponendorum
explendis · ipse cū fratrib; quib; comitabat
accingitur que di sunt agendis · ut ante
dictam sextam cibos sibi ministrari pec
catum duceret · & ut beate terre princeps
in tempore suo panem comederet · Sexta
iure incipit · eam finetenus pficit · ut ipsa
res in se consonaret quod p meridiem ab
alto axe sol deficit · Finita sexta p se
circumstantib; filius capitulū imponit
xpe resurgens ex mortuis ia n moritur ·

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

Firmauit cor tuũ dñe. et uiã adduxit directũ
ad illũ. et lętificauit eũ. et denudauit absconsa sua illi. et thesaurizauit sup illũ scientiã et intellectũ iustiçe. COLLECTA

Sentiat dñe plebs tua magni sacerdotis tui
beati merita gloriosa. et nos tibi cõmendet eius oratio ueneranda. CAP IN SCDA VESP

Oblatio iusti inpinguauit altare. & odor suauitatis est in cõspectu altissimi. sacrificium
ei acceptũ ẽ. et memoria ei n obliuiscet. COLL.

Supplicib; tuis dñe misericordiã tuã benignus impende. & intercessione beati beati
pontificis peccatis nris clementr indulge. et
sçe beatitudinis nobis pmia ętna ẽcede. L

Largire omnipotens ds. COLL IN DIE AD MISS.
fragilitati nrę subsidiũ. et suffragiis beati
beati pontificis subditũ tibi gubna pptim.
ut q ecclesię tuę existit pdicator & rector
eidẽ apud te sit ppetuus intercessor. L SECRET.

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

uolebant. a dño impetrasse. qđ legim⁹ in ecclesiastica hystoria fecisse
iohannē aplm̄ p uisione illo quē a latrocinio reuocatū xp̄o uerū
parturiebat. Sz ipse filius hominis habens potestatē in tra dimit
tendi peccata. deuotata psone sue exp̄ssione. ñ ait remittunt⁹ t peccata
tua. s⁹ qsi uerecunde. homo inq̄t dimittunt⁹ t peccata tua. Nouerat
plane paralitcū illū longo atq; acerbissimo dolore purgatū indul
gentiā merēri. sic z illū quē xxxviii annos in infirmitate haben
tē in pbatica piscina euangelio testante curauit. Cr audent filii
hominū aliena peccata ignota atq; indiscussa dimittere. quoz neq;
ipsi ēscii sunt. neq; penitentie testes existunt. Homne hoc ē qđ de
fallacib; ppheris p propheta suū dns ēquerit⁹ dicens. mortificant
animas q̄ ñ moriunt⁹. z uiuificant animas q̄ ñ uiuunt. Quo g⁹ or
dine potestas ista; ammnistrari debeat. p ppheta aliū audent⁹ p nun
ciat. Labatorē inq̄t dedit⁹ in plō meo robustū. z scies z p babis uias
eoz. Plandi uiaq; sunt gressus singulos q̄ uicesserint p uiā mor.
z anteq; pferat⁹ humanū iudicū quorsū uergat diuina sententia
ingulant⁹ ē intuendū. Denq; Lazarus t⁹ pus ē a dño uiuificat⁹. z postea
a discipulis solutus. Que si ante uocē dñi solui sset. ille nubilom⁹
insensibilis ferid⁹ q; iaceret. Ita nēpe exanimis anima p⁹ pus exeret⁹

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

per plenam. Inurbis pfectibus celebratur. Significauere scilicet pr[illegible]
lacrum nomen alexandri. Secunda uero regis exegreco. testa porro
genere. Quasta etiam iouis. quam tase fecisse. Sic enim siquis hasce
quinq; orationis partes usurpauerit greca lingua. Inuenie his sum
mis de uerbis primas has litteras fuisse praepositas. Quod etiam ex
undere rex genus iouis fecit. Sepulchro tamen diuam illustrem
pferre. cum trabes quedam quas degressu ei columnas impresserat
casse reperimus. corruissent. dissiluissentque. Angues compluscula
iudidem emersisse sum uisi. Hiquereptabundi prouectaq: adlubri
tatem impsas fuit. construenda domum penetralia inuisere.
Quod etiam pfiquoq: terribile admodum uidere cum. pronunciauer
harioli pronunciauere. Hos quoq: demonis ecpresules. Locorum ecclesias
bus q: singulis colendos. prodi populis tradi oportere. eosque mo
nuere. Gadlinea alexandrie religiosissimi subpenuria deorum honor
festiuitas diebus sacris. Ut mos coli more religionis cuiusmodi. polenta excri
nico qdsiacsui unguibus iucum. Et coronule operantium mos est copia
bere ut sandere. Cui talia scilicet anguina obsequia famulentur.
Quod autem oraculum regi somnio datum quinq: uestibus fere urbem
somnio prenunciauisse. Aduectos diligenter inuenit eius uniuersi
locis. Eminentissimos. Quibus in sacro aequore excubet sonoribus
decus urbis est maximum. Construenda ara quam maxima meo colli
quibus sint heroos locum erigi ussum. Ipse igitur ara de summo re
presidio opulentioribus sacris & religiosius operabatur cum precabi
Quisq: tandem rex est. qui prestare dicetur hanc terre mundumq: ut
interminum regis. recipiat quaeso sacrum hoc. lucemq: mihi auxilio fau
rebas quas. & bellicis. Et humidi case extra flumis ex more inferebat.

Landon BL. Egerton 267 f. 48 od. 49
Julius Valerius: Hist. Alexandri
Corbie s. IX

[illegible] passionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ladin
BL
Add 21170

...ēm̄ pulsate emittit
...quamuis. breuis uite puncta
...ma dies sit. qua filie regis erat. Omis
...gloria habitus sit. tamen habere q̄d fo
...ris uidet. nisi forte inter has sollempnitates. pri
...us q̄ sponsus ueniat. extinguantur. Nacc
...lebritas huius diei. nisi accensis lampadib.
...ut sponsi recte colitur. Ideo emendū est ole
...um dū uacat. ne cum sponsus uenerit. q̄d absit
...uacue inueniamini. Propterea que sursum sunt
...sapite. ubi beata puerit uirgo. et q̄ que sup ter
...ram. quia ūra conuersatio. sic fas iam q̄ duo uitas.
...inter lis forte debet. Illuc dirigite mente. illuc
...abscondite uitā ūrā. donec furor p̄teriat
...xtūs. quo beata dei genetrix hodie p̄uenit.
...ibi nāq. habet sponsum. ibi ponta fice. ibi
...omā quietā q. que sita. illuc dirigite men
...tem. ut cum x̄po ueniat filius in fine seculi.

PASSIO SCORUM MARTYRUM PRIMI ET FELICIANI,

Add 21170 f. 140 0550710
The British Library
BL
cms. ins.

animam suam a poena ꝑpetua liberauerit.
Tunc pfectus accensus furia dixit Feliciane.
quid in insania ꝑdura. sicut et hic ꝑdixit.
Accedite et immolate dis. Ille felicianus dixit.
Non est enī ꝑditus. sed si adquieueris uerbis eius.
me fiat introire in potestatis dñi. Sed quia
obdurauit pater tuus diabolus. introitū ha
bebis in ignem eternū qui preparatus est tibi
et omnibus consentientibus tibi. Cum q. in
angustia animi positus esset pfect. iussit
ad amphitheatrum duci. qui est iuxta forū
ciuitatis numentane. et sedens pro tribu
nali. iussit a deos dimitti duos leones in
gentes. Quorū rugitus omnis populus nu
mentane expauescebat. Cumq. dimissi
fuissent. currentes cum impetu. ad pedes
ipsorū se uoluere ceperunt. Et quasi pater
filium post multū tempus uidens. ita cum
omni gaudio et mansuetudine congratu
lantur eis. et a dicta gia eorum se uoluebant.
Cumq. recepisset leones. iussit a deos ursos
ferocissimos dimitti. Quos ipsi pariter
cum dimissi fuissent. deposita omni seu

Add 21170 f. 146 0550710
The British Library
BL
cms. ins.

animam suam a poena ꝑpetua liberauerit.
Tunc pfes ac censu ſſuria dixit felicia ne.
quid in insana ꝑdura ſ. ſicut et hic ꝑdixiſ.
Accedite et immolate dijs. Sēſ felicianus dixit.
Non est enī ꝑdictus. ſed si adquieueriſ uerbis eius
me. faciat introire in poteſtatē dn̄i. Sed quia
obdurauit pater tuus diabolus. introitū ha
bebis in ignem eternū qui ꝑparatus est tibi
et omnibus consentientibus tibi. Cumq. in
anguſtia animi positus esset pfes. iussit
ad amphitheatrum duci. qui est iuxta foꝝ
ciuitatis numentanę. et sedens pro tribu
nali. iussit ad eos dimitti duos leones in
gentes. Quorū rugitū omnis populus nu
mentanę expauescebat. Cumq. dimissi
fuissent. currentes cum impetu. ad pedes
ipsorū se uoluere cęperunt. Et quasi pater
filium post multū tempus uidens. ita cum
omni gaudio et mansuetudine congratu
latur eis. et a dueta gia eorum se uoluebant.
Cumq. recepisset leones. iussit ad eos ursos
ferocissimos dimitti. Qui et ipsi pariter
cum dimissi fuissent. deposita omni seu

Add 21170 f.146 0550710
The British Library
BL
cms. ins.
London BL Add 21170.

SERMO IN FESTIVITATE OMNIVM SCORVM

Legimus in ecclesiasticis historiis quod
scs bonifatius quus quartus abeato gre
gorio romanae urbis episcopatum
tenebat. suis precibus aphoca cae
sare impetrauit donari ecclesiae xpi
templum romae. quod abantiquis
pantheon ante uocabatur. quia hoc
quasi simulachrum omnium uidere
tur esse deorum; In quo eliminata
omni spurcitia. fecit aecclesiam scae
dei genitricis atque omnium marty
rum xpi. ut exclusa multitudine
doemonum multitudo ibi scorum
a fidelibus inmemoria haberetur.
& plebs uniuersa incapite kalen
dae nouembris sicut in die natalis
dni. ad aecclam in honore omnium
scorum consecratam conueniret.

Add. 21170 f. 148 055071 0

LIBRARY

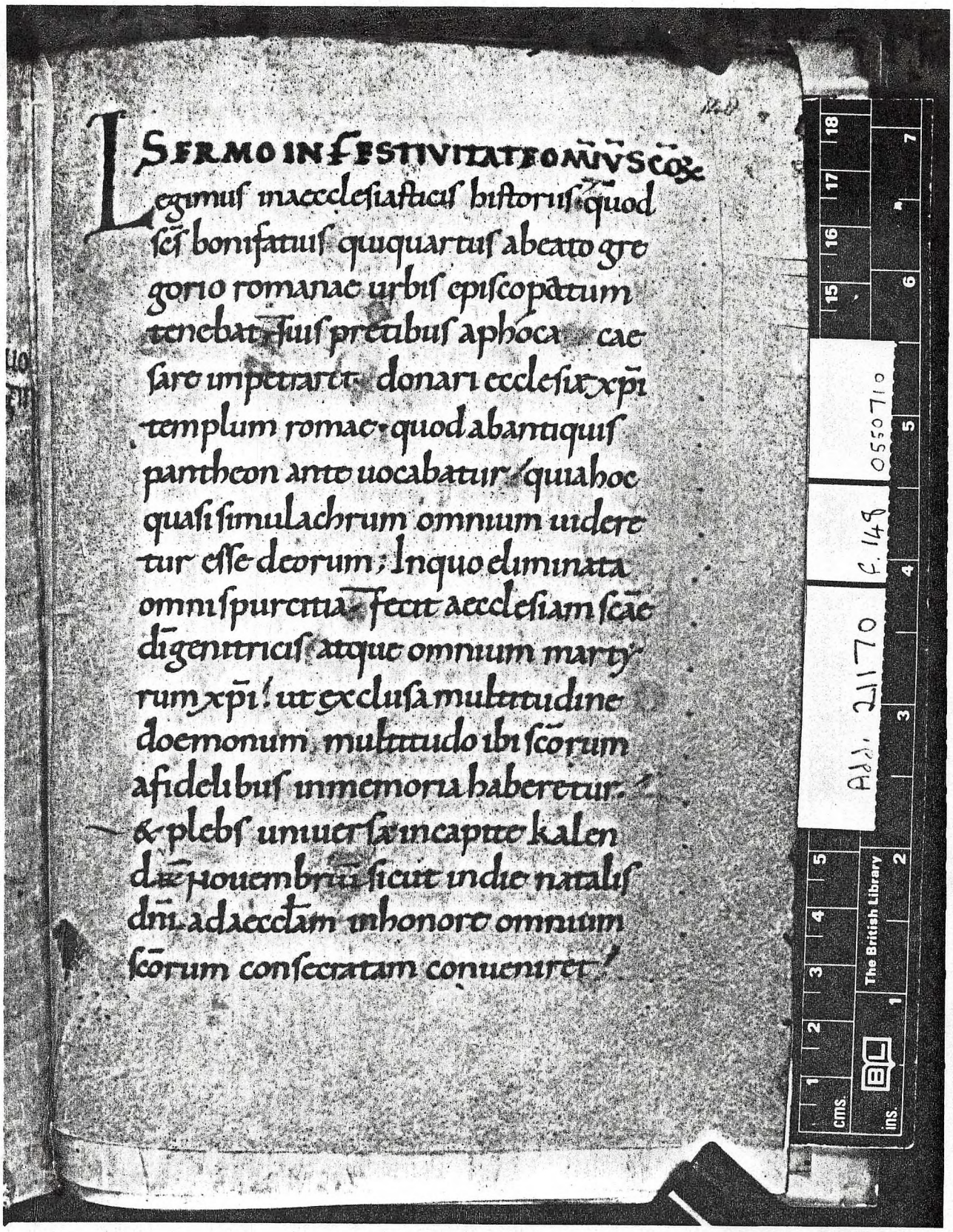

SERMO IN FESTIVITATE OMNIVM SCORVM

Legimus in ecclesiasticis historiis quod
sci bonifatius quartus abeato gre
gorio romanae urbis episcopatum
tenebat. Hic precibus a phoca cae
sare impetrauit donari ecclesiae xpi
templum romae quod ab antiquis
pantheon anno uocabatur. In quo hoc
quasi simulachrum omnium uide
tur esse deorum. In quo eliminata
omni spurcitia fecit aecclesiam sce
dei genitricis atque omnium marty
rum xpi. ut exclusa multitudine
doemonum, multitudo ibi scorum
a fidelibus in memoria haberetur.
& plebs uniuersa in capite kalen
dae nouembris sicut in die natalis
dni. ad aecclam in honore omnium
scorum consecratam conueniret.

Add. 21170 f. 148 0550710
The British Library
BL
cms. ins.

London BL Add 21170

hacc et dñm nulli alii interſint: Tanto ma
gis ardent amore quanto ſubtiliuſ claritā
tem diuinitatiſ eiuſ aſpiciunt; Talibuſue
diximuſ a primordio incipientiſ uitae bea
torum ſpirituum diſtinctionibuſ ſuperna
cælorum regna adō conditore inperpe
tuum mirabiliter collocata ſubſiſtunt;
His omnibuſ fratreſ cariſſimi tam decoriſ
ac dō dilectiſ angelorum agminibuſ huiuſ
diei ſollēpnitatem credimuſ eſſe conſecratam;
Sed ecce dum cælestium cuiuum ſecretā
mamur ſupra modū noſtræ fragilitatiſ
digreſſi ſumuſ; Taceamuſ interim deſecre
tiſ cælestibuſ ſed ante conditoriſ oculoſ
tergamuſ peccatorum maculaſ ut ad eoſ
de quibuſ loquimur per uenire ualeamuſ;
Ad huc tamen aliquid de hac eádem
tam pulchra atq; preclara feſtiuitate
loqui incipiamuſ quæ non ſolū angelo

BL The British Library cms. ins. All. 21170 A. 150v 0550710

COPYRIGHT
THE BRITISH LIBRARY

hacc et dñm nulli alii interfint: Tanto magis ardent amore quanto subtilius claritatem diuinitatis eius aspiciunt; Talibus uti duximus a primordio incipientis uitae beatorum spirituum distinctionibus: superna cælorum regna adō conditore inperpetuum mirabiliter collocata subsistunt; his omnibus fratres carissimi tam decoris ac dō dilectis angelorum agminibus: huius diei sollēpnitatem credimus esse consecratam; Sed ecce dum cælestium cuiuum secretamur: supra modū nostræ fragilitatis digressi sumus: Taceamus interim de secretis cælestibus: sed ante conditoris oculos tergamus peccatorum maculas: ut ad eos de quibus loquimur peruenire ualeamus; Ad huc tamen aliquid de hac eádem tam pulchra atq; preclara festiuitate loqui incipiamus: quæ non solū angelo-

cms. ins. BL The British Library
Add. 21170 f. 150v 05507/10

London
BL Add 21170

Xpe qui uirtus sacer[dotes] uocauit suos ornatur pie-
tate quicquid uel statu clarus uel honore
pollet suscipe laudes. Ecce solemnis dies uoluptas
plena scorum meritis tuorum corde deuota socia de-
turba psonet ymnos. Hec dies xpi genitricis alm[e]
laude sacratur patru precamur cuius optatu ue-
nia percepta pie plebi. Hec dies festu

The British Library
BL
cms. 1 2 3 4 5
ins. 1 2 3 4 5 6 7
Add. 21170
A 157 v
055070
14 15 16 17 18

COPYRIG
THE BRITISH L

cms. ins. BL The British Library
Add 21170 f. 157

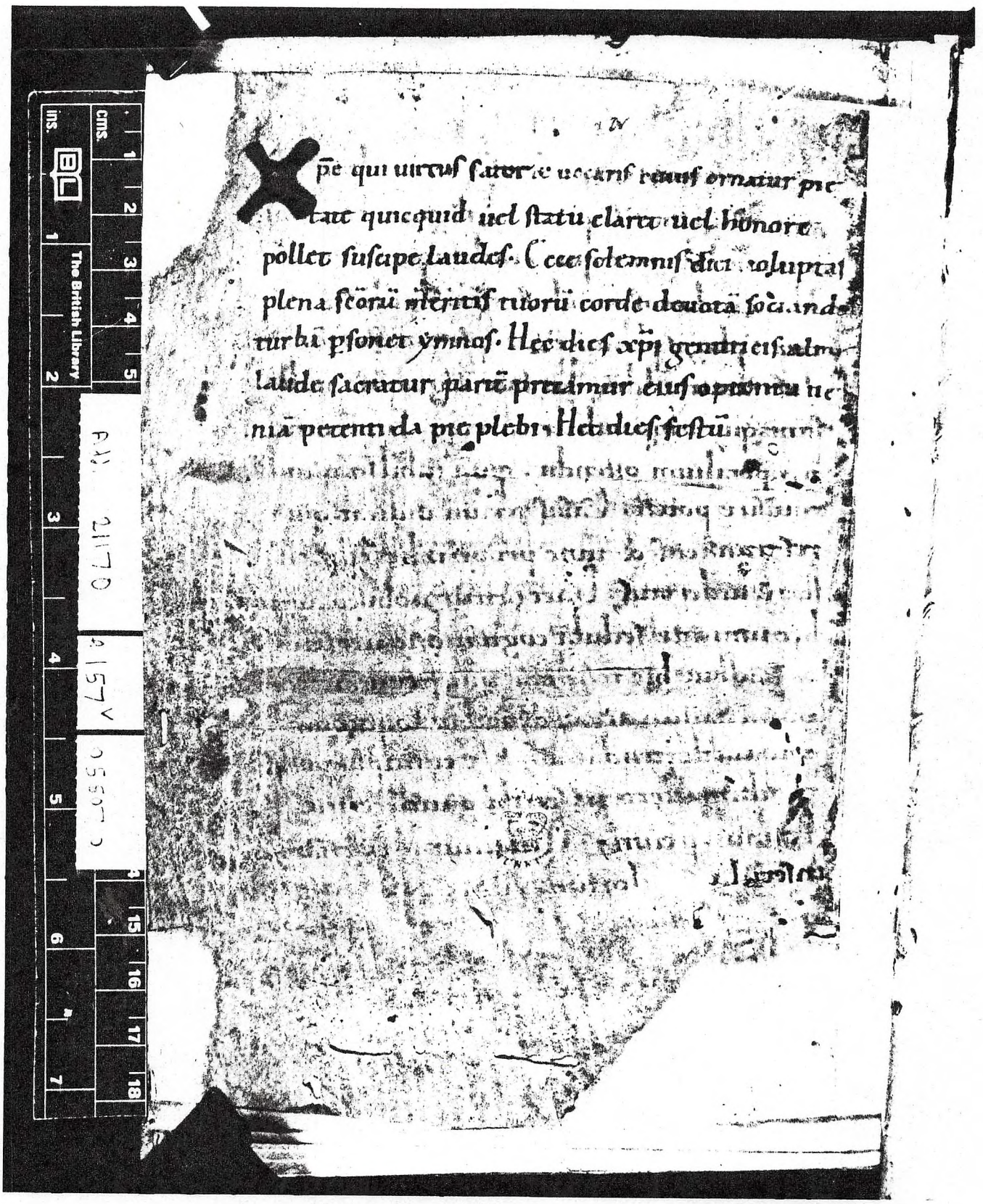

London BL. Add. 21170 f. 157v

ut in omnem terram sonus eorum predicatio
nis exiret. & in fines orbis terre eorum pcede
rent uerba. Quuuere uineae. id est xpō tāquā
palmites adherentes. quorum fructus in sempi
ternum pmanens nonmarcescet. quibus ipse
dns locutus. ē. dicens. Vos estis lux mundi non potest
ciuitas abscondi supra montem posita.
neq; accendunt lucernam & ponunt eam sub
modio. sed supra candelabrum. ut luceat
omnibus quindomo sunt; sic luceat lux uā
coram hominibus. ut uideant opera uā bona.
& glorificent patrem uīm qui in cēlis. ē. Ce
rum iam nondicam uos seruos. quia seruus nes
cit quid faciat dominus eius. Vos aut dixi amī
cos. quia omnia quecumq; audiui a patre meo
nota feci uobis. & ut quodcumq; ligare uolu
issent sup terram. ligatum eēt in cēlis. & quod
cumq; soluerent sup terram solutum in cēlis
eē promisit. Et uerum cum uenisset aduoca

Add 21170
f. 153
055071O
The British Library
BL
cms.
ms.

London BL
Add 21170

apud dm̄ ⁊ Ecce concipies in utero & paries
filium · & uocabis nomen eius ihm̄ ⁊ Hic
erit magnus · & filius altissimi uocabitur ⁊
Et dabit illi dn̄s ds̄ sedem dauid patris eius ·
& regnabit in domo iacob in aeternum ·
& regni eius non erit finis ⁊ Dixit autem
maria ad angelum ⁊ Quomodo fiet istud
qm̄ uirum non cognosco · & respondens an
gelus · dixit ei ⁊ Spūs s̄c̄ superueniet in te · &
uirtus altissimi obumbrabit tibi ⁊ Ideoque
& quod nascetur s̄c̄m · uocabitur filius dī ⁊
Et ecce elisabeth cognata tua · & ipsa concepit
filium in senectute sua ⁊ Et hic mensis est sextus
illi quae uocatur sterilis · quia non erit im
possibile apud dm̄ omne uerbum ⁊ Dixit
autem maria ⁊ Ecce ancilla dn̄i · fiat mihi
secundum uerbum tuum ⁊ Et discessit ab illa
angelus ⁊ Exurgens autem maria in diebus
illis · abiit in montana cum festinatione in
ciuitatem iuda · & intrauit in domum zacha
riae · & salutauit elisabeth ⁊ Et factum est
ut audiuit salutationem mariae elisabeth ·
exultauit infans in utero eius ⁊ Et repleta est
spū s̄c̄o elisabeth · & exclamauit uoce magna

Uis sanus fieri. Respondit ei langui dus; Dñe. hominem non habeo. ut cum turbata fuerit aqua. mittat me in piscinam; Dum uenio enim ego. alius ante me descendit; Dicit ei ihs; Surge. tolle grabatum tuum & ambula; Et statim sanus factus est homo. & tulit grabatum suum & ambulabat; Erat autem sabbatum in illo die; Dicebant ergo iudaei. illi qui sanatus fuerat; Sabbatum est. non licet tibi tollere grabatum tuum;

10 xxxviii
x
Sol

Respondit eis; Qui me fecit sanum. ille mihi dixit. tolle grabatum tuum & ambula; Interrogauerunt ergo eum; Quis est ille homo. qui dixit tibi tolle grabatum tuum & ambula. Is autem qui sanus fuerat effectus. nesciebat quis esset; Ihs enim declinauit a turba constituta in loco; Postea inuenit eum ihs in templo. & dixit illi; Ecce sanus factus es. iam noli peccare. ne deterius tibi aliquid contingat; Abiit ille homo & nunciauit iudaeis. quia ihs esset. qui fecit eum sanum; Propterea persequebantur iudaei ihm. quia haec faciebat in sabbato; Ihs autem respondit eis; Pater meus usque modo operatur. & ego operor; propterea

ins. BL 1 The British Library 2
EGERTON 768
71 r
8453078
6 7 8

In uigilia theoph· scdm mth cap vi· Defuncto autem
herode· usq· qm nazareus uocabitur· INTHOPHANIA·
scdm mth cap· iiii· Cum natus esset ihs· Usq· reuersus
in regionem suam; FR· iiii· p̄ theoph· scdm ioh cap xiii·
Uidit iohannes ihm uenientem ad se· usq· qui ab hic est fi
lius dei; FR vi· p̄ theoph ad scm petrum aduncula· scdm
marcū cap· iii· fuit iohannes in deserto baptizans· usq·
in quo cōplacui· Item aliud scdm mth cap vii· Uenit
iohannes baptista· Usque igni inextinguibili·
In octb theoph· scdm mth cap xiii· Uenit ihs a galilaea
Usque in quo mihi cōplacuit·
DOMINICA· II· POST NATALI MDNI·
Ad scm ioh & paulum· scdm luc cap· iii· Cum factus
esset ihs annorū duodecim· Usque apud dm & homines·
MENSE IANRO· DIE XIIII MENSIS SUPRASCRIPTI
Natalis sci felicis in pincis· scdm luc cap cxvi· Dixit ihs
discipulis suis· Quicquid audit me audit· Usq· nomina
ura scripta sunt in caelis· Mensis supra scripti
die xvi· natalis sci marcelli· scdm mth cap cc lxviii·
Dixit ihs discipulis suis parabolā hanc· Homo quidam
peregre proficiscens· Usque intra in gaudium dni tui·
EBD· II· POST THOPHANIA·
Ad scm eusebium· scdm ioh cap xviii· Nuptiae
factae sunt in cana galilaeae· Usq· & credidēr· in eum

London. BL.

misera[illegible] Et ite[illegible] cum parentibus & filiis & uniue[illegible]
sus; Et [illegible]gitur sui & om̄i qui nouerant eam;
tes uit duo p̄bi in medio populi posuerunt manus
eius. Quę flens sus pexit in celum. Erat enī cor eius
habens in dn̄o. Et dixerunt presbiteri; Cum de
inponis nobis ingressa est hęc cū duabus puellis &
p̄ me mis dimisit puellas; Venit que ad eum ad
qui erat absconditus & concubuit cū ea; Porro nos q
angulo posuimus uidentes iniquitatē. cucurrimus a
murus p[illegible] in miscēri. Et illum quidem non
comprehendere. quia fortior nobis erat & aperto
hanc aut̄ cū adprehendissemus interrogauimus qu
ad uersus nos uoluit indicare nobis; Huius rei testes
dixerunt multitudo quasi populi
nauerunt eam ad mortem; Exclamauit aut̄ uo
susanna & dixit. Dś aeterne qui absconditorum
qui nosti oīa ante quā fiant tu scis quia falsum con
testimonium; Et ecce morior cum nihil orum
quae isti malitiose composuerunt aduersum me. Et
enī dns uocem eius; Cumque ducerent eam ad mor
tauit dś [illegible]spm̄ puerum iuniorem cuius nomen Danihel;
mauit uoce magna. Mundus ego sum a sanguine
Et conuersus omnis populus ad eum dixit. Quis e
quem tu locutus est. Qui cum staret in medio eorum
Dicsa tu fili us isr non iudicantes neque quę uerum e
cognouisti condemnasti filiam isr. Reuertamini ad iudi
quia falsum testimonium locuti sunt aduersus e
conuersus est ergo populus cum festinatione,

EG. 768
INSIDE FRONT COVER
825504
The British Library
cms.

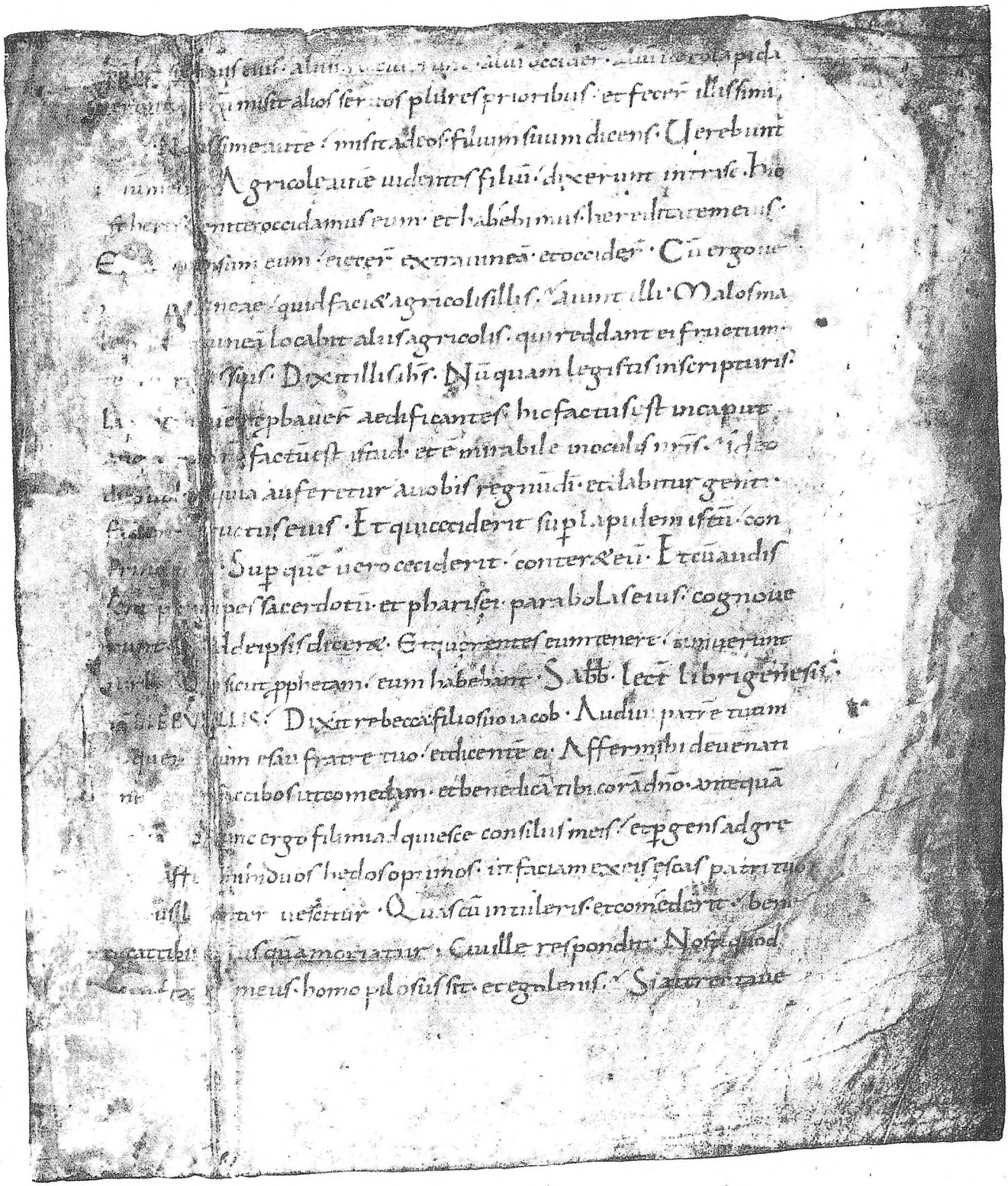

Quaritch, Booksellers of the N. A.
Catalogue 1147 (ca. 1991) Nr. 25

London Guildh

Bernard Quaritch ~~Ltd~~. Catalogue 1147,
Booklands of the M.A. Part I: Medieval
Mss. Leaves (s.a.) S. 32, dep. Test
S. 30 Nr. 25: Lektionar, 28,5 x 24,9 cm (23,2 x
17,5 cm) 1 Bl.
Matth. 21,35-46 + Gen. 27,6-28
Germany c. IX 3/3

Conv. c. IX ex. of Grif. ... !

Bookhands of the M. A. : Part I,
Medieval Manuscript Leaves,
Bernard Quaritch Catalogue
1147 (1991)

Vq 812 - 1125
1128
1147

Bernard Quaritch Ltd.
5-8 Lower John Street, Golden Square
London W1R 4AU

Schøyen Coll., Oslo-London

24 BIBLE, in Latin, beginning of Job; a complete leaf written in an angular gothic hand in dark brown ink, double columns, 38 lines, ruled in ink, large (7-line) HISTORIATED INITIAL 'V' depicting a naked seated figure of Job and a scroll with the legend "nudus egressus sum de ventre matris mee", painted in greys, brown, against a red ground, the initial in tan bordered in burnished gold and green, with floral extenders, headlines and 2 red and blue penwork initials, capitals touched with red, large margins with prickings extant, in perfect condition. 356 × 250 mm (243 × 165 mm)

Austria or Bohemia, mid-15th century. £2350

See illustration

Liturgy and Church Music

25 LECTIONARY, in Latin, with readings from Matthew 21,35–46 and Genesis 27,6–28; a virtually complete leaf, single columns of 25 lines, ruled with a hard point, brown ink, written in a good regular Carolingian minuscule, with an occasional slight slope, graceful long 'f ' with shaft below the line, long 's' with shaft on the line, ascenders thickened at the tops to form clubs, rustic or uncial capitals begin each sentence, a punctus elevatus for lesser pauses and a high punctus for the final pause, the top blank margin trimmed, creased from use in a binding, the verso slightly worn but generally in good condition. 285 × 249 mm (232 × 175 mm)

Germany, 3rd third of 9th century. £4250

From a Carolingian Lectionary with readings from the story of the wicked husbandmen (Matthew) followed by the story of Esau relinquishing his birthright to Jacob (Genesis). This is an irregular and indeed unrecorded liturgical sequence of texts and suggests that this particular collection of lections was compiled for a particular church or private chapel. Individual custom-made Lectionaries are an interesting feature of Carolingian liturgical practice and are known in several manuscripts: the *Comes* of Alcuin, the Würzburg *Comes*, the Leningrad *Comes*, the Bobbio Missal, Trier MS. 134, and the *Comes* of Theotinus.

See illustration

Moskau, Univ. Slg. G. Schmidt Nr. 20

Zachee festinans descende. quia hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinans descendit. et excepit illum gaudens. Et
cum uiderent omnes murmurabant dicentes. quod ad hominem
peccatorem diuertisset. Stans autem zacheus. dixit ad dñm;
Ecce dimidium bonorum meorum dne do pauperibus. et si quid
aliquem defraudaui. reddo quadruplum; Actus. Hic ad eum.
Quia hodie salus domui huic facta. e. eo quod ipse filius sit abrahe.
Venit enim filius hominis querere et saluum facere. quod
perierat. INORDINATIONE DIACONORUM
LECI EPLAE BEATI PAULI APOSTOLI AD TIMOTHEU
me. Diaconos constitue pudicos. non bilingues. non uino multo
dedtos. non turpe lucrum sectantes. habentes misterium
fidei in conscientia pura. Et hi autem probentur primum. et sic
ministrent. nullum crimen habentes. Mulieres similiter
pudicas. non detrahentes. sobrias. fideles in omnibus. Diaconi
sint unius uxoris uiri. qui filios suos bene praesint. et suos domibus
Qui enim bene ministrauerit. gradum sibi bonum adquirit. et
multam fiduciam in fide. Quae. e in xpo ihu. dño nostro.
ugtm scdm ioh. Amen amen dico uobis. nisi granum frumenti.
Reqrietro in natali sci laurentii mr. INORDINATIONE PBRARU
LECI EPLAE BEATI PAULI APOSTOLI AD TITUM
me. Paulus seruus dī. apostolus autem xpi ihu. scdm fidem
electorum dī. et agnitionem ueritatis quae scdm pietatem. e
in spem uitae eterne. quam promisit qui mentitur dūs ante
tempora saecularia. Manifestauit autem temporibus suis
uerbum suum in praedicatione quae credita. e mihi. secundum
praeceptum saluatoris nostri dī. Tito dilecto filio secundum
communem fidem. gratia et pax a dō patre. et xpo ihu saluatore
nostro. Huius rei gratia reliqui te crete. ut ea quae desunt
corrigas. et constituas per ciuitates presbiteros. sicut ego tibi

Ausdruck aus Programm
„PhotoShop Elements 4.0"

Ausdruck aus dem Programm „Paint“:
willkürliche Verteilung auf vier Seiten

Moskau, Univ. Bibl., Sig. G. Schmidt No. 20

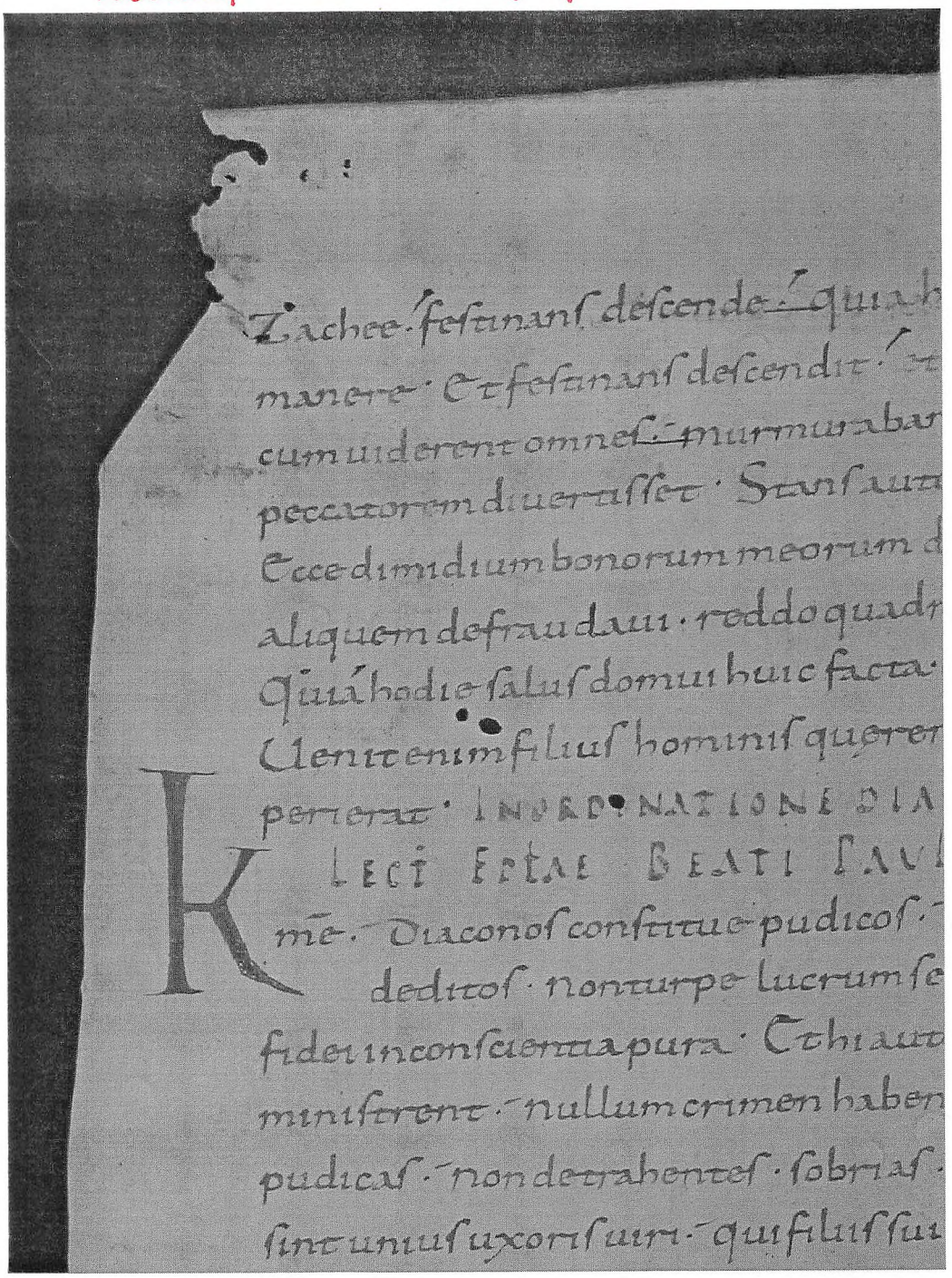

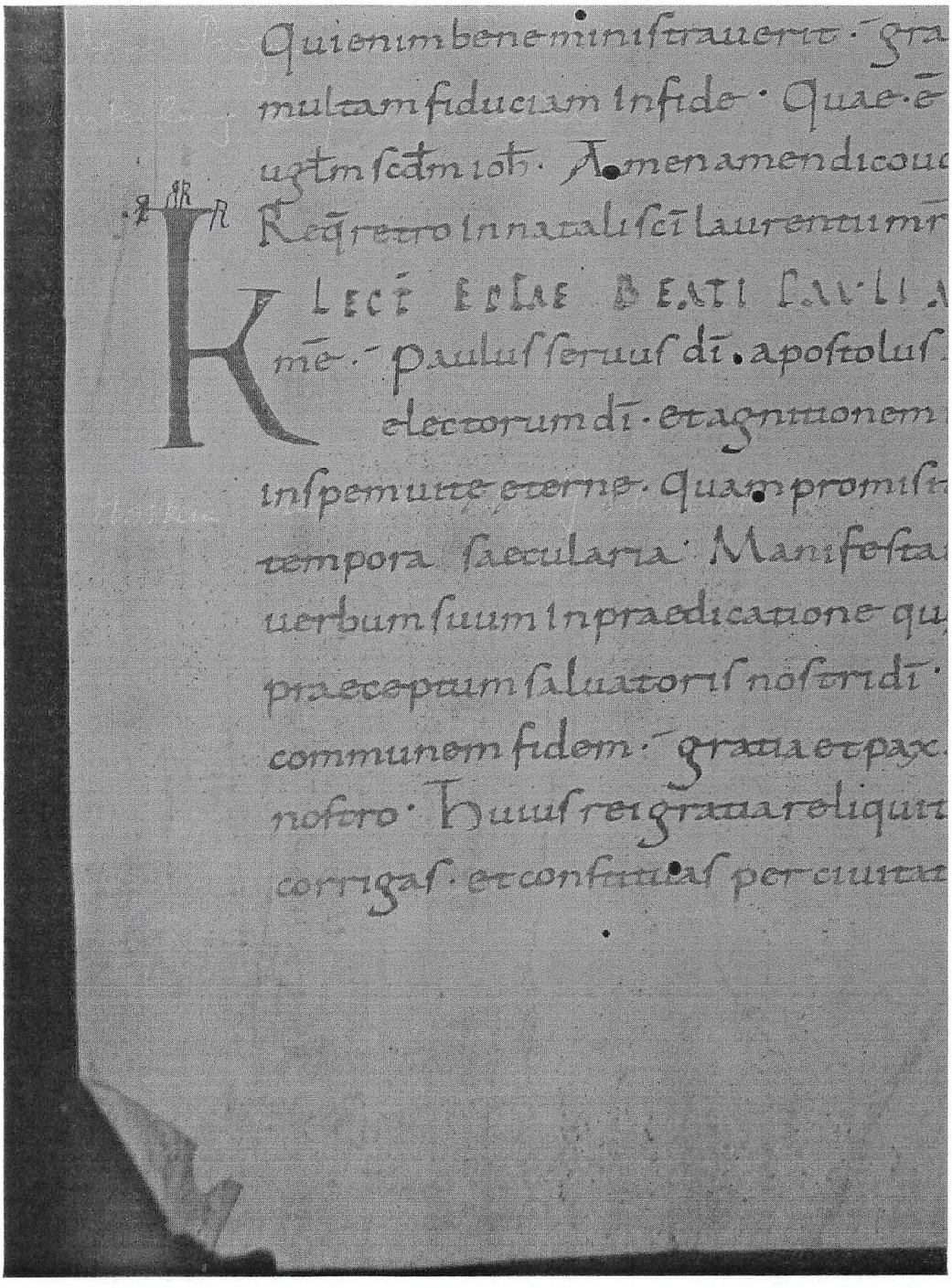

Moskau, Univ. Bibl., Slg. G. Schmidt No. 20

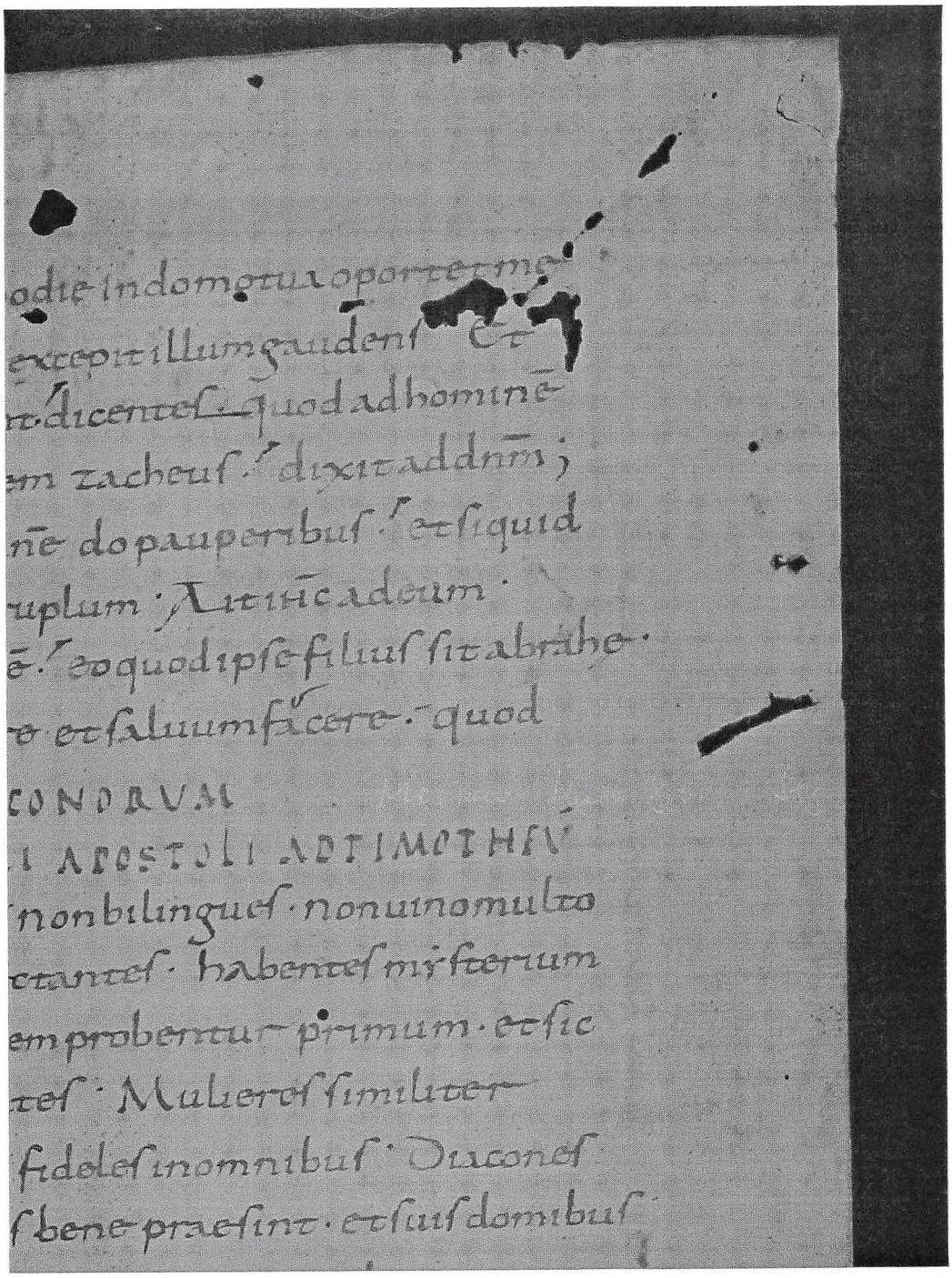
odie indomo tuoportet me
excepit illum gaudens Et
dicentes quod ad homine
em zacheus dixit ad dñm;
ne do pauperibus et si quid
uplum; Luce ade um
e. eo quod ipse filius sit abrahe.
o et saluum facere. quod
CONORUM
I APOSTOLI ADIMPLETUR
non bilingues. non uno multo
entes. habentes misterium
em probentur primum. et sic
tes. Mulieres similiter
fideles in omnibus. Diaconi
f bene praesint. et sui domibus

Moskau, Univ. Bibl., Slg G. Schmidt, No 20

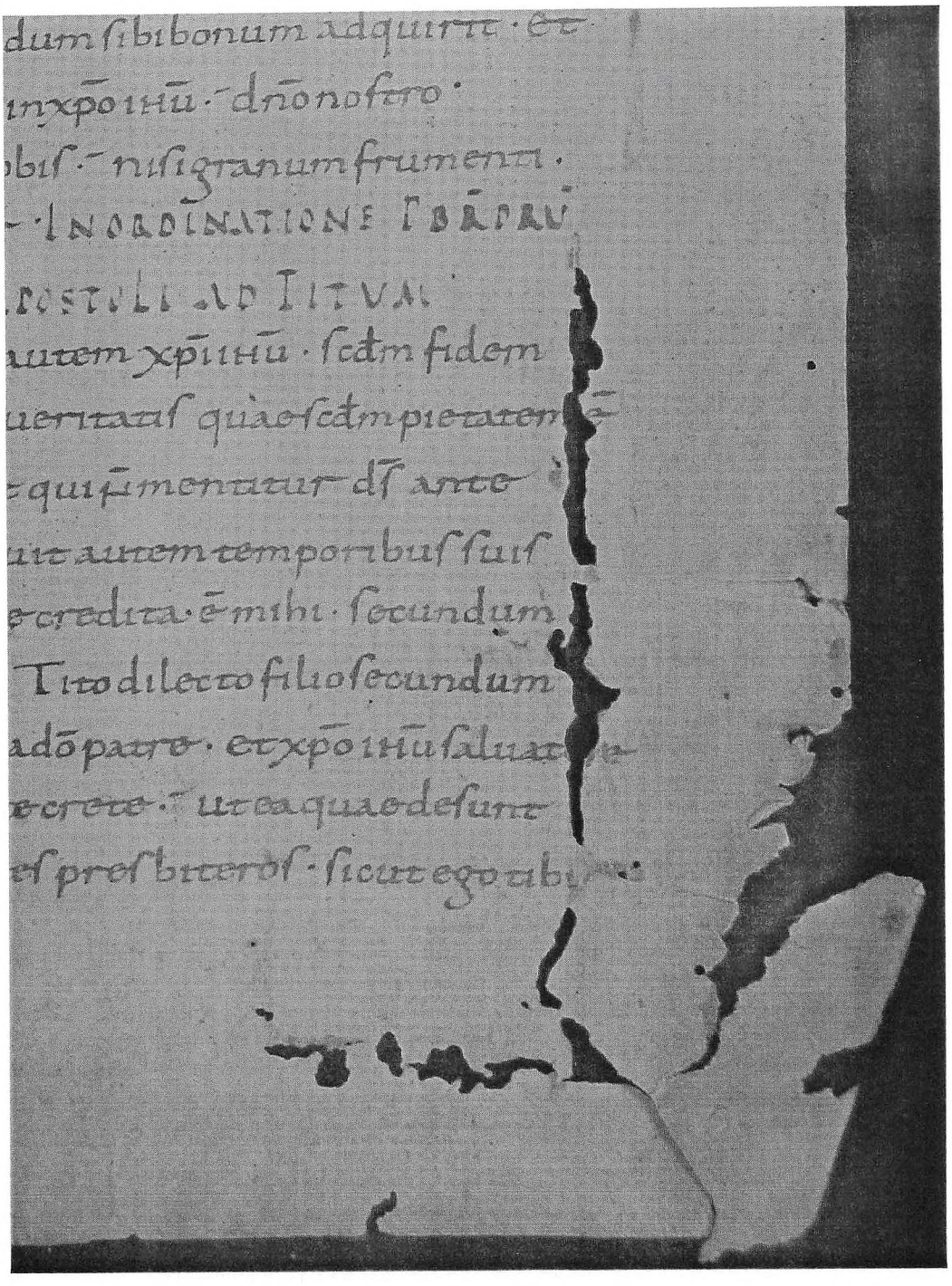

Moskau, Univ. Bibl., Slg. G. Schmidt, No 20

INCIPIT LIBER ECCLESTICAE
hystoriæ·EVSEBII CÆSARI
ENSIS·DE GRECO IN LATINV·
ARVF NO SAPIENTE
QVO DA TRANSLATVS:
EDITORV

dicunt esse medi
corum, ubi im
munere urbibus
uel regionibus
uiderint genera
les morbos, puude
re aliquid me di
candi uel poculi gen⁹
quo p munitu homines,
ab imminenti defendantur exitio.
Quod tu uenerande pater chromatii me
dicinę exequens genus·tempore quo di
ruptas italię claustris athalaricо duce
gothorū, se pestis·& morbus infudit·&
al' pestifer morbo
al' agros
agros·armenta·uros·longe late; uasta
uit·pplis tibi a dō commissis feralis exi
tii aliquod remedium quaerens·pqd
egre mentes ab imminentis mali contа

& qui tā in multis annis usū latini sermo
nis amiseram·considerauī qd nō absq; ali⁹
apostolicæ institutionis ordine nobis il
la preceperis·Nā & cū dns aliquando esu
rientibus in deserto auditorū turbis·
dixisset ad aplos·date eis uos manducare:
philippus unus ex aplis intellegens eo
magis splendescere diuinę uirtutis in
signia·si minimorum quorunq; mentes
teris explerentur·non paruit panes eis
aplicę abscondisse petrae·sed puerulū
ad esse dicit·habentem quinq; panes·
& duos pisces·Quem uerecunde exci
sans adiecit·Sed hęc quid sunt inter
tantos·Quo magis in angustis opibus
& desperatis·clara fieret dni potentia·
Satis ergo exilis te q; descendere disci pu
lis·recordatus quod philippi fortassis ex
emplo ubi pascendi turbas tempus uidis
ti·puerulum subrogauerit·qui panes q̄dē
quinq; sicut acceperat duplicatos ad hi
beret·ad explendū tamen euangelicum
sacramentum proprio labore capos ad
dere etiam piscaculos duos·aggressus sum

Total 18 700

7 ✓

ipso cuseby narrationis decimum nonum

Decimum ū uel undecimum librū nos conscripsimus· partim exmaiorum traditionibus· partim exhis que nra iam memoria comprehenderat· & eos uelut duos pisciculos supra scriptas panibus addidimus· Quos si tu uel probaueris uel benedixeris· procerto confidam qđ sufficient turbis· Continet aut̄ om̄e opus res in ecclia gestas· a saluatoris ascensione & deinceps· H̄ri uero duo libelli temporibus constantini post persecutionem· usq ad obitum theodosii augusti· Explicit PRAEFATIO·

Incipiunt capitula huius hr̄storiae·

i P refationem de deitate xp̄i·

ii Q uod ds̄ & dn̄s creator om̄ium ac dispensator uniuersorum ipse sit· secundum ea que in lege & prophetis scripta sunt·

iii D e tempore natiuitatis xp̄i secundum carnem·

iiii D e iuda galileo· & theoda·

v D e herode quod exalienigena uenit ad regnum·

vi Q uod herodis tempore interrupta sit regum successio secundum danihelis prophetiam· S sanctes·

vii D e diuersitate generationum

pontifices fuerint· & singulis annis administrauerint pontificatum· in quib; predicatio xp̄i completa est·

xiii D e baptista iohanne testimonium iosephi· & quod asserit eum iustum uirum fuisse· & ob eius necem uindictam iudeos esse prerogatam·

xv. T estimonium iosephi· de xp̄o·

xvi· H arretio de abgaro rege·

xvii· E xemplum epl̄e abgari ad dn̄m· & dni ad ipsum· & eorum consequenter que de sanctorum lingua translata sunt·

Explicium capitula sequentis libri·

Incipit liber primus ecclesiastice hystorie ac dei cultu in latinum translate a rufino presbitero·

VCCESSIONES SCORV APOSTOLORV· & tempora que a saluatore nro ad nos usq decursa sunt· quae & qualia unusquisq erga ecclesie statum gesta sint·

Continet ecclesiasticā hystoriā eusebij cesariēsis epi, Et passiones apłoz pet⁹ et paul⁹ ⁊ egesippi pbi.

Add. 18700 f. 2r

Add. 18700 8.2

& certaminus finis fuit. Iunc ergo religi
oso principi glorioſior uictoria defrustra
tas opinionibus paganorum quam dem
torcu tyranni fuit. Quibus puana & fal
sa diuinatio numinus in interitu contu
lit p̄ enę. quam pudoris seruauit in uita.
Define theodosii post uictoriam &
archadio & honorio liberis eius atq;
heredibus regni. Anno xxx iiii.

Cunq; post hęc ut futurorum p̄
scius imperator. dispondendę re
publicę sollicitudine stringere
tur. ad orientem protinus mittit. ubi um
turus ad bellum tuta liberos custodia com
mendarat. ibiq; archadium augustum
regnum sibi dudum traditum seruare
precepit. honorium uero pari dignatione
predictum. ad occidentis imperium uenire
ocius iubet. Quo suscepto & paternis oscu
lis amplexibus q; constricto. traditis occi
dentalis regni gubernaculis. ipse romano
imperio per annos decem & septem feli
citer gubernato ad meliora migrauit.

Priuilegiū primatus treberensis archiepi.

Sicut in genealitate ppria uir tute sor tyre &
nec treuir primas spūale sup̄ gallos & germanos
prioratū quē tibi p̄ eib⁹ hanc ū epis. in p̄mittimus
xp̄iane religionis doctoribus scilicet euchario &
ualerio atq; materno ac pbaculū capt̄ eccl̄e pedi
signarum habendū. quo dā modo suā dignitatē mi
nuens. uere participē faceret. Quē ego siluester
ei⁹ seruū successoneq; in dign⁹ p̄ patriarcha an
tiochenū agricū renouans confirmo ad honorē
patrię domnę helenę auguste metropolis ei⁹ de
indigenę. qm ipsa felix p̄ptm oratiā iudea tra
latū. cū tonica & claue dni. ceteris q; reliquis.
magnifice detrauit. specialit q;. p̄uexit. Hui⁹ p̄ule
gii conscii nocium emuli cōmunione dyrimant.
quoniā anathemate maculant. x̄p̄ R.
Sume p̄ oratū sup̄ alpes treuir ubiq;
Quē tibi lege noua roma dat & uetera.

London. BL.
Add. 18700, f. 129r

Add. 1870
129r

Ad 18700
1294
ins.

Incipit passio apl̄oꝝ petri ⁊ pauli secdm egesippum.

Temporibus neronis impissimi cęsaris erant rome petrus & paulus doctores xp̄ianoꝝ sublimes operibus clari magisterio. qui uirtute suorum operū imperatorē aduersū fecerant. captū magi simonis deliramentis. qui sibi animū eius conciliauerat. Cui adiumentū uictorię subiectiones gentiū. utq; longęuitatē salutis custodia feralib⁹ artibus pollicebat. atq; ille credebat q̄ uī rerū nesciret examinare. Veniq; summū apud eū tenebat amicitię locū. quando q̄dē etiā presulē suę salutis utq; q⁹ custodē arbitrabat. Sed ubi petrus eius uanitates ac flagicia detexit. & species rerū illū mentiri non solidū aliquid aut uerū efficere demonstrauit. ludibrio habitus & digno est consūptus merore. Et quāuis in aliis terrarū partib⁹ petri esset exitus porputarent. Vterq; affuere. Ait petrus simoni qui se de sua iactaret potentia priores sese partes dare. ut si posset mortuū resuscitaret. Si ille non resuscitasset. non se defuturū ut xp̄c opē ferret defuncto q̄ posset resurgere. Simon q̄ putaret apud urbē gentiliū plurimū suas ualituras artes. condicionē posuit ut si ipse resuscitass& mortuū petr⁹ occideret. q̄ magnā potentiā sic eū appellabatur lacessendo muurias irrogauiss& Sm̄ū p̄ualuiss& petr⁹ in simonē pari genere uindicaret. Adq̄euit petrus. Adorsus est simon. accessit ad lectulū defuncti. Incantare atq; īmurmurare dira carmina ut cępit. uisus ē agitare caput q̄ mortuus erat. Clamor ingens gentiliū qd iā uiuebat. qd loqueret cū simone. ira & indignatio in petrū qd se auderet conferre tantę potestati. Scs apls popo scit silentiū & ait. Si uiuit defunct⁹

Incipiunt capitula libri secundi·

i· De uita & institutione apostolorum post ascensionem xpi ihu·

ii· Quem admodum tiberius de xpo edoctus ad latro commonitus est·

iii· Ut in omem mundum breui tempore diffusa predicatio fuerit·

iiii· Quem admodum post tiberium gaius caesar regem iudeorum constituit agrippam herodis perpetua poena deportationis imposita·

v· Ut filo pro iudaeis suscepta legatione ad gaiu·

vi· Quanta iudeis acciderint grauia post temeritatem crucis in xpo·

vii· Ut pilatus quoq semetipsum morte damnauit·

viii· De fame temporis claudii facta·

viiii· De martirio iacobi apostoli·

x· Ut agrippa & herodes qui apostolos persecuti sunt diuinam continuo sensere inductam·

xi· De theoda qui deprauauerat populum·

xii· De helena regina adiabenorum·

xiii· De simone mago·

xiiii· De predicatione petri apli apud romam·

xv· De euangelio secundum marcum·

xvi· Ut primus marcus per egyptum xpi no

xvii· Ut sit passus iacobus quidni frater est dictus·

xviii· Quod post marcum primus epc alexandrinae ecclesiae ordinatus sit anianus·

xviiii· De persecutione neronis sub quo paulus ac petrus pia confessione decorati sunt·

xx· Ut innumeris iudei mali afflicti sint· ac nouissime contra romanos mouerunt arma·

Explicivnt capitvla·

Incipit Prologvs· sequentis libri·

VAE CUNQVE OPORTVIT VEL VTÆ ECCLESIASTICÆ HISTORIÆ designari siue de diuinitate saluatoris siue de antiquitate nrae religionis ac uetusta te doctrinae· & ut olim tradita sit xpianorum quae nouella uideatur institutio· sed & de aduentu ipsius dni & saluatoris mi nuper im

Add 18705

15r

London BL.
Add. 18700
f. 67v

xii· D eſerapione & libriſ eiuſ·
xiii· S dibriſ clementiſ·
xiiii· D e eraclā· V nas·
xv· Quantū ſtudiu fuerit origeni erga ſcripturaſ diui
xvi· D eſy̆mmacho interprete·
xvii· S e ambroſio·
xviii· D e epiſ qui tempore origenis fuerant·
xviiii· D e ỳppolyti libriſ·
xx· Quomodo origeneſ pbr factuſ ē· V doctum·
xxi· Quomodo eraclaſ apud alexandriā ſuſcepit ſacer
xxii· D epersecutione maximini· V ea geſta ſunt·
xxiii· S eordinatione fabiani epi & mirabilib; quę in
xxiiii· Quanta diſcipli fuerint origenis·
xxv· D e africano·
xxvi S eberillo·
xxvii· D ephy̆lippo·
xxviii· D edionisio epō·
xxviiii D earaborū diſceſſione·
xxx· S eberesi elceſeitarum·
xxxi· D e decio·
xxxii· D e paſſionibus dionisii·
xxxiii· D emarty̆ribus q̄ apud alexandriā paſſi ſunt·
xxxiiii D chriſ quę ſcribit dionisius·

Fi· SEVE PERSE NES SET preda tib; re

TCVM RVSQVOQ; CVTIO AGITAS ÆCCLIS ra amit xpi ge bamur· pa put

tamen apud alexandriā quo ex omi ęgyp to ac thebaide uelut unquodā ſtadiū pie tatiſ athlete deducebant· q̄ p ſupplicioꝝ mortiſq; patientia· conſequebant ad̄o im mortalitatiſ coronaſ· In q̄b; & leonidiſ on genis pater p martyrio xpi capite flexuſ· tenere ętatiſ ſup̄ dictū puerū derelinquit· quicq; qualib; animiſ exeo erga diuinę legiſ ſtudia uigueret· n̄ erat inportuni pauciſ exponere· p capite quia & apud quā plu moſ opinio deco celeberrima p uulgata·

Add. 18700

67v

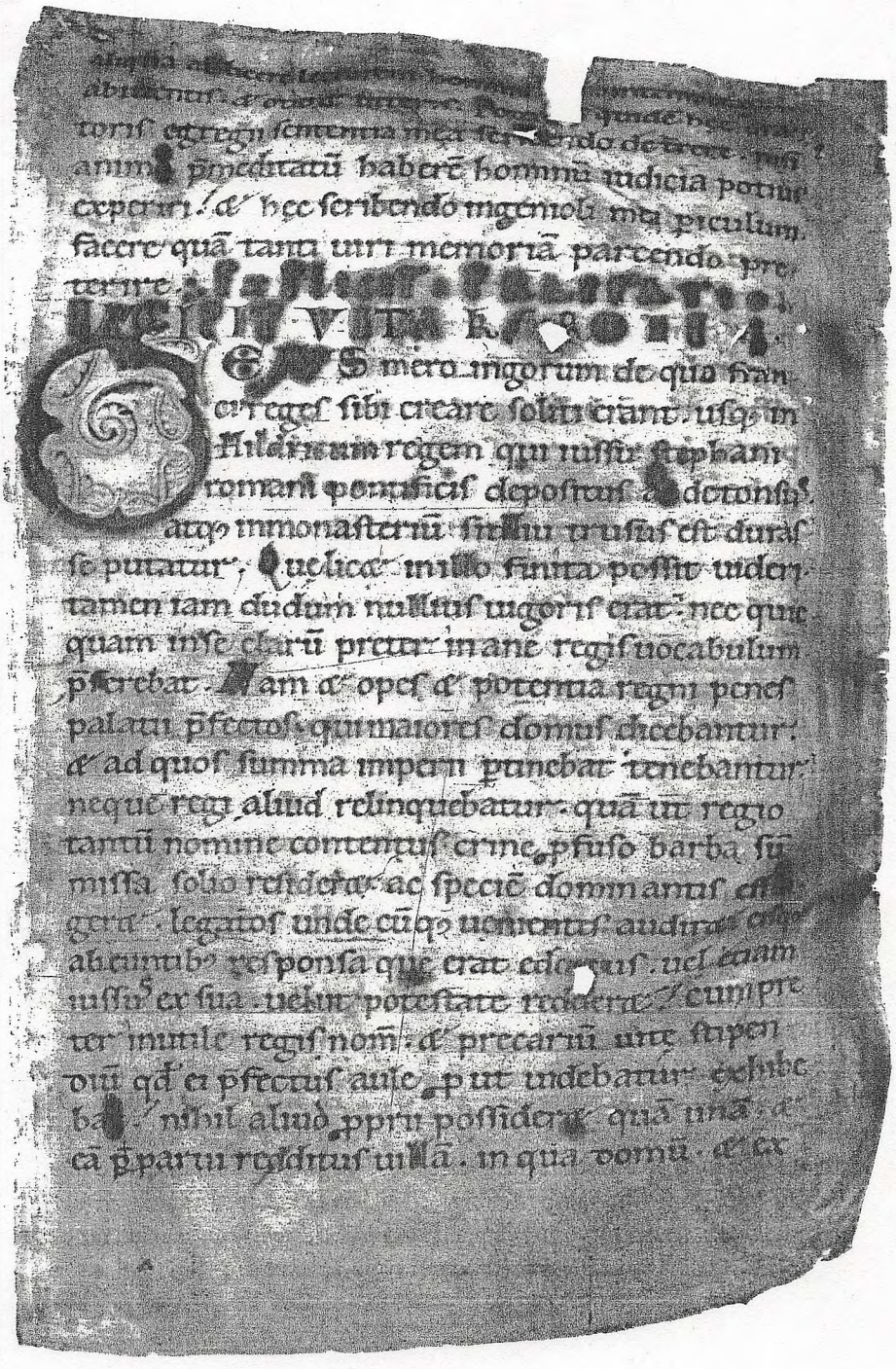

1 – f. 5

London BL Cotton T. b. C. XI

Gründert - Hepp

Rückgabe spätestens am:

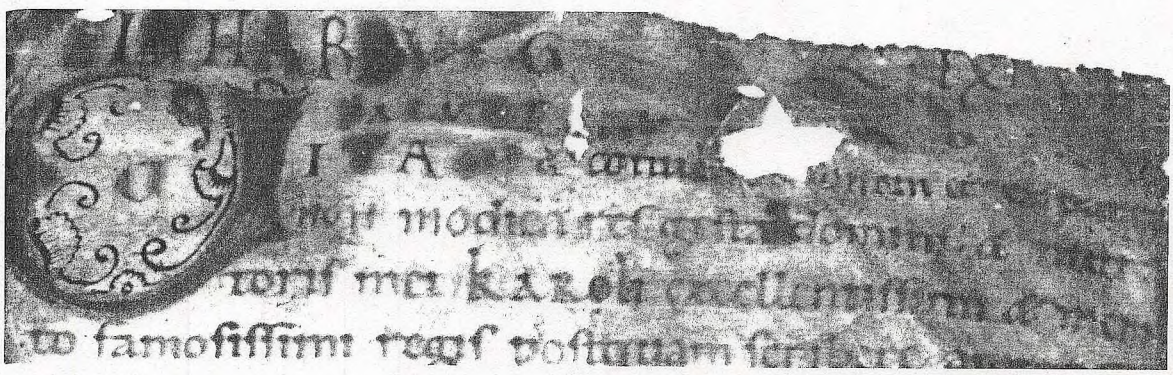

2 – f. 4

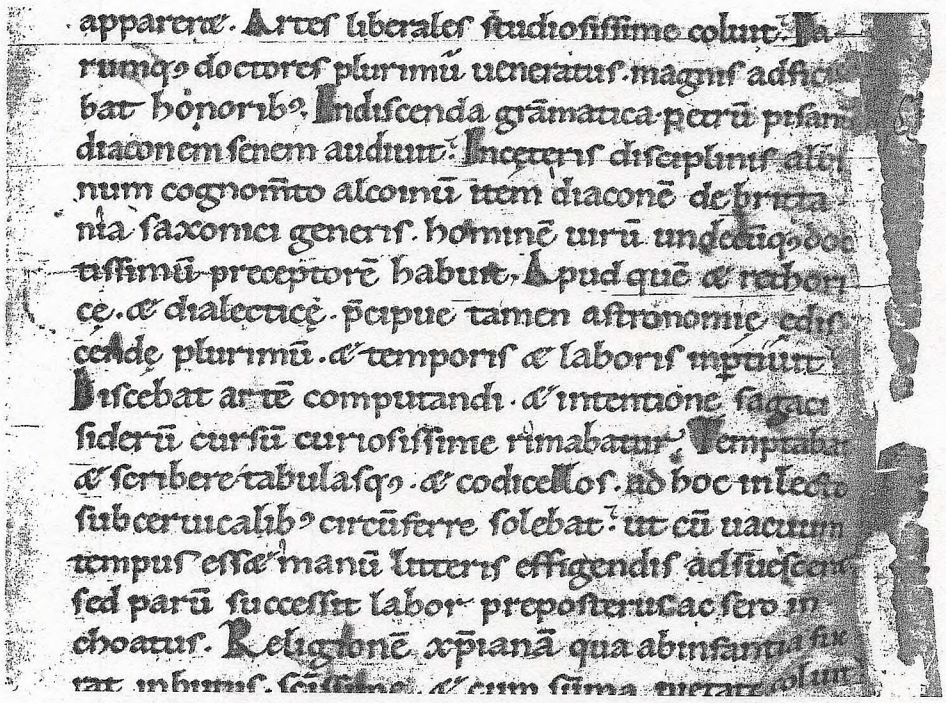

apparerẽ. Artes liberales studiosissime coluit. Ea-
rumq; doctores plurimũ ueneratus. magnis adhi-
bat hõnoribꝰ. Indiscenda grãmatica petrũ pisan
diaconem senem audiuit. Inceteris disciplinis alb
num cognomẽto alcoinũ item diaconẽ de bricta
nia saxonica generis. hominẽ uirũ undecũq; doc
tissimũ preceptorẽ habuit. Apud quẽ & rethori
cẽ. & dialecticẽ. ꝑcapue tamen astronomicẽ edis
cendẽ plurimũ. & temporis & laboris impẽdit
Discebat artẽ computandi. & intentione sagaci
siderũ cursũ curiosissime rimabatur. Temptaba
& scribere tabulasq; & codicellos. ad hoc inlectꝰ
subceruicalibꝰ circũferre solebat. ut cũ uacuum
tempus essẽ manũ litteris effigendis adhiberet
sed parũ successit labor. preposteruus ac sero in
choatus. Religionẽ xp̃ianã qua abinfanc
tat imbuit. sedulus & cum sima pietate colu

3 – f. 17

& anschisum filꝰ eius. Vualdchisus quoq; genuit
unandregisilũ confessorẽ dñi. Hlodulfus genuit
martinũ. quẽ interfecit ebroinus ercriaco pa
latio. Anschisus dux. genuit pippinũ senioremꝰ
& ducem. Pippinus senior. & dux. genuit Kar
lum seniorẽ. & ducẽ. Iterum karlus senior &
dux. genuit pippinũ. quẽ stephanus romanꝰ

4 – f. 23

Leuden Bl. Colbert Tit. C. xi

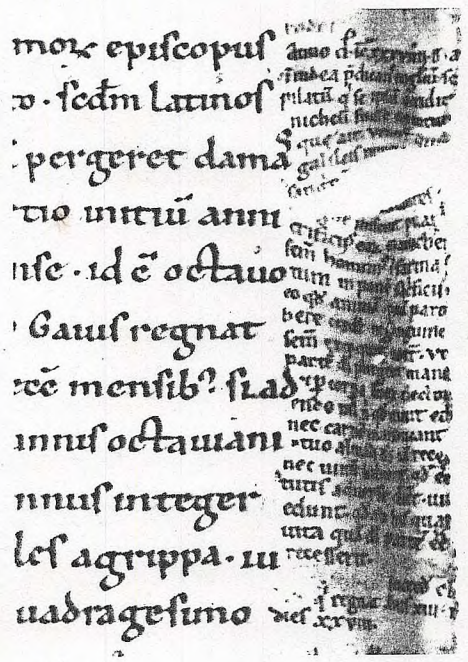

6 – f. 47

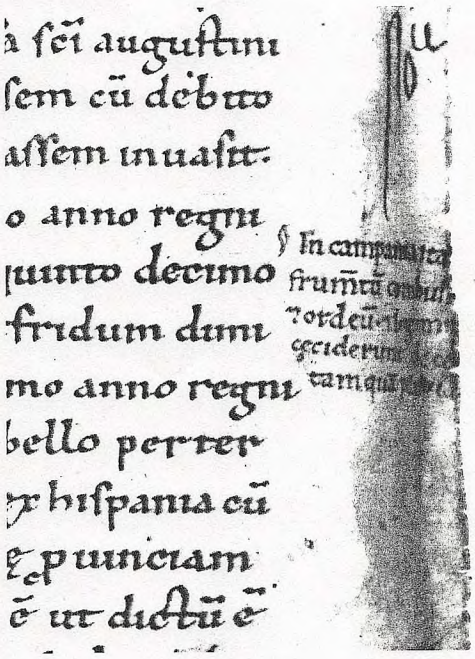

7 – f. 63

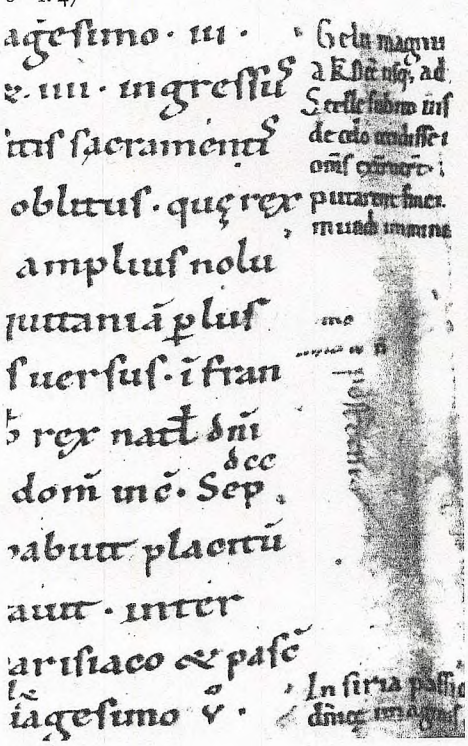

8 – f. 69

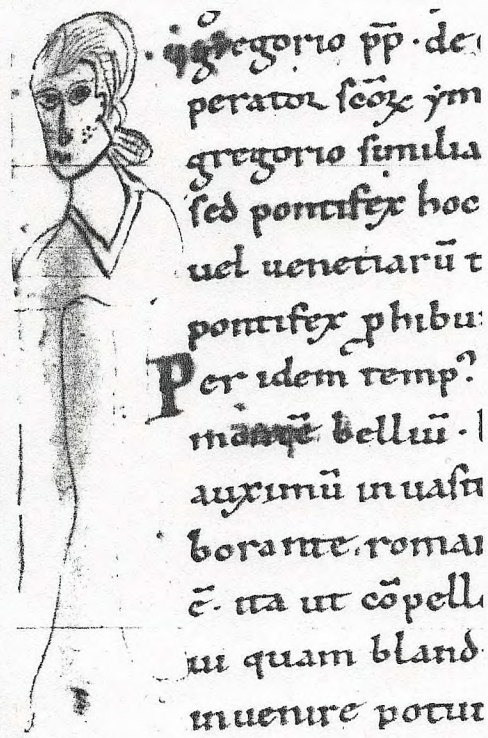

9 – f. 63v

London BL Cotton Tib. C. VI

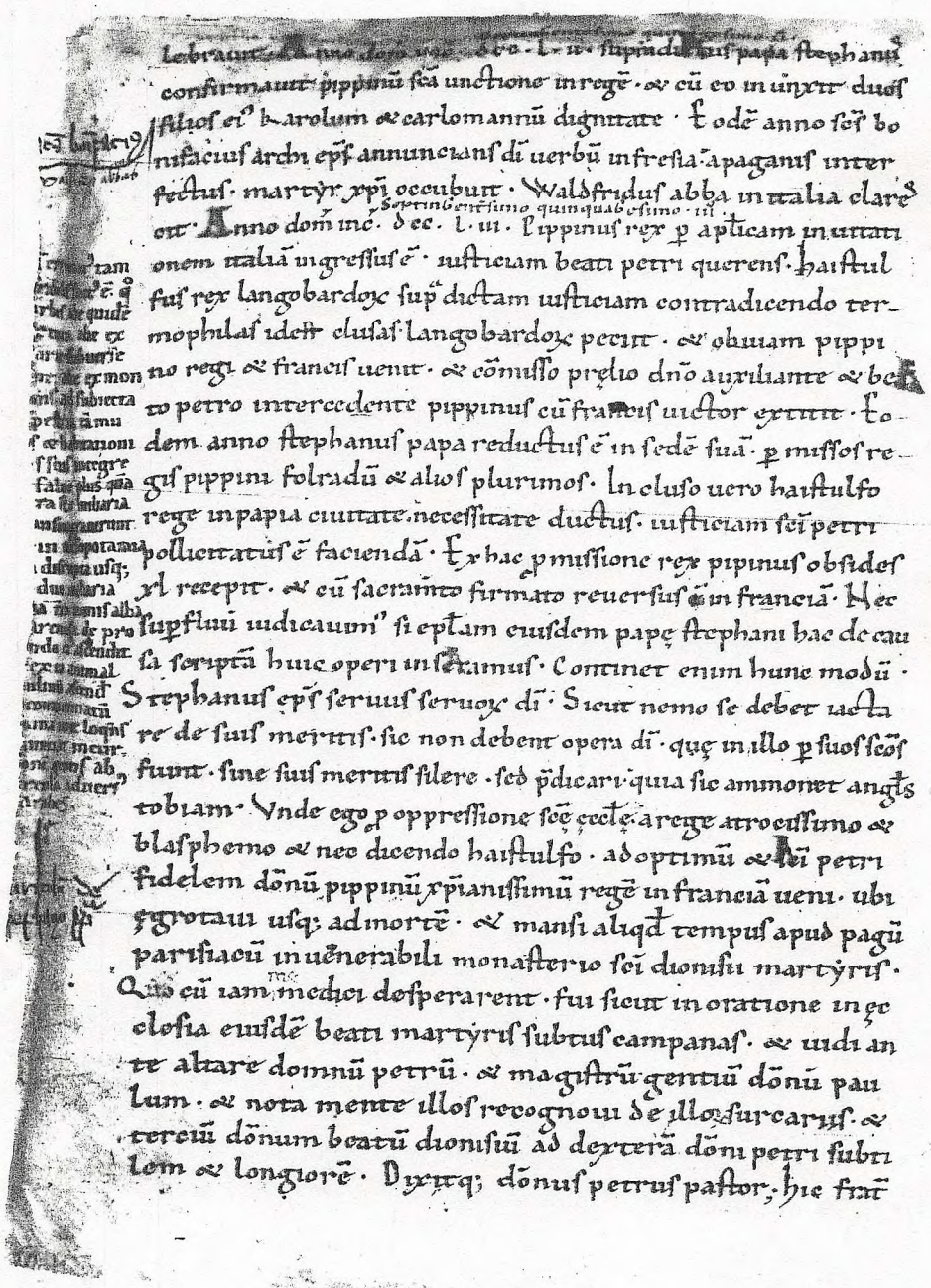

5 – f. 67v

London BL Cotton T.b. C. XI

cms. ins. The British Library
MSS. No. Add 34388
Folio 2
Order No. 965/263

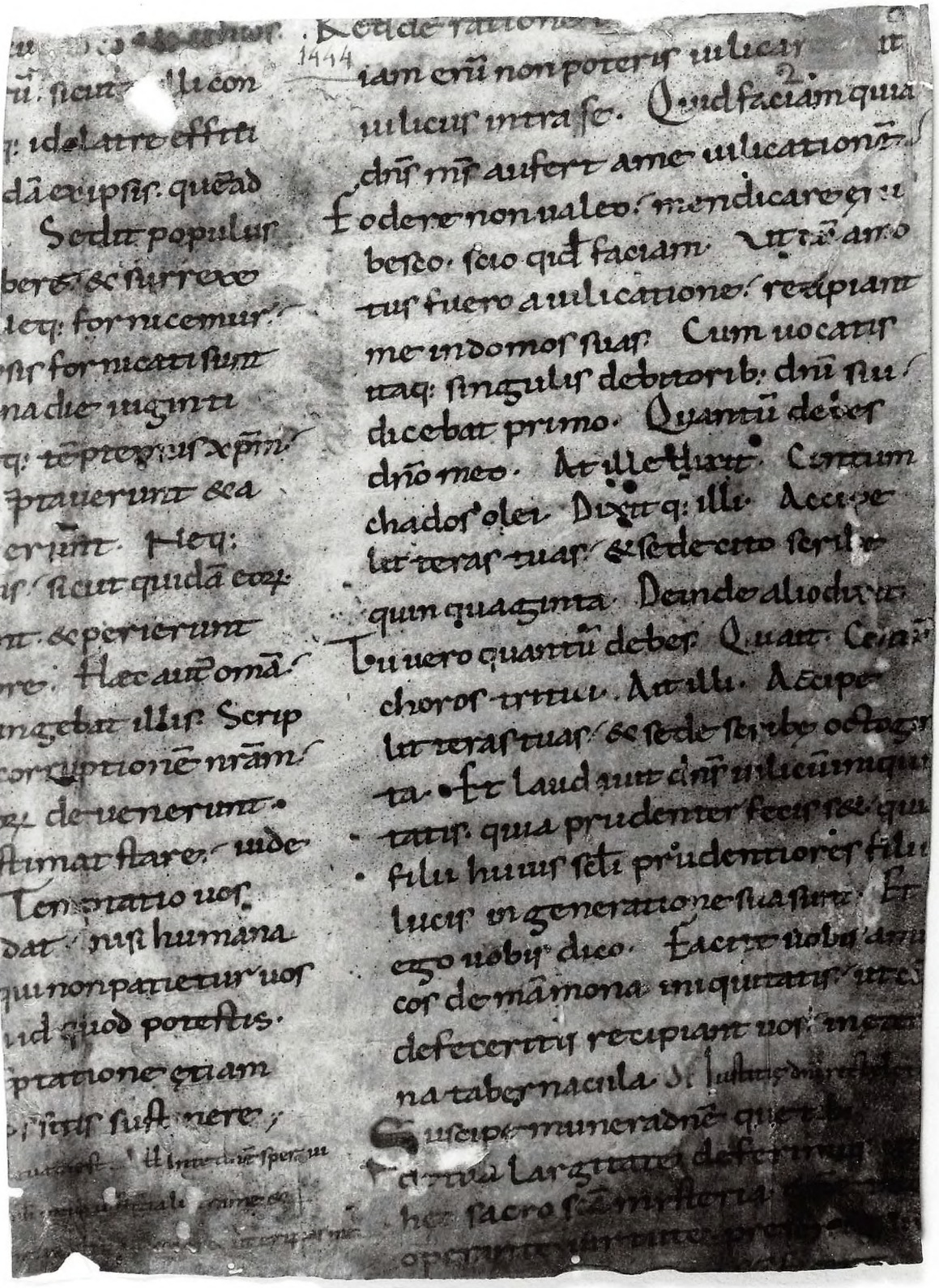

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

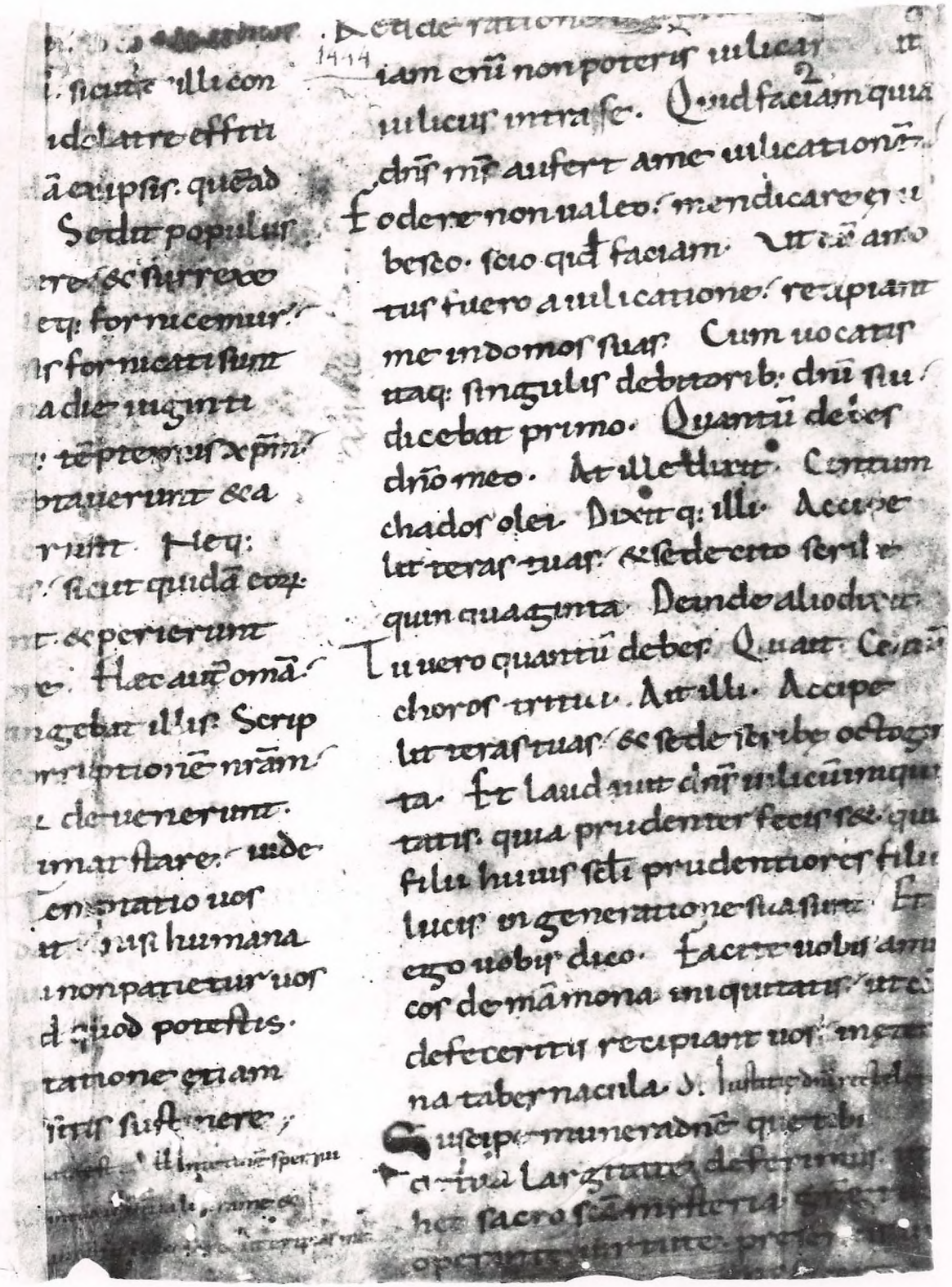

London BL., Add. 34388, f. 2r

London BL. Add. 34388, fol. 2v

de[illegible]. Qui enī non est aduersū uos
p uobis est. Quisquis enī potū dederit
uobis calicē aquę frigidę tantū
in nomine meo quia xpi estis amen
dico uobis non p[er]det mercedē suam.
t quicūq; scandalizauerit unum
de pusillis istis credentib. in me.
bonū est ei magis si circumdaretur
mola asinaria in collo eius & in mare
mitteretur. Et si scandalizauerit
te manus tua. abscide illā. Bonū est
tibi debilem introire ad uitā. quā
duas manus habentē ire in gehen
nā ignē inextinguibilē. ubi uer-
mis eor[um] non moritur. & ignis non
extinguitur. Et si pes tuus scanda
lizat te. amputa illū. Bonū est tibi
claudū introire ad uitā. quā duos
pedes habentē mitti in gehennā
ignis inextinguibilis. ubi uermis
eor[um] non moritur. & ignis non extin
guitur. Et si oculus tuus scandali
zat te. ęrue eum. Bonū est tibi
unoculū introire in regnū dī. quā
duos oculos habentē mitti in gehen
nā ignis. ubi uermis eor[um] non mo
ritur. & ignis non extinguitur.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

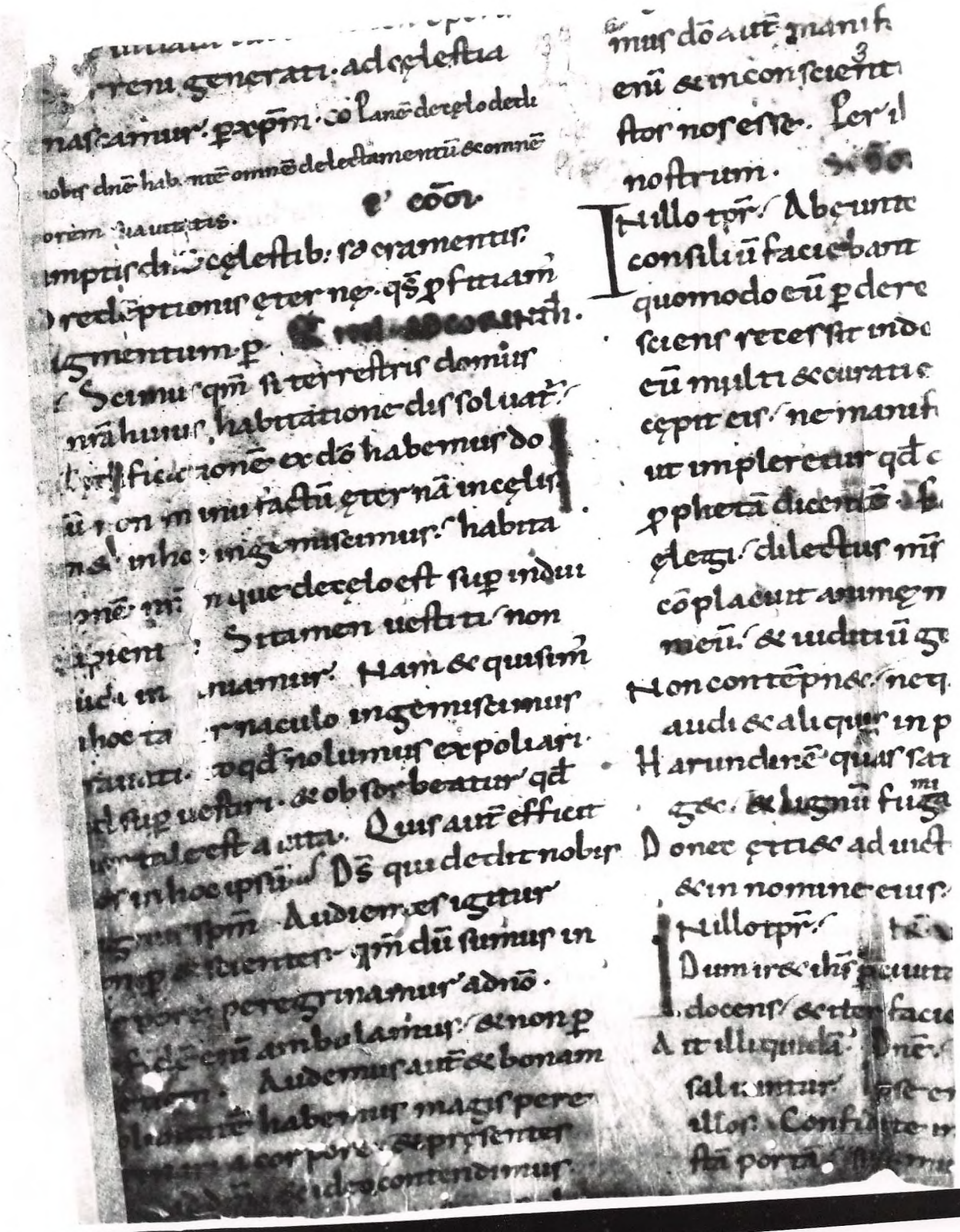

London, BL., Add. 34388, fol. 3r

rūte & bibi mus. & in
ista & dicet uobis. nescio
Discedite a me omēs
tatis. cibierit fletus &
Cum aut̄ uiderit abra
cob. & omēs p̄phetas
saut̄ expelli foras.
entes. & occidentes. &
ab haustro. & accūbent
t ecce sunt nouissimi
& sunt primi. quierant
MC . . ul. P octāu
XIV
ōs re . . dñi in facie ei p̄ritu qua
rus tur sup milia. ℣t Quā dilecta
ectam tuā p̄pitiatu dē
qua sine te labitur
tas. t . . p semp auxilius
noxi . . & ad salutaria
ēt . . ga la thie.
ntes. & desideria carnis
Caro enī concupiscit
spū aut̄ aduersus carnē
ad . . suntur. ut non
la . . tis. Quod si spū
sis . . ge. Manifesta
ar . . Quę sunt for
tia . . uaria. idolo
ne . . inimicitie.
tas. gaudia. pax. patientia. l
mitas. bonitas. benignitas. Mansu
tudo. fides. modestia. continentia
castitas. aduersus huiusmodi non e
lex. Qui aut̄ sunt xpi. carnē suam
crucifixerunt cum uitiis & concup
. . . . . confiteri dnō quā confudi
in homine. ℣ Bonū est sperare in dnō. Alt Uenit
exultemus dnō. iubilemus deo saluatori nro.
In illo tp̄r. Dum ire. ihs in huiusmodi
transiebat p̄ mediam samariā &
leam. & cū ingrederet quoddam
castellum. occurrerunt ei decē uiri
lepsi. Qui steterunt a longe. & leua
runt uocē dicentes. ihū p̄ceptor
miserere nr̄i. Quos ut uidit dixit
te. ostendite uos sacerdotibus. Et fa
est dum irent. mundati sunt. Unus
aut̄ ut uidit quia mundatus est. re
uersus est cū magna uoce magnifican
dñm. & cecidit in faciem ante pe
eius. grās agens. & hic erat samarita
Respondens aut̄ ihs. dixit. Nonne
mundati sunt. & nouē ubi sunt. n
est inuentus qui rediret. & daret
dō. nisi hic alienigena. Et ait illi
Surge uade. quia fides tua
fecit. Et in mente

FLAVII VEGETII ILLVSTRIS VIRI EPITHOMA REI MILITARIS LIBRI NVMERO IIII INCIPIVNT FELICITER

PRIMVS LIBER ELECTIONEM EDOCET

I uniorū exquibus locis uel quales multos probandi sint. dein quibus armorū exercitus imbuendi

II Secundus liber ueteris militiae continet morē. Adquē pedestris institutio possit exercitus.

III Tertius liber omnia artium genera quae terrestri praelio necessaria uidentur exponit

IIII Quartus liber. munitiones machinas quibus uel oppugnantur ciuitates. uel defenduntur enumerat. Nauali quoq; belli praecepta subnectit. In omni dimicatione praelio non tam multitudo & uirtus indocta. quam ars & exercitium solent praestare uictoriam.

I Romanos omnes gentes sola armorū exercitatione uicisse.

II Ex quibus regionibus tyrones legendi sunt.

III Vtrum ex agris an ex urbibus utiliores sint tyrones.

IIII Cuius aetatis tyrones probandi sint.

V Qua statura uniores probandi sint

VI Ex uultu & positione corporis agnosci in legendo quinam melliores possint esse tyrones cognoscuntur.

VII Cuius artis tyrones uel legendi uel respuendi

VIII Quando tyrones signandi sint.

VIIII Ad gradum militarem & cursum & saltum exercendos tyrones.

X Ad usum natandi exercendos tyrones. Quibus cauendum sit tyrones.

XI Quem admodum ad scuta uimenea uel ad palos antiqui exercebant tyrones.

XII Non cursim sed punctim ferire docendos tyrones

XIII Armaturam docendos tyrones.

XIIII Tyrones exercendos ad missilia iaciendo.

Cott Cleo D1 83

British Library Reproductions
Copyright held by the British Libra
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

alacritas saltus & cursus ante ꝯtrandus est quã corpus etate pigre
scat. Velocitas enĩ est. quæ pfecto exercitio strenuũ efficit bellatorẽ.
Adolescentes legendi sunt sicut ait sallustius. Nã simul ac iuuentus
belli patiens erat. in castris p labores usũ milicã discebant. Velox
enĩ est exercitatus iuuenis causetur etatẽ nondũ adiuuenisse pugnandi
quã doleat preteriisse. Habeat &iã spatiũ iuuuersã discendi. Neq enĩ
parua aut leuis ars uidetur armorũ. siue equitẽ siue pedite. sagitta
riũ uelis imbuere. siue scutatũ. armaturæ numeros omis. omisq gestus
docere. ne locũ deserat. ne ordines turbẽ. ut missile & destinato ictu
& magnis uiribus iaciat. ut fossã ducere. sudes scienter figere no
uerit. tractare scutũ. & obliquis ictibus uementia tela deflectere.
plaga prudenter uitare audacter inferre. Huic ualitur instituto
tyrom pugnare aduersũ quos lubet hostes in acie formido nonẽ
sed uoluptas. QVA STATVRA IVNIORES PBANDI SINT VI

PROCERITATEM TYRONVM AD INCOGNITA SCIO SCRIP

exactã ꝛa ut senos pedes uel certe quinos & denas uncias
inter alares equites uel in primis legionũ cohortibus p bareñ.
Sed tunc erat amplior multitudo. & plures milicã sequebañ
armatã. Necdũ enĩ cuiusq pars floremiorẽ adduxerat iuuenu
tẽ. Ergo necessitas exigit non tã staturæ rationẽ habere quã iu
uenũ. & ipso omero teste non fallimur. qui uideum minorẽ qui
dẽ corpore. sed fortiorẽ armis fuisse significat.

EXVVLTV & POSITIONE CORPORIS AGNOSCI INELEGEN
DO QVI MELIORES POSSINT ESSE TYRONES COGNOSCUñ

Sed qui delectum actur̃us est uehementer in VII
tendat. ut ex uultu ex oculis ex oñi conformatione membro
rũ eligat eos qui implere ualeant officiũ bellatoris. Bellatorũ nãq
non tantũ in hominibus sed &iã in equis & canibus aut rus multis de
claratur indicijs. sicut doctissimorũ hominũ disciplina cõprehendit.

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

equos ⁊ uncas quos gallicos uocant adnatandū exercere pcōmodū est
nequid impertis cū necessitas incūbit eueniat

QUIGAM AD MODUM AUSCULTAUIT OMNIA UEL AD PALOS XIJ

ANTIQUI EXERCEBANT TYRONES.

Nīq; sicut inuenīt libris hoc genere exercuere tyrones sic de
uimine in modū crateris compositum data tenebant scuta tam ut du
plū ponduſ crateris haberēt quā scutū publicū habere consueuit ⁊ idēq;
clauas ligneas duplicis æquæ ponderis ⁊ gladius tyronibus dabant.
eoq; modo non tantū mane sed etiā post meridiē exercebant ad pa
los. palorū enī usus non solū militibus sed etiā gladiatoribus plu
rimū prodest. Nec umquā dum harena dum cāpus inunctū ar
mis uirū pbant. nisi qui diligenter exercitatus docebat ad palū.
A singulis dumtē tyronibus singuli pali defigebant interuallo ita
ut mutare non possent & sex pedibus eminerent. Contra illū pa
lū tāquā contra aduersariū tyro cū crate illa & clauā uelut
cū gladio se exercebat cū scuto. ut nunc quasi caput dum facie
petere. nunc lateribus minare. interdū comendere. poplites
& crura succidere. recedere. adsultare. insilire. quasi psentē ad
uersariū. sic palū omnī impetu omnī bellandi arte tēptare. in qua
meditatione seruabat illa cautela. ut ita tyro adinferendū mul
nus insurgere. ne qua parte ipse patere. ad plagā.

NON CESIM SED PUNCTIM FERIRE DOCENDOS TYRONES XIIJ

Primo ita non cesim sed punctim ferire discebant. Nā cesim pu
gnantes non solū facile uicere sed etiā derisere romani. Cesā
enī quo uis impetu uenias frequenter interficit. cū & arma una
lia defendant & ossibus. At contra puncta duas uncias ad acta
mortalis est. Necesse est enī ut uitalia penetret quicquid immer
gitur. deinde dū cesa inferēt brachiū dextrū latusq; nudatur.
Puncta autē recto corpore inferēt & aduersariū sauciat ante quā

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

admouere · nonsolū a fronte sed etiā a laeribus eppe atergo uolue unsi
nū circūclusus opprimetur EGESTA

III QUEM ADMODUM MURIS TERRA IUNGATUR

MVRUS AUTĒ UT NUMQ̄ POSSIT ELIDI HAC RATIONE P̄FICITUR
inter uallo uicenū pedū inē posito duo intrinsecus parietes fabri
cantur · deinde terra quae defossis fuerit egesta inē illos murosq̄ uecti
busq; densāt̄ · ita ut a muro primus paries parte inferior · secundus longe
minor duat̄ · ut de plano ouniat̄ a dsimilitudinē graduū quasi duo
molli usq; ad ppugnacula possit ascendi Quae neq; murus illis poterit a
rietibus rūpi quē terra confirmat · & quoniā casu destructus lapidib:
ea quae inter parietes densata fuerit ad muri ruinē ingruentibus molis

IIII DE CATAFRACTIS & PORTIS NE NOCEANTUR AB IGNIB: obsistit.

CAVETUR PROPTEREA NE PORTAE SUBIECTIS IGNIBUS exu
rant̄ · ppē q̄d sunt earū ac ferro tegendae · sed amplius prodest
q̄d inuentū antiquitas · ut ante portā ad dat̄ ppugnaculū · inouius in
gressu ponit̄ catafracta quae anulis ferreis de funibus pendet · ut si hostes
intrauerint demissa eadē extinguant̄ incluse · Tra tamen supra portā mu
rus est ordinandus ut aperiat̄ foramina p quae de superiore parte ef
fusa aqua subiect ū restinguat incendiū DE FOSSIS FACIENDIS

V FOSSAE AUTĒ ANTE URBES LATISSIMAE ALTISSIMAEQ̄ FACIEN
dae sunt · ut neq; facile possint coaequari repleriq; ab obsidentibus ·
& cū aquis ceperint redundari ab aduersario cuniculū continuari
minime patiant̄ · Nā duplici modo opus subterraneū p̄ agrū multa
rudine & inundatione prohibetur · MVRO

VI NE SAGITTIS HOSTIUM HOMINES LEDANTUR IN
ORDINATUR NE MULTITUDO SAGITTARIORŪ DE PROPUG
naculis exterritos defensoribus appositisq; scalis occupet murū ad
uersū q̄d catafractas uel scuta incumbentibus debent habere quā plu
rimi · deinde ppugnacula duplicia saga etiam ina uendunt̄ quae impetū

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755

Nam celum fur nullus adit celestia numquam
Fraude [re]. aperunt.
Fraude signantur: fraus terris uoluitur imis;
Qua nunc uestalis sit uirginitatis honestas
dissera.
Discimus: qua lege regat decus omne castitatis. pudoris.
Ac primum paruę teneris capiuntur in annis
clerot ctmmo.
Animę uoluntatis propriæ quam libera secta sit
Laude pudicitiæ feruens & amore deorum
Iusta marmandi condemnet uincula sexus.
abnegua conubia
Captiuus pudor ingratis addicitur aris;
virginis. sponso.
Nec contempta perit miseris sed adempta uoluptas
virginib. ablata
Corporis intacta mens non intacta tenetur.
Nec requies: dat lectoris quibus innuba caetum
amore.
Vlnus & amissas suspirat femina tedas,
pdicas. gemit. nuptias.
Tum quia non totum spes salua interficit igne
amore.
nuptiarii. incendere.
Nam residet quandoq; faces adolere lucebit.
Fetaq; decrepitis obtendere flammea canis.
opponere.
1. in Quinquagesimo anno. virginis.
Tempore pscripto membra intemerata requirent.
dea
Tandem uirgineam fastidit uesta senectam.
Dum thalamis habilis tumuit uigor irrita nullis
hominū
Fecundauit amor materno uiscera partu.
execrabili
Nubit anus ueterana sacro pfuncta labore.
Deseruit; focis quibus est famulata iuuentas
veterana. plenas.
Transfert emeritas ad fulcra iugalia rugas.
sponsa. calescere.
Discit & ingelido noua nupta tepescere lecto.
Interea dum torta [illegible] uagos ligat in[illegible]

Order No. 8451427
Folio 51.
MSS. No. Eg. 267

f. 51v

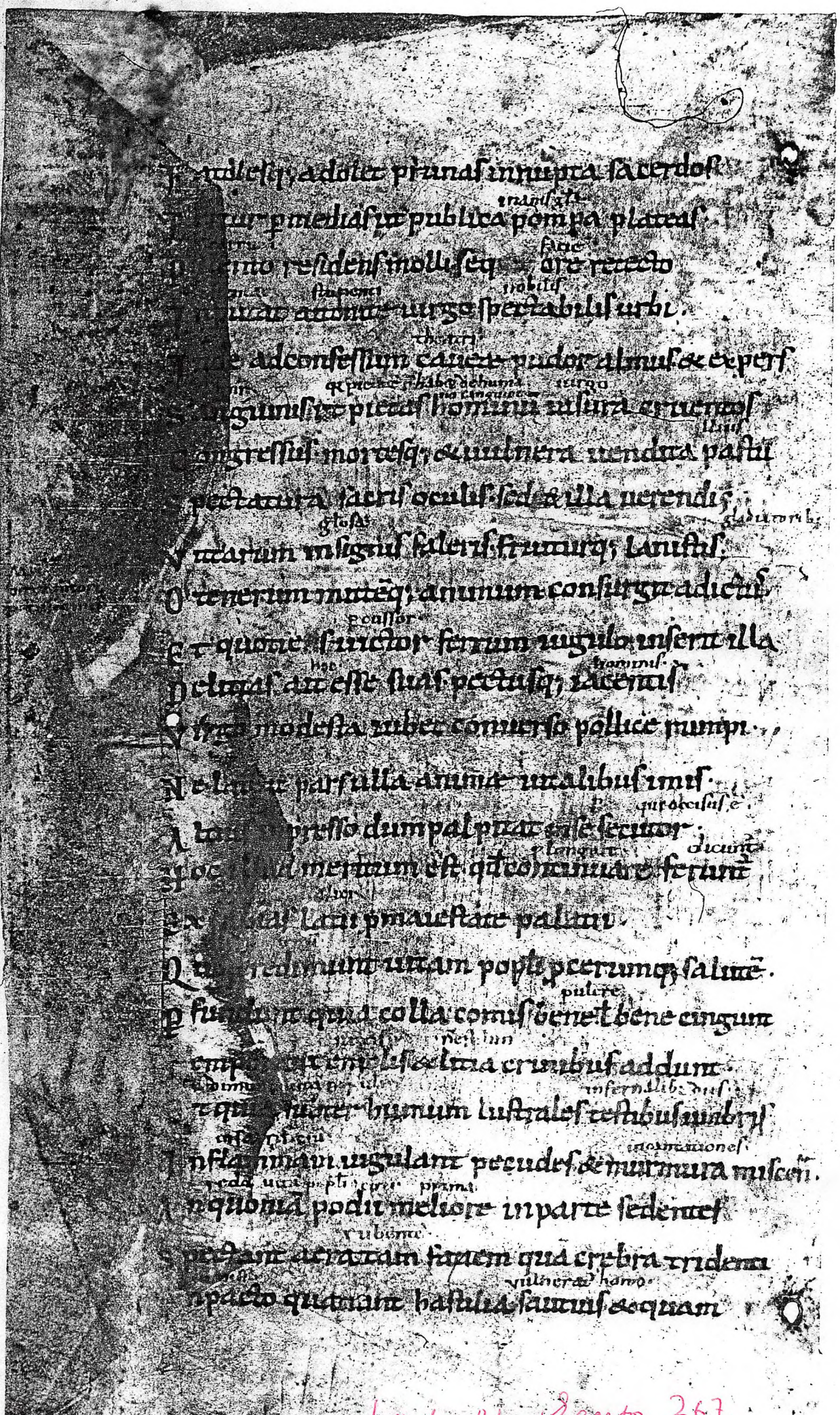

London BL. Egerton 267,

Sec. X.

Prudentii Peristephanon X, v. 626-650.

Rex. pphetq; iudicesq. et principes
Virtute. bellis. cutibus. sacris. stilo.
Nil destiterunt pingere formā crucis.
Crux figurata pnotata. crux adumbrata est prius.
Crucem uetusta combiberunt concęperunt secula;
Tandem retectis uocibus pphetice.
Xte tate nra comprobata antiquitas
Coram palam refulsit ore conspicabili.
Ne fluctuaret ceū uultu uisibili ueritas dubia fide.
Si non pateret teste usu xpe comminus.
Hinc nos et ipsū quod humanitatem accepit. non perire credimus
Corpus. sepulchro quod uorandū corpus tradtur
Qua xpe inse mortuū corpus in cruce
Sceū excitatum uexit ad solum patris.
Viamq. cunctis ad resurgendum dedit.
Crux illa nra est. nos s. cum illo in patibulū ascendimus
Nobis peremptus xpe. et nobis ds
Xpe reuersus ipse qui moriens homo est resurgens
Natura dupler moritur. et mortē domat s. xpc dnam
Reditq. inillud quod perire nesciat.
Dixisse pauca sit satis de mysticis s. ut tibi dicam
Nrę salutis. deq. pfectu pcessu spei.
Iam silebo. margaritas spargere
Xpi uetamur int porcos inmundos suis.
Luculenta sem scientiam ne terant animalia.

cms. MS. BL The British Library 1 2 3 4 5
Eg. 2147 52 BL 8454127

London BL. Egerton 267

Prudentii Peristephanon X, 651–675.

Sed quia profunda nonlicet luctarier
F[ra]tione tecum consulamus proxima.
I[n]ter rogetur ipsa naturalium
S[ed] simplex sine arte sensuum sententia
P[ro]bitate fraudis
[im]peritus facie ne adsit arbiter,
Q[ui]squemne ciceret puerili an muniis pericia
quinon faueat illi
Q[ui]s fauoris liber. et non oderit
[Ne]quam. nec illum mentis inuicium cadet,
Re[cte]mur
P[er]cutemus quid recens infantia
Di[c]at sequendu. quid nouus sapiat uigor.
mollitudo
Hanc ille seu martyris uocem libens
quadd.
A[u]sus illo seu martyris uocem libens
A[u]sus illo seu martyris uocem libens
A[u]sus unu de catervia infantium
P[ro]ximum. nec olim lacte depulsum capi[t]
C[ur]rum q. adesse precipit, quid uis rogi
uis
I[n]quirit sequamur quod placet premio.
infantis
R[e]ctor chus ardens experiri inmanam
capiens
Lactantis ori[s] indolem filiole ait.
Hic quid uideatur esse uerum et congruens.
filio
Vnum re[m]ur[a] colere. et inxpo patrem.
A ne com[m]ercio mille formarum deus.
Adrisit infans nec moratus reculit.
Et quicquid illud quod ferunt homines dm
Vnum esse cuncta. et quod unum est unicus
patri filius
Ch[ri]s ipse hoc[ip]se est uerus dr
Genera deorum uana nec pueri putant,

loco q̄ duplicē accipimus addere .s. ut diceremus obsessus absessus.
q̄d minime licet. Nunquā enim nec s. nec alia consonans geminari potest
alia ante cedente consonante. Nunc demum dicamus. B. transit in u
ut occurro. succurro. In f. officio. sufficio. suffio. In g. suggero. sūmitto.
summitto. globus. glomus. In p. suppono. in r. surripio. arripio. In s. iubeo
ussi. Nam suscipio sustuli. a sufs̄m. t sursum aduerbio cōposita sunt. Vnde
subtrimmio. & succūbo. n̄ mutauerunt. b. in s. Suspicor quoq; & suspicio. a sasū
uel sursū cōponuntur. sed abiecum unā. s. quia n̄ potest duplicari consonans
alia subsequente consonante. quomodo nec ante cedente. nisi sit muta
ante liquidā; Vt supplex. suffragor. suffluo. effringo. quomodo & apud grecos.
CYΠΡΙΝΟΝ ΜΥΤΗΟΦΕΡΜΑ. C. transit in u consonantē. quesco. quiesco.
pasco. pau. adscisco. adscui. Inx. duco. duxi. duco. duxi. Noceo. nocui.
noxius. In s. parco. parsi. & p̄pe p̄ci dicitur. In g. ante cedente. n. quadringenta
quingenta. sepangenta. Ango quoq; pro ango. Et notandū est q̄d ante
hanc solā mutam finalem inuenimus. longe uocales. ut hoc. hac. huc.
hic aduerbiū. Nam ante T. siqua inueniantur p̄ consecutionē hoc euenit
ut audit. munit. fumat p audiut. munuit. fumaut. Nec non post. s.
posita transit aliquando. in t. t adsumta eā ut trascq. tractus. nanscisq.
nactus. nascor. natus. pacisor. pactus. D. transit in c. ut accida. quic
quam. In g. aggero. in l. ut alludo. in p. appono. in r. ut arrideo. meridies.
Antiquissimi uero pro adfrequentissime ar ponebant. aruenas. aruentores.
aruocatos. arfines. aruolare. arfari dicentes. p aduenas. aduentores
aduocatos. adfines. aduolare. adfari. Vnde ostenditur arcesso dici.
ab arcio uerbo q̄d nunc actio dicimus q̄d est ex ad & scio compositū arcesso
quoq; dicebant p accer. Transit eciā in s. assideo. rado. rasi. suadeo. suasi.
In duas quoq; ut cedo. cessi. fodio. fossus. int. arcanum. arcano. arcamino.
hec eadem tamen frequenter inter ponitur composita. hiatus causa pro
hibendi. ut redigo. redarguo. p deest. Subtrahitur eciā cum sequens
syllaba abs. & alia consonante incipit ut aspiro. aspicio. ascendo.
asto. F. mutamodus mutta magis ostenditur. cū p p. & aspiratione
que similiter muta est accipitur. De quo sufficienter superius diximꝰ.
Quā quā antiqui romanoꝝ eccles sequentes loco aspirationis eam
ponebant. effugientes ipsi quoq; aspirationē eam ponebant. effugi
entes ipsi quoq; aspirationem & maxime cum consonante recusabant
eam p ferre in latino sermone. habebat autem hec f. littera hunc sonū
que nō habet. u. loco consonantis posita. Vnde antiqui af. pab
scribere solebant. Sed qua non potest uau. hoc est digamma in fine

V syllabæ.

London BL. Harley 2674, fol. 10r

16

Hart 2674

10

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

communis syllaba quando in principio syllabe sequens post uocalē cū correptā. S. & muta & post eam liquida sequatur. Quippe est in metro suberahi more soleat uetterum ut horatius libro sermonū v liquimus insani ridentes p̄mia scriba in longis natura t posita one duo sunt tempora ut do. ars. Duo semis quando post uocalē natura longā una sequitur consonans ut sol. Tria quando post uocalem natura longam duae consonantes sequuntur. t una duplex. ut mons. rex. Tamen in metro necesse est unā quāq; syllabā. t unus. t duo accipi tempora. Numerus litterarū accidit syllabe quia ut supra diximus non minus quā unus nec plus quā sex litterarū a prīd latinos post inuenta syllaba. DE DICTIONE.

Dictio est pars minima orationis constructe. i. dest in ordinem compositae. Pars autem quantū ad rerum intellegendū i. dest ad rei sensus intellectū. Ideo autē hgo dictū est nequis conetur uerses in duas partes diuidere. Hoc est in nu. & res. t. quaedam huius cemodi. Non enim ad rerum intellegendū hanc fit diuisio. Differt autē dictio a syllaba. non solum quā syllaba pars est dictionis. sed etiā quod dictio dicendō hoc est intellegendō aliquid habet. Syllaba autē non omnimodo aliquid significat p̄se. Ergo monosyllabe dictiones possunt quodā modo esse & syllabe. Non tamen sincere qua nūquā syllaba p̄se. potest aliquid significare. hoc enī propriū est dictionis. unde si dicā. a. p̄se syllabā esse scio. nec tempora tamen eius nec tenorē. nec spīm nec significationē agnosco. donec cognouero dictionē in qua ponit. Nam in ara deorsa. penultima producitur. & circūflectitur in nominatiuo. nec habet aspirationē. Cū autē significat stabulū porcorū cadē. a. syllaba penultima corripitur & acutē. & aha habet aspirationē. Hec cadē. a. quando. ē. p̄positio gravatur & producitur. & est sine aspiratione. Videst ergo p̄se ipsā syllabā deficere p̄ dictorū ratione. nec aliter posse ex amussim tractari. nisi posita sit in dictione. ec cannot

DE ORATIONE; ara quando significat stabulum penultima corripitur

Oratio est ordinatio dictionū. congruā sententiā p̄fectāq; demonstrans. Est autē hec diffinitio orationis eius quę. ē. generalis. Idest quę in species siue partes dividit. Hā oratio dicit & iā liber rethoricus. nec ū unaquęq; dictio hoc sepe nomine nuncupat. cū plenā ostendit sententiā. Vt uerba imperatiua & responsa quę sepe una dictione cōplent. Vt si dicā. quid est sūmū bonū inquit. & respondeat quis. honestas. Dico. bona oratione respondit. Partes igit orationis secūm dialecticos duę sunt. nom & uerbū. qbz solę & iā

London BL. Harley 2674, fol. 15v

2674
~~2764~~
Hail
15v

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library.
If you intend to reproduce this copy
in any form please contact
Reproductions Accounts,
Tel: 071-323-7755

13

In hoc libro continentur Gesta Imperatorum et Regum totius Europæ.

20 die mensis Octobris,
A. D. 1725.

MVSEVM
BRITAN
NICVM

London BL. Harley 3713. f. 1a

British Library Reproductions
Copyright held by the British Library
If you intend to reproduce the copy
in any form please contact:
Reproductions Accounts,
Tel: 0171-412-7755